Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Griechische Messen mit lateinischer Übertragung - Cod. Ettenheim-Münster 6

[S.l.], [um 1200]

Meßerklärung des hl. Basilios

urn:nbn:de:bsz:31-33341

Visual Library

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασι
λείου ἀρχιεπισκόπου καισα
ρείας καππαδοκίας· ἱστο
ρία μυσταγωγικὴ ἐπίλυσις καὶ
κατάστασις τῆς θείας λειτουργίας:

Ἐκκλησία ἐστὶ ναὸς θεοῦ· τέμενος
ἅγιον· οἶκος προσευχῆς· συνάθροισις
λαοῦ· σῶμα χριστοῦ· ὄνομα αὐτοῦ· νύμ
φη χριστοῦ· τῷ ὕδατι τοῦ βαπτίσμα
τος αὐτοῦ καθαρθεῖσα· καὶ τῷ
αἵματι αὐτοῦ ῥαντισθεῖσα· καὶ νυμφι
κῶς ἐστολισμένη· καὶ τῷ χρίσματι
τοῦ ἁγίου πνεύματος σφραγισθεῖσα·
κατὰ τὸ προφητικόν· μύ
ρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου· καὶ
εἰς ὀσμὴν μύρου σου δραμοῦμεν·
ὅτι ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ κα
ταβαῖνον ἐπὶ τὸν πώγωνα τὸν ἀαρών·
Ἐκκλησία ἐστὶν ἐπίγειος οὐρανὸς ἐν ᾗ
ὁ ἐπουράνιος θεὸς ἐνοικεῖ καὶ ἐμπε
ριπατεῖ· ἀντιτυποῦσα τὴν σταύρω
σιν καὶ τὴν ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστα
σιν χριστοῦ· δεδοξασμένη ὑπὲρ τὴν
σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου τοῦ μωϋ
σέως· ἐν πατριάρχαις προτυπωθεῖ
σα· ἐν ἀποστόλοις θεμελιω
θεῖσα· ἐν ᾗ τὸ ἱλαστήριον τῶν

Sanctissimi patris nostri Basi
lii Archiepiscopi Cesa
rie Cappadotie isto
ria dissiplinalis solucio et
constitutio ecclesie misse:

Ecclesia est templum dei · locus
sanctus · domus oracionis congre
gatio populi · corpus Christi · nomen eius · sponsa Christi · aqua baptismi
ius et purgata · et
sanguine eius precioso aspersa
et sponsaliter ornata · et
sancti spiritus unguento sigillata
iuxta propheticum sermonem ungue
ntum evacuatum nomen tibi · et
in odore unguenti tui curramus ·
quia sicut unguentum super caput quod
descendit super barbam aaronis:
Ecclesia est terrestre celum · in qua
supercelestis deus inhabitat et inha
bitat · exemplar gerens crucifi
xi et sepelitionis et resurrectionis
glorificata plus quam taber
naculum testamenti moy
ses · in patriarchis preformata
in apostolis fundata ·
in qua propiciatorium et

ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ. ἐν προφήταις προκη-
ρυχθεῖσα. ἐν ἱεράρχαις κατακο-
σμηθεῖσα. καὶ ἐν μάρτυσι τε-
λειωθεῖσα: ἄλλως.

Ἐκκλησία ἐστὶν ἀντὶ τῆς κατὰ νόμον ἐν θυσίαις
τοῖς ζωοθυσίαις ἱερουργίας. ἐν ᾧ ἦν
τοῦ ἱεροῦ ἁγίου. ἐν ᾧ ὁ τάφος καὶ τὸ θυσιαστήριον ἐν
ᾧ ἔστιν καὶ ἡ τράπεζα. ἐν ᾧ ψυχὴ
τρέφεται ζωοποιῷ. ἐν ᾧ οἱ μαργαρῖται
τῶν θείων δογμάτων τοῦ δι-
δασκάλου τοῦ Κυρίου. πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ:

Ὁ δὲ σήμαντρος ἐστὶ
κατὰ τὸν τύπον τῶν ἥλων οἷς προσ-
ηλώθησαν αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες
τοῦ Κυρίου. καὶ ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος εἰς τὰ πέρα-
τα τῆς οἰκουμένης. ἄλλως.

Τὸ σήμαντρον δηλοῖ τὰς τῶν ἀγ-
γέλων σάλπιγγας. καὶ διεγείρει τοὺς ἀ-
γωνιστὰς πρὸς τὸν κατὰ τῶν ἀοράτων
ἐχθρῶν.

Τὸ βάπτισμα
ἐστί. καθὼς ὁ θεὸς διέταξε τῷ μω-
ϋσῇ. λέγων καταβὰς διαμαρτύρου τῷ
λαῷ τούτῳ. καὶ ἅγνισον αὐτούς.
καὶ πλυνάτωσαν τὰ ἱμάτια αὐ-
τῶν. καὶ ἔστωσαν ἕτοιμοι τοῦ ἀναβῆ-
ναι εἰς τὸ ὄρος πρός με. καὶ πά-
λιν διὰ ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγει
Κύριος ὁ θεός. λούσασθε καθαροὶ γέ-
νεσθε. ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ
τῶν ψυχῶν ὑμῶν. καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ
ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς
χιόνα λευκανῶ. καὶ πάλιν αὐτὸς ὁ
Κύριος λέγει. ἐὰν μή τις γεννηθῇ

sca scor(um) i p(ro)phetis p(ro)mulgata
i sacerdotu(m) p(ri)ncipib(us) adorna
ta (et) i martyribus co(m)
pleta: Alit(er)

Ecclesia e(st) s(e)c(un)d(u)m decalis i(n) my
stica a(n)i(m)aliu(m) imolatio(n)e sta(tu)e (et) q(ui)
sacerdotu(m) (et) s(e)c(un)d(u)m ant(er)iu(s) ubi
sepulcru(m) (et) altare qd a(n)i(m)as
nutrit (et) uiuificat (et) q(uo)d i ea mar
garite (et) diuina dogmata dissi
pline d(omi)ni ad dissipulos
eius:

Pulsus aut(em)
s(e)c(un)d(u)m forma clauor(um) i quib(us) clauis
fixerunt manus (et) pedes
d(omi)ni (et) sonu(s) fecit i finibus
orbis t(er)rar(um): Alit(er).

Pulsus significat angelor(um)
tubas (et) sollicitat certa
tores ad pugna(m) inuisibiliu(m)
inimicor(um):

Baptisma
e(st) s(e)c(un)d(u)m q(uo)d deus statuit eor(um)
si dicens descendens prestare
p(o)p(u)lo isti (et) purifica eos
(et) abluant uestimenta eor(um)
(et) sit parati ascendere
ad montem ad me. (et) ite(rum)
p(er) ysaia(m) p(ro)phetam dicit
d(omi)n(u)s deus lauami(ni) mundi e
stote. auferatis malicias ab
a(n)i(m)abus u(est)ris (et) si fuerit pe
ccata u(est)ra sicut rubea sicut
niue dealbabo. (et) ite(rum) ipse
d(omi)n(u)s dicit. si q(ui)s no(n) natus fuerit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἰερουσαλὴμ καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ ἐξαγορεύοντες τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰωάννης ἐνεδεδύκει τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς πνεύματι ἁγίῳ. καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

Τοῦ δὲ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα· καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν λέγων· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας· τί ἐστιν τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ αὕτη καινὴ κατ' ἐξουσίαν; καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ὀψίας δὲ γενομένης ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι ἤδεισαν αὐτόν.

Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον κἀκεῖ προσηύχετο. καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν καὶ εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εἰπόντος αὐτοῦ ἀπῆλθεν ἀφ' αὐτοῦ ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστιν. καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ τὸν παραλυτικὸν διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς.

Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκοὺς καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

Καὶ ἐγένετο αὐτὸν παραπορεύεσθαι σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθὰρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου. καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησεν καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα ποιεῖ ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν προσέπιπτεν αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντες ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν.

Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτὸς καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὦσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανηργές, ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς, καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι· καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλασφημήσωσιν· ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως· ὅτι ἔλεγον· πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

Καὶ ἔρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου; καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἀκούετε· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. καὶ οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οἱ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρέντες, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε· ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. ὃς γὰρ ἔχει δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός· αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον εἶτα στάχυν εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ· ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

Καὶ ἔλεγεν· τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; ὡς κόκκῳ σινάπεως ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς μικρότερος ὢν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν· χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.

Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπακέναι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι, καὶ οὐδεὶς ἰσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί σοι ὄνομα; καὶ λέγει αὐτῷ· λεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντα τὰ δαιμόνια λέγοντα· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθύς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ οἱ

δι,
ωσι ἀναγεννήσεως· δι' οὗ βαπτισ-
θέντες τὴν υἱοθεσίαν δεξάμενοι·
ἀπαλλαγέντες τῆς δουλείας καὶ
τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου· καὶ
ἀπελάβομεν τὴν ἐλευθερίαν τῆς
χάριτος τῶν υἱῶν τοῦ θυ· ἐν ᾧ ἁγιάσας
καὶ καθαρίσας ἡμᾶς ὕδατι καὶ
πνι· προσήνεγκε τῷ θω καὶ πα-
τρὶ λέγων· πάτερ δίκαιε· ἰδοὺ ἐγὼ καὶ
τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκας· ἁγίασον
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὓς
δέδωκάς μοι· ἵνα ὦσι καὶ αὐτοὶ
ἡγιασμένοι· καὶ γινώσκωσί σε τὸν
μόνον ἀληθινὸν θν· καὶ ὃν ἀπέ-
στειλας ἰν χν· τοῦ εἶναι αὐτοὺς
κληρονόμους τῆς βασιλεί-
ας μου· περὶ ὧν φησὶν ὁ πατήρ· ὅτι
ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπερι-
πατήσω· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
θν· καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λα-
ὸν ἡγιασμένον· εἰς βασίλειον ἱε-
ράτευμα· τὸ δὲ ἅγιον πνα βε-
βαιοῖ τὰς ἐπαγγελίας ὡς μάρτυς
πιστὸς· καὶ [illegible] ἀπαράγραφος· πλη-
ροφοροῦν ἡμᾶς· [illegible] ἐπιγραφὴν ἁγί-
αν· καὶ ὑπογράφει [illegible] τὴν
ἁγίαν τριάδα [illegible] λίβελλον δίκην
τὸ πνα τὸ ἅγιον· [illegible] ὡς γλῶσσα
τοῦ θυ καὶ πρς· [illegible] κάλαμος
γραμματέως ὀξυ[illegible]γράφου· δι-
αγράφει τοίνυν [illegible] ἐν τῇ σφρ-
αγῖδι τοῦ χυ· οὐ [illegible] διὰ μέλ-

tine renationem per quod bapti
sma effecti adoptati filii
liberati sumus de servitio et
potestate diaboli et
recepimus libertatem
gratie filii dei in quo sanctificans
et purificans nos aqua et
spiritu perduxit deo et patri
dicens pater iuste ecce ego et
pueri quos dedisti mihi sanctifica
ipsos in nomine tuo quos
dedisti mihi ut sint et ipsi
sanctificati et cognoscant te
solum verum deum et quem misi
sti ihesum christum qui sint ipsi
heredes regni
mei de quibus dixit pater quod
inhabitabo in eis et inambu
labo et ero eis in
deum et ipsi erunt mihi in po
pulum sanctificatum in regale sacer
dotium sanctus vero spiritus con
firmat promissiones sicut testis
fidelis et sine exceptione cer
tificans nos respice suprascriptionem
sanctam subscribitur est
sanctam trinitatem ad libelli modum
spiritus sanctus ut lingua
dei patris et calamus
scriptoris velociter scribentis de
scribens igitur in signacione christi
non per atramentum

λαοῦ καὶ χρίει. ὅτι διὰ μύρου τῆς
χρίσεως. καὶ ὡς ἐν τόμῳ καινῷ. ἐν
πλαξί τῶν καρδιῶν τῶν πιστῶν,
τὸν σταυρὸν τοῦ χριστοῦ ἀχειροποίητον. καὶ
φανερὸν περιφέρει. καὶ ἔγραψα
τὸν νόμον μου φησὶν ὁ θεὸς ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν. καὶ ἐνσημαίνεται
αὐτοῖς. ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν.
τοῦ σημειωθῆναι αὐτοῖς τὸ φῶς
τοῦ προσώπου αὐτοῦ. καὶ εἶναι αὐτῷ
ὀνομαστὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. δεικνύων ἡ
μᾶς καὶ κληρονόμους τῆς αὐτοῦ
βασιλείας. καὶ υἱοὺς γνησίους καὶ
συγκληρονόμους αὐτοῦ. ἐάνπερ
καὶ φυλάξωμεν τὸ
ἅγιον βάπτισμα σῶον καὶ τὴν σφρα
γῖδα σῴαν +

Ἡ κόγχη ἐστί. κατὰ τὸ ἐν Βηθλεὲμ
σπήλαιον, ὅπου ἐγεννήθη ὁ χριστός. καὶ
κατὰ τὸ σπήλαιον ὅπου ἐτάφη. κα
θώς φησιν ὁ εὐαγγελιστής. ὅτι
ἦν σπήλαιον λελατομημένον
ἐκ πέτρας. κἀκεῖ ἔθηκαν τὸν ἰησοῦν +

Ἡ δὲ ἐκκλησία ἐστὶν ἔνθα ἡ μυ
στικὴ ζωοθυσία γίνεται. καὶ ἔστιν
ἐν δὲ τῷ σπηλαίῳ, ἔνθα ὁ τάφος
κεῖται ἀντ' αὐτοῦ. ἐν δὲ τῷ ἱερατείῳ (?)

Ἡ δὲ κόγχη τοῦ θυσιαστηρίου ἀνα
θεσις ἐστὶ τοῦ σταυροῦ. οἱ κίονες δὲ
τὰ σημεῖα. διὰ τοῦτο δὲ ἄσπρο
τερα λιθοβολοῦνται (?) κατὰ πρόσω
πον τῶν ἱερουργούντων +

Ἡ ἁγία τράπεζα ἐστὶν ἀντὶ τοῦ
μνήματος τοῦ τάφου, ἐν ᾧ ἐτέθη ὁ χριστός

et cartam . scilicet per unguentum
unctionis et ut in pagina nova in
tabulis cordium fidelium
crucem xpi signans sicut
dixit propheta . et scripsi
legem meam dixit dominus in
cordibus eorum . et insignavit
ipsum in fronte eorum
ut signetur in eis lumen
faciei mee et quod sit ipsi
notum in tota terra . demonstrans
nos et heredes regni
sui et filios suos et
coheredes ei si
operationum suarum
secundum baptisma et sigil
lum integra :)

Trogonia est secundum antrum quod est
in Bethleem ubi natus fuit xpus . et
aliud antrum ubi sepultus fuit secundum
quod dixit euangelista quod antrum quod
fuit antrum secatum a lapide
et ibi posuerunt illum :)

Ecclesia autem est ubi my
stica animalium immolatio fit . et
quod fuit iterum in antro . id est sepulcrum
iacet pro eo iterum in sacerdotio :)

Trogonia autem altaris transpo
sitio est crucis . nives autem
signa . ideo albo cooperiuntur
in faciem
sacra agentium :)

Secundum altare est pro lo
co sepelitionis in quo positus fuit xpus .

ἐν ᾗ πρόκειται ὁ ἀληθινὸς καὶ οὐράνιος
ἄρτος· ἡ μυστικὴ καὶ ἀναίμακτος
θυσία ζωοθυτουμένου τὴν σάρκα
αὐτοῦ καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ εἰς βρῶσιν
ζωῆς αἰωνίου προτιθέντος τοῖς
πιστοῖς· ἔστι δὲ καὶ θρόνος θεοῦ
ἐν ᾧ ὁ ἐπουράνιος θεὸς ὁ ἐπὶ τῶν χε-
ρουβὶμ ἐποχούμενος σωματω-
θεὶς ἐπανεπαύσατο· καθ᾽ ἣν τράπε-
ζαν καὶ ἐν τῷ μυστικῷ αὐτοῦ δείπνῳ
μέσον τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ καθίσας
καὶ λαβὼν τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον εἶπε τοῖς
αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις·
λάβετε φάγετε καὶ πίετε ἐξ αὐτοῦ·
τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου καὶ τὸ αἷμα
μου· προδιατυποῦται δὲ κατὰ τὴν νο-
μικὴν τράπεζαν ἐν ᾗ ἦν τὸ μάννα
ὅ ἐστι Χριστὸς ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς.

Ἡ ἁγία τράπεζα πάλιν ἐστὶ τράπε-
ζα τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν μαθητῶν· καὶ
οἱ μαργαρῖται οἱ ἐν αὐτῇ τὰ θεῖα δόγ-
ματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς
τοὺς μαθητάς.

Τὸ κιβώριον ἐστὶν ἀντὶ τοῦ τόπου ὅπου ἐ-
σταυρώθη ὁ Χριστός· ἐγγὺς γὰρ ἦν ὁ τόπος
καὶ ὑποκάτω ὁ τάφος αὐτοῦ
διὰ τὸ ἐν συντόμῳ ἐμφέρειν
τὴν σταύρωσιν καὶ τὴν ταφὴν καὶ
τὴν ἀνάστασιν Χριστοῦ· κατὰ τὴν ἐκ-
κλησίαν ἐτάχθη· ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὴν κι-
βωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου ἐν ᾗ λέ-
γεται ἅγια ἁγίων καὶ ἁγίασμα αὐτοῦ.

in quo proponitur verus et celestis
panis mystica et incruenta
immolatio non animal immolatur carne
eius et sanguine in escam
vite eterne proposuit fidelibus.
Est etiam et thronus dei eadem
in qua supercelestis deus qui super che-
rubim equitat corpora-
tus requievit. in qua alta-
ri et in mystica eius cena
medio discipulorum eius sedens
et accipiens panem et vinum dixit
eius discipulis et apostolis
accipite comedite et bibite ex eo
hoc est enim corpus meum et san-
guis meus. preformatur enim in
legali altari ubi erat manna
quod est Christus qui de celo descendit.

Sanctum altare est pro mensa
Christi cum discipulis. et
que sunt in eo margarete divina
dogmata doctrine Christi ad
discipulos.

Ciborium est pro loco ubi cru-
cifixus est Christus. prope namque erat locus
et sudarium ubi sepultus est si-
ut velocius ingeratur
crucifixio sepultura et
resurrectio Christi in ecclesia
ordinatum est. est etiam secundum ar-
cham testamenti domini in qua di-
citur sancta sanctorum et sanctificatio eius.

ἐν ᾧ προσέταξεν ὁ θεὸς γενέσθαι.
δύο χερουβὶμ ἑκατέρωθεν τοῦ
γλυπτά· ὁ γὰρ χερουβὶμ ἐπίγνωσιν· ὁ
δὲ ἰωὴλ φωτισμὸν κυρίου ἢ φῶς θεοῦ ÷
Θυσιαστήριόν ἐστιν ἱλαστήριον, ἐν ᾧ προ
σεφέρετο περὶ τῆς ἁμαρτίας κατὰ
τὸ ἅγιον μνῆμα τοῦ χριστοῦ. ἐν ᾧ θυσι
αστηρίῳ θυσίαν ἑαυτὸν ὁ χριστὸς προ
σήνεγκε τῷ θεῷ καὶ πατρί, διὰ τῆς
προσφορᾶς τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὡς
ἀμνὸς θυόμενος, καὶ ὡς ἀρχιερεὺς
καὶ υἱὸς ἀνθρώπου, προσφέρων καὶ προσφε
ρόμενος, εἰς μυστικὴν καὶ ἀναίμακ
τον θυσίαν καὶ λογικὴν λατρείαν τοῖς
πιστοῖς ἱερουργούμενος. δι' ἧς μέ
τοχοι γεγόναμεν τῆς αἰωνίου ζωῆς
καὶ ἀθανάτου. ὃν προέδειξε περὶ τοῦ
πάσχα ἐν αἰγύπτῳ μωϋσῆς πρὸς
ἑσπέραν. καὶ τῷ αἵματι αὐτοῦ τὸν
ὀλοθρευτὴν ἄγγελον ἀπέστρεψε
τοῦ μὴ θανατῶσαι τὸν λαόν. τὸ
δὲ πρὸς ἑσπέραν σημαίνει, ὅτι
καὶ πρὸς ἑσπέραν ἐσφάγη ὁ ἀλη
θινὸς ἀμνὸς ὁ τοῦ κόσμου αἴρων τὴν
ἁμαρτίαν ἐν σταυρῷ αὐτοῦ χριστός. καὶ
γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύ
θη χριστός ÷ Θυσιαστήριον
ἐστὶ καὶ λέγεται φάτνη καὶ ὁ τάφος
τοῦ κυρίου ÷ Θυσιαστήριόν ἐστι καὶ
λέγεται τὸ ἐπουράνιον καὶ νοερὸν
θυσιαστήριον. ἐν ᾧ τὴν ἀντίτυπον τῶν
νοερῶν καὶ λειτουργικῶν ἱεραρ
χιῶν τῶν ἀΰλων καὶ ἄνω δυνάμεων.

i qua mādauit d'us fieri
duo cherubi et utrq; pte scul
pta · ceb enī ē archa·
uriū ū illuiatio dn̄i ul' lux dei :
Altare ē ppiciatoriū i quo offe
rebat' p peccatis scḋm
sc̄m sepulcrū xp̄i · i quo altari
ꝯ hostia se xp̄s ob
tulit deo ꝯ patri p ob
latione corporis ei' ut
agnus imolat' ꝯ ut pontifex
ꝯ fili' hoīs offerēs ꝯ obla
tus · i mystica ꝯ incruētā
imolatione ꝯ rationale obsequiū
fidelib' sacre oblatus · p q̄m p
ticipes sci sum' etne uite
ꝯ imortalis · que agnū p̄figna
uit i egypto mayses ad
uespū ꝯ sanguine ei'
destructorē agtum aucit
ut nō mortificaret p̄p̄lm
ad uespū ē designat quia
ꝯ ad uespū mactat' fuit uer'
agnus qui mūdi tollit
peccata i cruce sua xp̄s · uē
pasca nr̄m p nob̄ imolatus
ē xp̄s : Altare
ē ꝯ dicit' p̄sepe ꝯ sepulcrū
dn̄i : Altare ē ꝯ
dicit' scḋm supcelestē ꝯ itelligi
bile altare i quo exēplar gerit
itelligibiliū ꝯ ministratiū ierar
chiarū imaterialiū ꝯ supioꝝ ūtutū

Καὶ οἱ ἐπίγειοι καὶ ἔνυλοι ἱερεῖς τῷ
ἐστῶτες καὶ λατρεύοντες τῷ κυρίῳ
ἀπεστάλησαν· ὡς ἐστὶ καὶ τοιούτους δεῖ
εἶναι· ὡς πυρὸς φλόγα· κατὰ τὴν
τῶν ἐπουρανίων ἀκολουθίαν, καὶ
τὴν τῶν ἐπιγείων διάταξιν, ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ καὶ κριτὴς τῶν ἁπάντων ἐνομο
θέτησε. Βῆμά ἐστιν ὑ
ποπόδιον τόπος καὶ θρόνος· ἐν ᾧ
ὁ πάντων βασιλεὺς Χριστὸς προκαθήμενος
μετὰ τῶν ἀποστόλων· ὡς λέγει πρὸς
αὐτούς· ὅτι καθίσεσθε ἐπὶ δώδεκα
θρόνους, κρίνοντες τὰς ... ἰσραήλ· ὑποδεί
κνυσι καὶ τὴν δευτέραν παρουσίαν,
καθ' ἣν ἐλεύσεται κρῖναι τὸν κόσμον· ὡς
λέγει ὁ προφήτης· ὅτι ἐκάθισαν
θρόνοι εἰς κρίσιν θρόνοι ἐπὶ οἶκον
Δαυίδ. Κοσμήτης ἐστὶ κατὰ
νομικὸν ἅγιον κόσμον· ἐμφαίνων
τὸν τοῦ σταυρωθέντος Χριστοῦ
... διὰ τοῦ σταυροῦ κοσμούμενον.
Κιγκλίδες εἰσὶ τὸ τῆς προσευχῆς τό
πον δηλοῦσαι· ἐν οἷς σημαίνεται
τὸ μὲν ἔξωθεν τοῦ λαοῦ εἰσόδιον,
τὸ δὲ ἔσωθεν τὰ ἅγια τῶν ἁγίων
ὑπάρχειν· καὶ μόνοις τοῖς ἱε
ρεῦσιν ὄντα ἐπιβατόν· εἰσὶ δὲ καὶ
ὡς ἐπὶ τοῦ ἁγίου μνήματος χάλκεαι
... ἵνα μηδεὶς εἰσέρχηται
αὐτῷ ἁπλῶς ... :
Ὁ ἄμβων ἐστὶν ἐμφαίνων τὸ σχῆμα
τοῦ λίθου τοῦ ἁγίου μνήματος· ὃν
ὁ ἄγγελος ἀποκυλίσας ... θύρας
τοῦ μνήματος, ἐκήρυξε τὴν ἀνά

⁊ testes ⁊ manuales sacerdotes c
custātes ⁊ ministrātes dño
sēp̄ quos etiā ⁊ tales decet
ēē ut igne urere · uiv̄ ᵗ supe-
lestiū ɔ̄sequētiā ⁊
tīrestriū dispositiōem filius
dei ⁊ iudex omniū lege
posuit : Tribunal ē fun
damentis locus ⁊ thron' in quo
rex omnium ipse p̄sedet
cū apostolis · ut dicit ad
eos · quia sedebitis sup̄ duode
cī thronos iudicantes isrl' · demō
strās etiā ⁊ secūdū aduentū
ī quo uēiet iudicare mūdū ut
dicit pphā · quia sederūt
thronī ī iudiciū thronī ī domū
dauid : Cosmeta ē sedm
legale ⁊ scm ornamentū demō
strās crucifixi xpi ymagina
tiōne p̄ cruce dūdatā :
Cancella aūt sūt oratiōis lo
cum signātia · ī qb' signat
ēē qd' ipsi introitū
īme ilo sca scō ey
extitērunt · ⁊ solis sacerdo
tib' īgressib'lē · sūt etiā ⁊
ue ad scm sepulcrū cācella
erea · ne ulls iret in
eo simpliciter ⁊ ū quēit :
Anilo qd lectrū dr ē vligs sigam
lapidis sci sepulcri quē
angelus euoluēs a porta
sepulc' reclamabat resurrecti

ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ταῖς μυροφόροις.
ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὸν προφήτην τὸν
λέγοντα· ἐπ' ὄρους πεδινοῦ ἄρατε ση
μεῖον· ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος, καὶ
ὕψωσον φωνήν. ὄρος γὰρ ἐστὶν ἤγουν
τόπος πεδινὸν καὶ ὁμαλὸν κείμενον)

Τὸ κατὰ ἀνατολὰς προσεύχεσθαι πα
ραδέδοται ἡμῖν ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ
τῶν ἁγίων ἀποστόλων. καὶ αἴτιον· διὰ τὸ
τὸν νοητὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης χριστὸν
τὸν θεὸν ἡμῶν ἐπὶ γῆς φανῆναι ἐν τοῖς
μέρεσι τῆς ἀνατολῆς τοῦ αἰσθητοῦ
ἡλίου· κατὰ τὸν προφήτην τὸν λέγοντα·
ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ. καὶ πάλιν
προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ τῷ ἐπιβεβη
κότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ
ἀνατολάς. καὶ προσκυνήσωμεν εἰς
τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.
καὶ πάλιν· στήσονται οἱ πόδες κυρίου
ἐπὶ τὸ ὄρος κυρίου τῶν ἐλαιῶν κατὰ ἀνατολάς.
ταῦτά φασιν οἱ προφῆται. καὶ
διὰ τὸ ἀποκαραδοκεῖν ἡμᾶς
πάλιν τὴν ἐπιδημίαν παρουσίας αὐτοῦ
κατὰ ἀνατολὰς ἀπολαμβάνειν. καὶ
ὡς ἐκδεχόμενοι τὴν ἀνατολὴν τῆς
φωτοφανείας τῆς δευτέρας πα
ρουσίας τοῦ χριστοῦ.

Τὸ μὴ κλίνειν γόνυ τὰς ἀναστασίμους ἡμέ
ρας τῆς κυριακῆς, σημαίνει τῆς
καταπτώσεως ἡμῶν τὴν ἀνόρθωσιν τὴν γενο
μένην διὰ τῆς τριημέρου τοῦ χριστοῦ ἀ
ναστάσεως:

Τὸ δὲ μέχρι τῆς
πεντηκοστῆς μὴ κλίνειν γόνυ,
ὅτι ταῖς ἑπτὰ ἡμέραις μετὰ τὸ ἅγιον

one domini unguenta portantibus.
est enim et secundum prophetiam
dicentem · in monte planum elevare
signum · ascende evangelizans et
in altum eleva vocem · mons enim est ad
locum campestre et planum iacens:)

Item ad orientem orare tradi
tionem sicut et cetera a
sanctis apostolis · et est ratio · propter hoc quod
intelligibilis sol iustitie christus
deus noster in terra apparuit in
partibus orientis sensibilis
solis · iuxta prophetiam dicentem
anatole nomen eius · et iterum
adorate dominum qui ascendit
super celum celorum ad
orientem · et adoremus ad
locum ubi steterunt pedes eius
et iterum stabunt pedes domini
super montem domini oliveti ad orientem ·
hec dicunt prophete · et
quia credimus
iterum nos iudicium qui in eodem
ad orientem suscipere et
sicut expectantes orientem
luminis apparentis secundi ad
ventus christi:

Non flectere genua resurrectionis die
sancto dominico significat
casus nostri erectionem secundum
per triduanam re
surrectionem:

Usque autem
ad diem pentecostes non flectere genu
est septem dies post sanctum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

[illegible]

pasca septiplicatas tenere
Septies septē quadragita noue
& p diē dnicū quīquagita :
Arrasio capitis sacerdotis
& circuitus et tosio medio
capillor̄ ē p spinea corona
quā xps portauit :
Que ī capite sacerdotis cernitur
duplex corona ex capillor̄
signatōe · ymaginat apo
stoli petⁱ preciosū caput qd
īdm & cirgitⁱ pdica
mte nullus & consus ab
īobedientib' ulo mag
derisus ab eis · ipm
magr xps bndixit & fecit
decetus honorē & delusioem
īgliam · & posuit sup caput
eī coronā nō ex lapidib' preti
osis s; lapide & petra
fidei et' lucēs
sup aurū & topaziū & lapides
preciosos · Et uertex ē oi
natus & corona duodecimi
lapidis qui sūt apli ē
petrus scilim patriarcha
xpi & pōtifex :
Vestimētū sacerdotis ē scdm
poderis aaron · o · induitū qd ē
sacerdotale uestimētū usq; ad
pedes preciosissimū · ē aūt ig
us nū pplum

λέγοντα· ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
πνεύματα· καὶ τοὺς λειτουργοὺς
αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· καὶ πάλιν·
Τίς οὗτος ὁ παραγενόμενος ἐξ Ἐδώμ,
Ἐδὼμ ἑρμηνεύεται [illegible] ἤ
[illegible] ἢ κόκκινος [illegible]
ἐρύθημα ἱματίων αὐτοῦ, [illegible]
[illegible] διατί σου ἐρυ
θρὰ τὰ ἱμάτια· καὶ τὰ ἐνδύ
ματά σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ
[illegible] τὴν βαφὴν [illegible] Χριστοῦ
τῆς σαρκὸς [illegible] τὰ α
[illegible] αὐτοῦ σταυρῷ. πάλιν δὲ
ὅτι καὶ κόκκινον [illegible]
ἐφόρεσεν ἐν τῷ πάθει ὁ Χριστὸς ἐμ
φαίνουσιν οἱ ἀρχιερεῖς, ποῖ δὲ
χιερεῖς [illegible] ὑπασπισταί.

Τὸ δὲ ἄνευ φελωνίου [illegible] πε
ριπατεῖν φελωνίου [illegible]
[illegible] ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ σταυ
ρῷ [illegible], οὕτως ἂν βαστάζων
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ὑ
[illegible] ταῖς [illegible] ἐν
[illegible] λειτουργῶν [illegible]
ἱεραρχιῶν [illegible] εἰσὶν οἱ [illegible]
[illegible] διάκονοι ἑπτά· οἱ
[illegible] τῶν ἀγγέλων [illegible]
[illegible] εἰσὶ [illegible]
[illegible] δίκην πτερύγων [illegible]
[illegible] τὰ δὲ [illegible]
[illegible] τὸν ὕμνον

dicente qui facit angelos suos
sp(irit)us et ministros
suos ignem urentem. et item
quis iste qui venit ex edom.
edom est interpretatur terrestris vel
electus vel rubeus. postea subiungit
Rubido vestimentorum et ex
linea lusor. Quare tua ru
bea sunt vestimenta et indu
menta tua sicut a calcantium palmo
designantis tinctum xpi ornamentum
carnis in sanguine in in
tinctura eius cruce. Item
quod et rubea veste
vestitus est in passione xpo de
signat pontifices cum pon
tificis sunt armigeri.

Quod autem sine casula sacerdotes
ambulent cum casulis demon
strat quod et xpo in cruce
nudus sic erat deferens
crucem suam. In superioribus
splendoribus intelligibilium cele
stium ministrorum apparet et
ierarchiarum sunt sacerdotes virginti
quatuor et diaconi septem. sacer
dotes quidem sunt ad imitationem se
raphicarum virtutum. ornam
tis quidem ad modum alarum co
operti et duabus
aliis labiorum ymnum

βοῶντες· καὶ κατέχοντες τὸν
θεῖον καὶ νοητὸν ἄνθρακα Χριστὸν ἐν
τῷ θυσιαστηρίῳ τῇ λαβίδι τῶν χει-
ρῶν φέροντες·

Οἱ δὲ διάκονοι εἰς τύπον τῶν ἀγγελι-
κῶν δυνάμεων· ταῖς λεπταῖς τῶν λι-
νῶν ὠραρίων πτέρυξιν ὡς λειτουργικὰ
πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελ-
λόμενα περιτρέχουσι·

Περὶ τοῦ στιχαρίου· λευκὸν ὂν τὸ
θεότητος τὴν ἀστραπὴν ἐμφαίνει, καὶ
τοῦ ἱερέως τὴν λαμπρὰν πολιτείαν·

Τὰ λωρία τοῦ στιχαρίου τὰ εἰς τὰς
χεῖρας, ἐμφαίνουσι τὸν δεσμὸν
τοῦ Χριστοῦ· δήσαντες γὰρ αὐτὸν, ἀπή-
γαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα
καὶ τὸν Πιλᾶτον·

Τὰ λωρία τὰ εἰς τὰ πλάγια, εἰσὶ τὸ
αἷμα τὸ ῥεῦσαν ἐκ τῆς πλευρᾶς
τοῦ Χριστοῦ· Τὸ ἐπιτραχήλιον
ἐστὶ τὸ φακιόλιον μεθ' οὗ ἐπεφέ-
ρετο ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως δεδεμένος,
σύρων ἐπὶ τοῦ τραχήλου, ἐπὶ τῷ πα-
θεῖν Χριστὸς, ἐν τῷ πάθει αὐτοῦ ἀπερχό-
μενος· Τὸ δὲ τοῦ ἐπιτραχη-
λίου δεξιὸν μέρος, τὸν κάλα-
μον ὃν ἔδωκαν ἐμπαίζοντες
τῇ δεξιᾷ τοῦ Χριστοῦ· Τὸ δὲ
ἀριστερὸν μέρος, τοῦ σταυροῦ βά-
σταγμα ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ·

Ἡ δὲ ζώνη ἣν περιζώννυνται, τὴν εὐπρέ-
πειαν ἣν ὁ Χριστὸς βασιλεύσας
εὐπρέπειαν περιεζώσατο δυνάμε-
ως θεότητος·

clamātes · ꝛ tenētes
diuinū ꝛ itelligibilē carbonē ym i
sacrificio tenabulo manꝰ
pala deportantes:)

Diaconus aūt ad formā angeli
cū tunicā superlibꝰ lineorꝫ
orariorꝫ alis ut ministratores
spūs ad ministracionē emi
ssi percurrunt:)

In primis qͥdē sticharium albū existēs
deitatis fulgorē designat ꝛ
sacerdotis resplēdentē cōuersacionem:)

Corrigie sticharij que sūt i
manibꝰ demōstrāt uinctum
xp̄i ligantē ipm ꝛ ducē
tes ad caiafam principē sacerdotū
ꝛ ad pilatū:)

Corrigie que sūt i late sūt
sanguis fluuius ex latē xp̄i

Stola ē
sanctolus quo portabatur
a principe sacerdotū ligatus ꝛ
trahit in antea i collo
xp̄s i passiōe sua
uadens:) Stole aūt
dextra pe est arundo
quā dederūt deludentes
i dextra xp̄i:) Sinistra
uō pe est crucis porta
tio sup humeros suos:)

Cinctura aūt qͣ cingitur demōstrat
decorē quā xp̄s regnans
decorā patratus ē uirtute
deitatis:)

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Τὸ δὲ φελώνιον ἐμφαίνει τὴν ἀπὸ κοκκίνου πορφύραν, ἣν περιέθεσαν αὐτῷ ἐμπαίζοντες, οἱ δὲ φορέσαντες· ἔστι καὶ ἡ στολὴ τοῦ βαπτίσματος.

Τὸ ὠμοφόριον ἐστὶ κατὰ τὴν στολὴν Ἀαρών, ἣν περιεφόρουν οἱ ἐν νόμῳ ἀρχιερεῖς· σουδάριον ποδήρη τὸν εὐώνυμον ὦμον περιτιθέν.

Τὸ δὲ ὠμοφόριον ὃ περιβέβληται ὁ ἐπίσκοπος, δηλοῖ τὴν τοῦ προβάτου δοράν· ὅπερ πλανώμενον εὑρὼν ὁ κύριος ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ ἀνέλαβε, καὶ σὺν τοῖς μὴ πεπλανημένοις ἠρίθμησε.

Τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἐστὶ κατὰ μίμησιν τῆς ἐρήμου πολιτείας, καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· ὅτι τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἦν ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ.

Τὸ δὲ ξυρᾶσθαι τὴν κεφαλὴν ὁλοτελῶς, ἐστὶ κατὰ μίμησιν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, καὶ Παύλου τοῦ ἀποστόλου καὶ τῶν λοιπῶν.

Τὰ δὲ ἀναβόλαια ζωνῶν, κατὰ τὰ ἀναβόλαια ἃ περιεφόρουν εἰσί.

Τὸ δὲ κουκούλλιον, ἐστὶ κατὰ τὸν λέγοντα ἀπόστολον· ὅτι ἐσταύρωται ἐμοὶ ὁ κόσμος κἀγὼ τῷ κόσμῳ.

Τὸ δὲ μανδύον, ἐμφαίνει διὰ τῆς ἀπολελυμένης ἀπλώσεως τὴν πτερωτὴν ἰδέαν τῶν ἀγγέλων

Casula autem demonstrat de rubeo purpuram quam illum deludentes ipsi induerunt. est autem et ornamentum baptismatis.

Omophorium est iuxta ornamentum Aaron quod induebant qui in lege pontifices sudarium longis sinistrum humerum circuentes.

Omophorium autem quod induitur episcopus signat ovis pellem quam errantem inveniens dominus super humeros suos suscepit et cum non errantibus numeravit.

Monasticus habitus est ad imitationem deserti conversationis et baptiste Iohannis, quia indumentum eius erat ex pilis cameli et zona ex corio circa lumbos eius.

Tondere autem caput totum est ad imitationem sancti apostoli Iacobi fratris dei et Pauli apostoli et aliorum.

Anabolea vero sunt secundum anabolea quae induebant vestimenta.

Cucullia vero iuxta dicentem apostolum, quia crucifixus est mihi mundus et ego mundo.

Mantellum vero designat per dissolutam extensionem plumosam angelorum

… καθότι ἡ ἀρχικὸν
σχῆμα ἀγγελικὸν λέγεται.

Ἡ δὲ ὀθόνη μεθ᾽ ἧς λεντίζονται οἱ
διάκονοι, δηλοῖ τὴν τοῦ Χριστοῦ τα-
πείνωσιν, ἣν ἐνεδείξατο ἐν τῷ
νιπτῆρι. Τὸ δὲ ὠράριον
τὸ ἐπὶ τῆς ζώνης, δηλοῖ τὸ ἀπο-
νίψασθαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ λέντιον
καὶ ἔχειν τὸ ὠράριον χειρῶν ἐπὶ
τῆς ζώνης, ἀντὶ τοῦ ἀπονίψασθαι
τὰς χεῖρας, καὶ τὸ ἀθῷος
εἶναι ἐπιφωνήσαντος.

Ἡ προσκομιδὴ ἡ γινομένη ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ ἐμφαίνει τὸν
τοῦ κρανίου τόπον, ἐν ᾧ ἐσταυρώθη ὁ
Χριστός· ἐν ᾧ λέγεται κεῖσθαι τὸ κρανίον
τοῦ προπάτορος Ἀδάμ· δηλοῖ
δὲ ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον
ὅπου ἐσταυρώθη.

Προετυπώθη δὲ ὁ τοῦ κρανίου τόπος
ἐν τῷ Ἀβραάμ, ὃς ἐν ἑνὶ
τῶν ὀρέων τοῦ θεοῦ κελεύοντος τὸ θυσι-
αστήριον ἐκ λίθων ἐποίησε, καὶ ἐπέ-
θηκε ξύλα, καὶ ἔθηκε τὸν υἱὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀνήνεγκε κριὸν
ἀντ᾽ αὐτοῦ εἰς ὁλοκάρπωσιν. Οὕ-
τως ὁ θεὸς καὶ πατήρ, ὁ ἄναρ-
χος καὶ προαιώνιος, τὸν ἄναρ-
χον υἱὸν αὐτοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν
χρόνων, σαρκωθέντα ἐκ τῆς παρ-
θένου καὶ θεοτόκου, ἐκ τῆς ὀσφύος
Ἀβραάμ, κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ
ὅρκου οὗ ἔθηκε πρὸς αὐτόν, …

imitatione qua et angelica
figura dicitur.

Lenteolus autem cum quo ministrat
diaconus signat christi
humilitatem quam demonstravit in
cena. Tubalea autem
que est in zona et ter
gens manus et lentium
et est hoc quod habeat tubaleam in
zona exemplar tergen
tis manus et innocens
sum dicentis.

Oblatio autem que fit in
sacristia designat
calvarie locum in quo crucifixus est
christus in quo dicitur esse caput
primo patris adam demon
strat autem quod prope erat sepulcrum
ubi crucifixus fuit.

Prefiguratus est autem calvarie locus
ipse in abraam qui in uno
montium deo mandante alta
re ex lapidibus fecit et impo
suit ligna et posuit filium
eius et obtulit arietem pro
eo in olocaustum. Sic
deus et pater qui sine principio est et
uetatus in diebus sine princi
pio filium eius in ultimis
temporibus incarnatum ex virgi
ne dei genitrice ex lumbis
abraam secundum promissionem
sacramenti quod posuit ad eum sic quod

καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμῶν. οὐκ ἐφείσατο
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ ἀγαπητοῦ
καὶ μονογενοῦς. ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἡμῶν πάν
των παρέδωκεν αὐτόν. καὶ ἔπα
θε μὲν ὡς ἄνθρωπος ἐν τῇ σαρκί. ἔ
μεινε δὲ ἀπαθὴς τῇ θεότητι.
καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς ἀπερχόμενος ἐν τῷ
σταυρῷ αὐτοῦ ἐβάσταζε τὸν σταυρόν.
καὶ ἀντὶ κριοῦ ἐτύθη τὸ σῶμα
αὐτοῦ τὸ ἄσπιλον. ὡς ἀμνὸς
σφαγιασθεὶς τῇ λόγχῃ τὴν πλευ
ρὰν αὐτοῦ. καὶ ἀρχιερεὺς γενό
μενος ὡς υἱὸς ἀνθρώπου καὶ προσφέρων
ἑαυτὸν καὶ προσφερόμενος εἰς τὸ ἀνε
νέγκαι ἁμαρτίας πολλῶν.
καὶ τέθνηκε μὲν ὡς ἄνθρωπος. ἀνέστη
δὲ ὡς θεὸς διὸ ἐν τῇ ὑπερκο
σμίῳ δόξῃ τῇ ἐκ θεοῦ καὶ πα
τρός. Ἡ δὲ προσ
φορὰ τοῦ ἄρτου γίνεται τὸ σῶμα
τοῦ κυρίου ὑπὲρ σωτηρίας
τῶν πιστῶν. Ὁ δὲ ἄρ
τος τῆς τραπέζης ὁ ἁγιαζόμενος
σημαίνει τὸν ὑπερ
βάλλοντα πλοῦτον τῆς χρηστό
τητος τοῦ θεοῦ. ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
ἄνθρωπος γέγονε. καὶ ἑαυτὸν προσέ
θηκε θυσίαν καὶ προσφοράν. καὶ
τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀντίλυτρον
ἐξιλαστήριον ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου
ζωῆς καὶ σωτηρίας. ἀναλαβὼν
τὸ φύραμα ὅλον τῆς ἀνθρωπίνης φύ

& p gene(re) ho(m)i(nu)m no(n) pepcit
filio suo dilecto
& unigenito. s(ed) p nob(is) omi
bus tradidit ip(su)m & pa
ssus e(st) q(ui)de(m) ut ho(mo) i(n) carne s(ed)
remansit i(m)passibil(is) deitate
& eni(m) xp(istu)s vade(n)s i(n) cruce(m)
eius portabat cruce(m)
& uice arietis imolatu(s) e(st) corp(us)
suu(m) imaculatu(m). sicut agn(us)
mactat(us) lancea latus
eius & pontifex fuit
sicut fili(us) ho(m)i(n)is & offere(n)s
se & oblatus ad offe
rendu(m) peccatores multos
& mortuus fuit q(ui)de(m) ut ho(mo). surrexit
aut(em) ut deus p(ro)p(ter) qua(m) fuit sup(ra)mu(n)
dana(m) g(lor)ia(m) a deo & genito
re. Oblatio
aut(em) panis e(st) corpus
d(omi)ni fieri p(ro) salute n(ost)ra(m)
fideliu(m): Panis
altaris qui s(an)c(t)ificatur
signat superexce
llentes divitias boni
tatis dei quia fili(us) dei
ho(mo) factus e(st) & se ip(su)m pro
fuit hostia(m) & oblatione(m) &
corpus suu(m) liberatoria(m)
p(ro)piciatione(m) p(ro) mu(n)
di vita & salute suscipiens
co(m)passione(m) tota(m) humane na

σεως χωρὶς σπίλου ... τὸ προ
σενεχθεὶς δι᾽ ἡμῶν ἀπαρχὴ δὲ
ξάμενος ὁλοκάρπωμα τῷ θεῷ
καὶ πατρὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους
ὡς λέγει· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ κα
ταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ὁ τρώ
γων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα· περὶ οὗ φησὶ καὶ ὁ
προφήτης ἱερεμίας· δεῦτε καὶ
ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον
αὐτοῦ· δηλῶν τὸ ξύλον τοῦ σταυροῦ
ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ.

Ἡ δὲ λόγχη ἀντὶ τῆς κεντησάσης
τὴν πλευρὰν τοῦ κυρίου.

Τὸ δὲ ζῶον τῆς λόγχης ἀποκαθαίρει
[illegible] ... ὡς πρό
βατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ
τὰ ἑξῆς.

Ὁ δὲ δίσκος ἡ
κλίνη [illegible] ἐν ᾗ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου
ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διακόνου κα
ταθεται [illegible] οἵτινές εἰσιν ἰωσὴφ
καὶ νικόδημος.

Ὁ δὲ οἶνος [illegible] τὸ αἷμα
τῆς πλευρᾶς τοῦ χριστοῦ [illegible]
[illegible] οἶνον ὃν ἔδωκε τοῖς
μαθηταῖς [illegible]

Τὸ δὲ ὕδωρ [illegible]
[illegible] τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ τοῦ χριστοῦ καὶ
διὰ τὴν θερμότητα [illegible]
[illegible] τὴν δὲ λευκό
τητα [illegible]

Ὁ οὖν οἶνος καὶ τὸ ὕδωρ [illegible]
ἐξελθὸν [illegible] πλευρᾶς αὐτοῦ [illegible]

tur sine peccato oblatus
uit sicut primitia et prec
puum olocaustum deo
et patri pro humano gene
sicut dicit ego sum panis qui de
celo descendi et qui come
dit hunc panem uiuet in
secula. de quo dicit et
propheta ieremias venite et
imponam lignum in panem
suum monstrans lignum crucis
in corpore suo:

Lancea uero pro ea que perfo
rauit latus domini:

Per lanceam autem spongia
m significat hoc sicut o
uis ad occisionem et
cetera:

Patella autem
stratum est in quo corpus domini
a sacerdote et diacono
ponitur. qui sunt ioseph
et nicodemus:

Vinum autem est sanguis qui ex
latere xpi fluxit est etiam
et mysticum vinum quod dedit
discipulis in cena:

Aqua uero est que fluxit
ex latere ipsius xpi et
pro caliditate signat
feruorem sancti spiritus pro albedine autem
sine sorde fidei:

Vinum simul et aqua sunt que e
xiuit ex latere suo san

αἷμα καὶ ὕδωρ· καθὼς ὁ προ
φήτης λέγει· ὁ δὲ ἄρτος αὐτῶν δοθή
σεται φαγεῖν· τὸ ὕδωρ αὐτῶν
πιστόν· ἔστι γὰρ ἡ λόγχη
ἡ κεντήσασα τὸν χν ἐν τῷ
σταυρῷ ὑπὸ λογγίνου, ἴσον αὕτη ἡ
λόγχη· Ὁ δὲ ἄρτος καὶ τὸ
ποτήριον κυρίως καὶ ἀληθῶς κατὰ
μίμησιν τοῦ μυστικοῦ ἐκείνου δεί
πνου· ἐν ᾧ λαβὼν ὁ χς ἄρτον καὶ
οἶνον· καὶ εἶπε· λάβετε φάγετε·
καὶ πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦ
το γάρ ἐστι τὸ σῶμά μου καὶ τὸ αἷ
μα· δηλῶν, ὅτι κοινωνοὺς ἡμᾶς
ἐποίησε τοῦ θανάτου, τῆς
ἀναστάσεως καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ·
Ἡ δὲ προσφορὰ, ἤτοι ὁ ἄρτος (?)
καὶ ἀπαρχὴ λέγεται, ὅτι τὸ
κυριακὸν σῶμα διατέτακται (?)
τύπον τῆς ἀπαρθένου (?) καὶ θεο
[illegible] ἥτις κατ' εὐδοκίαν
τοῦ πρς καὶ θελήσει τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
τοῦ λόγου καὶ ἐπελεύσει τοῦ ἁγίου
πνς τὸν ἕνα τῆς ἁγίας τριάδος
υἱὸν τοῦ θυ καὶ λόγον ἐξεδέξατο
τέλειον θν καὶ τέλειον ἄνθρωπον
[illegible] πάλιν ὁ
ὑπερούσιος θεὸς [illegible]
[illegible] ὑποστα
[illegible] θς [illegible] ὁ αὐτὸς
[illegible] χωρὶς [illegible] αὐτὸς
[illegible] κυριακὸν σῶμα [illegible]
κοινὸν [illegible] παρθένου

guis ⁊ aqua sicut p(ro)
pheta dicit panis et dabi
tur ad manducandu(m) ⁊ aq(u)a et
potus fidelis p(er) lancea eni(m)
que pu(n)xit xpm i(n)
cruce a longino e(st) ipsa
lancea :) Panis ⁊
calix p(ro)p(ri)e ⁊ ue(re) e(st) ad
imitacione(m) mistice ult(ime)
cene i(n) qua xps cepit pane(m) ⁊
uinu(m) ⁊ dixit accipite comedite
⁊ bibite ex hoc omnes hoc
enim e(st) corpus meu(m) ⁊ san
guis monstrans q(uod) p(ar)ticipes
nos fecit mortis ⁊
resurrectionis ⁊ glorie sue :)
Ablanos si q(uid) ⁊ panis ⁊ uinum
⁊ p(ri)micia dicit(ur) q(uod) quia
d(omi)nicu(m) corpus i(n)dicitur ad
exemplar sex(us) uirginis ⁊ dei genitricis
accipit(ur) que s(e)c(un)d(u)m beniuolentia(m)
patris ⁊ uolu(n)tate(m) filij et
u(er)bi ⁊ aduentu(m) diui(ni) sp(iritu)s
unu(m) s(an)c(t)e trinitatis
filiu(m) dei ⁊ u(er)bu(m) suscipiens
p(er)fectu(m) deu(m) ⁊ p(er)fectu(m) homine(m)
pep(er)it sicut u(er)o
sup(er)substancialis d(eu)s carne(m) ex ea
suscipiens i(n) una p(er)so(na) p(er)
fectus fuit d(eu)s ⁊ ho(mo) simil(iter)
nob(is) sine peccato sic
⁊ d(omi)nicu(m) corpus sicut ex u(er)e
⁊ carne uirginei cor

ναμαι, τὸ λόγχιον φησι τῆς
λογχίς καὶ τῆς περιφορᾶς, περὶ
τοῦ διακόνου [illegible]
κλησία [illegible]
[illegible] ἐστιν ὁ τύπος καὶ λόγχη
[illegible] καὶ [illegible] ταύτην [illegible]
ὁ καὶ. Καὶ οὕτως [illegible]
[illegible] ταύτης [illegible]

Ὁ μὲν γὰρ διάκονος ὁ τοῦ κυρίου
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] προσήκοντι
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] προσφορᾶς [illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ ἱερέως

Ὁ δὲ ὁ τὸ θεῖον σῶμα διατέ
μνων διάκονος ἀπὸ τῆς λογχ[illegible]
τὸν ἄγγελον [illegible]
θένω [illegible]
[illegible] καὶ ἱερεῖς τοῦτο [illegible]
θαυμαστόν [illegible]
[illegible] ἐκκλησίας [illegible]
[illegible] ὁ θεῖον σῶ
μα [illegible] ἐν Βη
θλεέμ ὅπου ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς. οὗ
αἱ ἔξοδοι [illegible] ἐξ ἡμερῶν
αἰῶνος. ὁμοίως [illegible]
ζαρέτ. [illegible]
ναοὺμ [illegible] τὸν τό
πον [illegible] τοῦτο
[illegible] προφήτης [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible]

poris totius panis dico
bndictionis 7 oblatiōis a
diacono sicut magna eccle
sia recepit inciditur
ferro quodā qd' 7 lanceā di
cūt. licet typus eius nō
sit 7 sic ꝑ se ypostatice
d' medio ei' obfert ::
Diaconus qdē qui hoc opat'
ptepus cū eo 7 quē sacri
ius ē dnicū sanguinē
i condecēti
passionis type p uini
sica spēs aduentū dimi
ttit ea i ꝑpositiōe
orationem sup dicente sacerdote :
Ipe aūt qui diuiū corp' secat
diaconus a bndictione
angelū imitat virgi
ni aue dicentē.
Sic 7 sacerdotes hoc secāt
nō ē mirū ad usus enī
magne ecclie īspicere conueit.
sic igr dimittit diuiū corp'
i ꝑpositione ut i Bethleem
ubi natus fuit xp̄s cui
exitus ab initio ex dieb'
secli. simil' etiā 7 ut i na
zaret. isup 7 capnaū
consolatōis locū ꝑpositi
o coplet. ℟
hoc enī in ꝑemijs ꝑdi
xim' qd uniū que nc formi

ρασιν· ἐπὶ δὲ τοῖς εἰς τὸ τέλος καὶ ἀνδρίας· καὶ αὐτοῦ τὸν πρῶτον τριακονταετῆ χρόνον τὸν πρὸ τοῦ βαπτίσματος καὶ τὰς διατριβὰς ἐπλήρωσεν· Τὸ δὲ ποτήριον ἐστὶν [illegible] ὃ ἐδέξατο τὸ αἷμα τὸ ἐκχυθὲν [illegible] ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ χριστοῦ [illegible] τὰ μυστήρια·

Ὁ δὲ κρατὴρ ἐστὶν τὸ ποτήριον ὃ παρέδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ [illegible]·

Ποτήριον δὲ πάλιν [illegible] τὸν κρατῆρα ὃν [illegible] ἡ σοφία καὶ [illegible] τοῦ θεοῦ ἐκέρασε [illegible] οἴνου [illegible] καὶ προέθηκε [illegible] αὐτοῦ τραπέζῃ λέγων τοῖς πᾶσι· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· [illegible] οἴνου τοῦ κεκερασμένου [illegible] εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον·

Κρατῆρες δὲ [illegible] οἱ μαζοὶ τῆς θεοῦ [illegible] πιστεύειν καὶ φυλακτήριον παντὸς γένους [illegible]

Τὸ δὲ [illegible] φυλακεῖον [illegible] τὸ τέλος [illegible] τόπος [illegible]

Τὸ δὲ εἰλητὸν [illegible] σινδὼν [illegible] τοῦ χριστοῦ [illegible] τοῦ σταυροῦ [illegible]

tur i duob' ... bus que tunc
erat cōpletur ... refert ...
simpliciter dicere trigesimū
annum ante baptismū
... cōsultationes ...
cōpler. Calix ē p uase
ubi receptus fuit fluuius
sanguis pueri ... mani
...tio ... manuū ... pedū ...
ablutio
Uel calix ē solubilis calix
quē dedit discipulis
ei' i cena
Et ite calix ē sc̄dm
calicē quē scripsit ... salo
sapiētia ... filius dei ...
...it ei' sanguine ... uino
illo ... in
scō ei' altari dicēs
omib' bibite ex hoc o
mēs ... uino ...
uobis i remissione pecca
tor' ... uita eterna
Calices ... etiā
ubera dei genitricis solubil' leti
cie calix ... phylacteri
ū totius generis humanis
Sacristia ... ubi oblatio
fit ē ... loco
caluaris
Corporale significat lenti
olū i quo inolutū fuit corp'
xpi ... cruce descendens

Καὶ ἐν μνημείῳ τέθειν:
Καὶ ἐπάνω τὸ κάλυμμα τοῦ δισκοῦ ἐμ-
φαίνει τὴν σινδόνα ἐν ᾗ ἐξ... τοῦ
σώματος τοῦ Χυ:
Τὸ δὲ δισκοκάλυμμα ἐστὶ τὸ τοῦ
σουδαρίου τὸ ὂν ἐπὶ τοῦ προσώπου
περικαλύπτον αὐτὸ ἐν τῷ τάφῳ·
Τὸ καταπέτασμα ἤτοι ὡς ὁ ἀὴρ
ἐστὶ καὶ λέγεται ἀντὶ τοῦ λίθου τοῦ
ἀσφαλισαμένου τὸν τάφον ὃν
Ἰωσὴφ προσεκύλισεν ... ἐσφράγισε. Τῆς
κουστωδίας·
Ἰδοὺ ἐσταυρώθη ὁ Χς· τέθαπται
ἡ ζωή· ἠσφαλίσθη ὁ τάφος:
Καὶ ἀληθῶς ὁ θυμιατήριον
... τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ
Χυ· τὸ πῦρ τὴν θεότητα· καὶ
ὁ εὐώδης καπνὸς μηνύει τὴν
εὐωδίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος προτρέχ-
ομένην· ὃ γὰρ θυμιατήριον
ἑρμηνεύεται ... εὐω-
δίας: Τὸ δὲ θυμια-
μα ... τῶν ἀρωμάτων
ἃ προσέφερον ... ἐνταφιασμὸν
τοῦ Κυ· καὶ ... ὁ λιβανωτὸς
... προσευχὴ
τῶν ἀγαθῶν ἔργων· ἐξ ὧν ...
ἐξέρχεται· καθὼς φησὶν ὁ ...
Χυ εὐωδία ἐσμέν·
Γινώσκετε οὖν πάντες οἱ ἱερεῖς οἱ

a in sepulcro positu:
Et super coopimentu patelle
signat linteolu cu quo inolutu
fuit corpus dni:
Item patelle coopimentu est pro
sudario qd fuit sup facie
coopiens ea i sepulcro:
Velum aut scil; aer
est et dicitur pro lapide quo
clausit sepulcru ioseph
qd sigillauit lapis
custodie:
Ecce crucifixus e xpc· sepulta e
uita· firmatu e sepulcru:
Et stati thuribulu de
monstrat humanitate
xpi ignis deitate et
odoriferus fum nuntiat
odore sci spc phe
uitem· thuribulu e
interpretatur odoriferi lenitatem
tia: Thymiama
aut e pro aromatib
que ingesserunt ad sepelitione
dni· ?fimia· et thus
magnu pura oratio
bonou opu ex qb odor
uenit· sic dicit aplus·
xpi odor sum:
Sciatis igit oes sacerdotes qui

τῶ ἁγίω θυσιαστηρίω προσφέρομεν
τῶ· καὶ τὰς ἀναιμάκτους θυ
σίας ἱερουργοῦντι, ὅ ἐστι ζωο
ποιὰ πάθη χριστοῦ καταγγέλλοντα·
Δίδοται τοίνυν καὶ ὁ ... τοῦ δὲ
χειρὸς ποιοῦντες τῶν μελλόντι
δέχεσθαι τὰς θείας λειτουρ
γίας· αὐτὸς δὲ ὁ καὶ ὁ χ...
τύπος τοῦ ... ὃ προφήτης ἠσαΐας
περιγραφόμενα θεὸν καὶ ... τοῦ
του προδρόμου Ἰωάννου γεννήσεως, καὶ
τοῦ χριστοῦ πρὸς ἡμᾶς ἐπιδημίας·
Ὁ ἐπίσκοπος ὁ τὴν ἔνδειξιν τῆς θείας
λειτουργίας ποιούμενος ἐκ... φέρει
τοῦ προδρόμου ἰωάννου καὶ βαπτιστοῦ
προσηνέχθη ... τοῦ κηρύγματος
καὶ λέγοντος, μετανοεῖτε ἤγγικεν γὰρ
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ ἑτοι
μάζετε πάντες τοὺς προσερ
χομένους·
Οἱ διάκονοι εἰσὶν οἱ ποιμένες·
Οἱ ἱερεῖς εἰσὶν οἱ ἄγγελοι· Διάκονος
Εὐλόγησον δέσποτα· Ἱερεύς·
Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
Ὑπὸ τῶν ὑψίστων δυνάμεων δοξάζεται
ὁ θεὸς τῇ τρισυπόστατῳ δόξῃ· καὶ ὑπὸ
ἀνθρώπων ἡ βασιλεία τοῦ χριστοῦ ἄρχεται
ὅτι δυνάμει τῆς θεότητος αὐτοῦ ὁ
ᾅδης ἐσκυλεύθη, καὶ ἡμᾶς ἠλευ
θέρωσε· Τὸ δὲ ἀμήν,
ἀληθῶς ἢ γένοιτο· Διὰ τὲ
τὸ εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Τὸν κα

sco altari presentis
et incruenta immolati
one sanctificatis q imu
ficas passiones xpi nunciauit:
Datur quoque ipse & presu
le sacerdoti incipiu
nt diuinum mysterium
ipsum nos ipse significat
qd a prophia ysaia
uociferatum e ipse
precursor iohis natiuitatis et
xpi ad nos aduent:
Sacerdos aut qui incipiu diui
nisterij facit ymagine sancti
precursor iohis baptiste
incipientis predicamen
et dicentis penitentiam uos app
pinquat enim regnum celorum et hi
pparate omnes adue
mentes:
Diaconi sunt pastores:
Sacerdotes sunt angli: Diac·
Benedic dñe: Sacerdos·
Benedictum regnum patris et:
Assupnotib uirtutib glorificat
deus in sanctificationib et ab
homib regnum ubi benedicitur
qui uirtute deitatis eius
infernum spoliatum e et nos libe
rauit: Amen aut
uel fiat: Pro eo qd
qd dicit in secula seculorum fit

πνεύματος πόλεως βαβυλῶνος ἀνα
βαίνειν δηλοῦται. ὅτι τὸ αἷμα
τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς
βαβυλῶνος ἐξεζήτησε. καὶ τοῖς
οἰκήτορσιν αὐτῆς διὰ κολάσεως
ἀνταπέδωκε. ἐκ τῶν τοῦ
ἁμαρτήματος ...

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ κυρίου δεηθῶμεν.
Ἀντιλαβοῦ σῶσον ...
ἀπόδοσις ...

Τῆς παναγίας ... μνημονεύσαντες
... ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους
καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν
... τῷ θεῷ
παραθώμεθα.

Τὰ ὄρθρια ... προφητῶν
... παρουσίαν τοῦ υἱοῦ
τοῦ θεοῦ τὴν ἐκ παρθένου ἐπὶ τῆς γῆς
καὶ βοῶντα· ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ τῆς
γῆς ὤφθη καὶ ... ἐνε
δύσατο ... τὴν σάρκωσιν
αὐτοῦ δηλοῦντα ... ὑποδε
ξάμενοι καὶ μαθόντες διὰ τῶν
ὑπηρετῶν καὶ αὐτοπτῶν τοῦ λόγου γενο
μένων, τῶν ἀποστόλων λέγομεν.

Χρὴ δὲ γινώσκειν, ὅτι ἐν ἀρχῇ πάσης
Ἀκολουθίας ὀρθρινῆς καὶ λυχνικῆς,
πρῶτον τοὺς παλαιοὺς ᾄδουσι
ψαλμούς, ἔπειτα τῆς νέας χάριτος
τὰς ᾠδάς, ὡς προφητεία ...

mũ ciuitatis babylonis ascen
dere signat· quia sanguinē
seruorum suorum a manu
babylonis quesiuit ⁊ eius
incolis p(er) penā bene
fecit· derisionē peccati
operatus:

In pace dominum supplicem(us):
Cum geta mente orationes nostras
demus:

Sanctissime intimare: ... ĉ
participib(us) omniū sanctorum in
strucci alter alterum ⁊
totā uitā nr̄am cū
bonis nr̄is operibus deo
tradamus:

Antiphona sunt apostoli
audita prenunciantia
aduentū filii
dei a uirgine sup(er) terram
⁊ clamantia deus nr̄ in
terra apparuit ⁊ decore in
dutus ē scilicet incarnationē
eius signantia· quā nos susci
pientes ⁊ adiscentes p(er)
ministratores ⁊ eos q(ui) presentialiter
uiderunt ubū apostolos dicimus:

Sciendū ē aut(em) q(uod) i(n) principio cui
lib(et) laudis matutine ⁊ uespertine
p(ri)mo ueteris canunt(ur) psalmi
postea noue gratie
cantica· sicut precce

[illegible Greek]
[illegible Greek]
[illegible Greek]
[illegible Greek]
[illegible Greek] θ[εο]ῦ καὶ [illegible] ὁ
[illegible Greek] χ[ριστό]ς
[illegible]

ἀγαθόν ἐστι τοῦ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κ[υρί]ῳ:
Τ[illegible Greek]
[illegible Greek]
Καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου ὕψιστε
Ἐν [illegible Greek]
[illegible Greek] Τοῦ ἀναγγέλλειν
τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλή-
θειάν σου κατὰ νύκτα
Τοῦ [illegible Greek]
[illegible Greek]
[illegible Greek]
[illegible Greek]
Ὅτι [illegible] κ[ύριο]ς ὁ θ[εὸ]ς ἡμῶν:
Ἐστὶ μόνος κ[ύριο]ς ὁ θ[εὸ]ς ἡμῶν
Καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ:
Καὶ οὐδεὶς μεσίτης παρὰ τῷ θ[ε]ῷ
Εἰρήνην καὶ εἰρήνην [illegible] τοῦ κ[υρί]ου [illegible]
Εἰρήνην καὶ [illegible]
τοῦ κ[υρί]ου δεηθῶμεν
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ δύναμις καὶ σοῦ ἐστιν ἡ
βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα τοῦ π[ατ]ρ[ὸ]ς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πν[εύματο]ς νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς [illegible]
Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ ἐξουσία καὶ ἡ βασιλεία
πάντων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων

dēre ueti testamento
cui legis positor ē hic q̄ natꝰ ē
i ultimis dierum
ut posset scire omēs q
unus ⁊ idē deus ⁊ dn̄s qui
hec ⁊ illa lege posuit xp̄s:
antiphonā p̄mā - psalmus
Bonū ē confiteri dn̄o:
Que uir cor nrm opa enarra
re dn̄o bonū ē: xc
Et psallere noī tuo altissime
In melodia dicere quos t offert
in ymnos dei: Ad annūciād xc
mane miam tuā ⁊ uitā
te tuā p noctē:
Ad narrandū palam ctr
misti sumus ⁊ cot omē pcīa
tū offerre ueritatē
dei tuam: xc
Qm rectus dn̄s deus nr̄:
Qm unus dn̄s deus nr̄
Et nō ē iniustitia i eo: xc
Et nullus mediatiū ap deū:
Irin ⁊ irin p pace dm exorem: dec
Irin ⁊ irin cū gra mīre
dm exoremus: Sacerdos exclamat
Qm tua ē potentia ⁊ tuū ē
regnū ⁊ uirtus ⁊
glia patris ⁊ filij ⁊
sci sps nc ⁊ sep ⁊ i s s
Qm tua ē potestas ⁊ regnū
omniū uisibiliū ⁊ inuisibiliū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

ἐν ἡμῖν αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς τὴν
εὐχαριστίαν ἀπάντων καὶ δόξαν
ἀδιαλείπτως σοι ἀναπέμπομεν
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
ἀμήν: Ἔστιν ἢ ἔλθοι
ἀντίφωνον
Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν εὐπρέπειαν ἐ
νεδύσατο: Ὁ κύριος ἐβα
σίλευσεν ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, καὶ
τὸν πιστὸν λαὸν περιεποιήσατο
διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος αὐτοῦ.
καὶ ἐξῆλθεν εἰς πόλεμον κατὰ
τοῦ διαβόλου.
Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην ἥ
τις οὐ σαλευθήσεται.
Ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην· τὴν
ἐκκλησίαν ἐν τῇ πίστει αὐτοῦ.
καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατι
σχύσουσιν αὐτῆς.
Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθη
σαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει
ἁγίασμα κύριε.
Τὰ πάθη σου ἐπιστώθη
σαν εἰς τὸν κόσμον. τῶν ἀγαθῶν
πεπλήρωκας χρεῖος εἰς τοὺς
ἀτελευτήτους αἰῶνας.
Συνεφωνήθη δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ
πρώτου ἀντιφώνου τὸ. Ταῖς πρε
σβείαις τῆς θεοτόκου σῶτερ σῶσον
ἡμᾶς: Τῇ χειρί

et ideo nos qui in terra sum(us)
gratias omnes et gloriam
incessanter tibi referimus
nunc et semper et in secula :
Amen: Est ve ul' fiat :
Antiphonum sanctum
Dns regnauit decore in
dutus e: Dns re
gnauit sup celos et
fidele ppl'm acquisiuit
ppo sanguine ei'.
et exiuit ad bellu contra
diabolu :
Et enim firmauit orbe te
rrar q no commouet' :
Firmauit orbe terrar
ecclia i fide sua
et porte iferni n preua
lebut ei :
Testimonia tua dne credibilia
facta sut nimis domu tua dec;
satudo dne :
Passiões tue credibiles fte
sut i mudu · repletu tui
dec; gra tua ad ifinita
secula :
Concordiatu est aut i fine pmi
antiphoni hoc · Intre
ssionibus dei genitris saluator
saluos fac nos: Quia d'ca n

ων, βεβαιοῦντα τὰ περὶ τοῦ
σχήματος τῆς ἀειπαρθένου
ὡς τοῦ αὐτῆς αὐτὴ προπορεύ
σας διακονίας καὶ ἀληθοῦς οἰ
κονομίας: Τοῦ δὲ δευτέρου
ἀντιφώνου ἐφύμνιον· ταῖς πρε
σβείαις τῶν ἁγίων σου· ἐπειδὴ δὲ ὑ
πὲρ σωτηρίας ψυχῶν καὶ συγχω
ρήσεως ἁμαρτιῶν τὴν θείαν
τελοῦμεν λειτουργίαν, εἰ
κότως, ὡς ὑπερτέραν οὖσαν
τὴν θεομήτορα τῶν πάντων ἁγίων
ἢ καὶ αὐτῶν τῶν ἐπουρανίων δυνά
μεων, εἰς μεσιτείαν προσκαλούμεθα·
μετὰ δὲ καὶ εὐαρεστήσαντας τῷ υἱῷ
αὐτῆς. Τὸ δὲ τροπάριον
ὃ ἐπὶ τέλει τοῦ δευτέρου ἀντιφώνου λέ
γεται· ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ
λόγος τοῦ θεοῦ. Ἔστι δὲ ποίημα
ἰωσὴφ καὶ νικοδήμου.
ἀπαίρουσι τὸν κύριον πρὸς
τὸ ἐνταφιάσαι αὐτόν, ἐμυή
θησαν αὐτὸ ἐκ τοῦ τιμίου καὶ ζωο
ποιοῦ σώματος τοῦ κυρίου. ἐκ τῆς ἐν
αὐτῷ ἀχωρίστου θεότητος.
Ἔνιοι δὲ λέγουσιν, ὅτι αὐτὸ τὸ τρο
πάριον ἐκφωνηθὲν παρὰ τοῦ θεῖ
λόγου βασιλέως ἰουστινιανοῦ
σφόδρα καὶ αὐτοῖς συμβό
λοις τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως ἐστὶ
τὸ ἐμφαῖνον ὁ γεννηθείς.

uere confirmans an dicta
de figura semper uirginis
quae ipsa ipse anteire
dit ministrationis et uere dispen
sationis: Secundi uero
ephymnium est inter
uenib' sco(rum) tuo(rum) cum enim
pro salute a(nim)ar(um) et remissi
one peccatorum diuinum
agim' ministerium conue
nient' tamquam superiorem existentem
dei matrem omnium sco(rum)
uel etiam et ipsorum supercelestium uir
tutum ad intercessionem prouocam'
et postea beneplacentes ei'
filio:) Tropum uero uel ymn'
quod in fine secundi antiphoni di
cit' hoc. Unigenitus filius et
uerbum dei. ait. Poema
est ioseph et nicodemi
portantes est dominum ad
sepeliendum ipsum erudi
ti sunt ipsum a pretioso et inui
sibili corpore domini et ab i
eo indiuisibili deitate:)
Quidam uero dicunt quod ipsum troparium
promulgatum est a diue
reque imperatore iustiniano.
nimus et hoc symbo
lis est nationis oriens.
hic enim ait qui natus est

ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος πρὸ
νοε χ̄ ... ὑπάρχων καταδε-
ξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν
σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας θεοτόκου καὶ
ἀειπαρθένου ... ἀτρέπτως ... θεὸ ...
... ἀσυγχύτως ... τῆς ἁγίας τριά-
δος ἐνανθρωπήσας, καὶ σταυρωθῆναι κα-
ταδεξάμενος ὁ ... τρισαγίῳ ὕμνῳ
συνδοξαζόμενος ὑπὸ τῶν νοερῶν
καὶ οὐρανίων δυνάμεων. ... τρόμῳ
... καὶ ἀχωρίστως ... πατρι-
κῶν κόλπων ... κατελθὼν σαρκω-
θεὶς αὐτὸς οὖν ἐστιν ὁ σώζων ἡμᾶς.
Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ. ὁ ...
Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος θεὸς ὑπάρχεις
καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
πομεν τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ.
Ἀγαθὸς θεὸς λέγομεν καὶ φιλάνθρωπος
εἶ, ὅτι τὸν υἱόν σου εἰς τὸν κόσμον
ἱλασμὸν ἀπέστειλας. διὰ τοῦ-
το δόξαν καὶ χάριτας σοι ἀ-
ναπέμπομεν ... νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ.
Δεῦτε ἐμπλησθῶμεν πάντες
χαρᾶς ἐν κυρίῳ. Ἀλαλάξω-
μεν τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν.
Δεηθῶμεν μετὰ δακρύων τὸν
θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν. Προφθά-
σωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει
καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ.

Unigenitus filius et verbum pa-
tris inmortalis existens digna-
tus propter nostram salutem
incarnari de sancta dei genitrice i-
mutabile manente deitate
et sine confusione unus est sancte trinitatis
factus homo et crucifigi digna-
tus qui et in trisagio ymno
conglorificatur ab intelligibilibus
et celestibus virtutibus. tremo-
re enim et indivise a paterno
sinu descendens incarnatus
est. ipse igitur est qui salvat nos.
Iterum et iterum in pace: Exclam.
Quoniam benignus et clemens deus exi-
stis et tibi gloriam referimus
patri et filio.
Benignus deus dicimus et clemens
es quoniam filium tuum in mundum
propitiationem misisti. ideo
gloriam et gratias tibi referimus
quod et reducimus
nunc et semper et in secula.
Venite exultemus domino:
Venite impleamur omnes
letitia in domino. Iubile-
mus deo salutari nostro:
Exoremus cum lacrimis
deum nostrum ihesum: Preoccu-
pemus faciem eius in confessione
et in psalmis iubilemus ei.

Καὶ πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ δεηθῶμεν
αὐτοῦ· καὶ ψάλλοντες ἱκετεύωμεν αὐτῷ +
Ὅτι θεὸς μέγας κύριος καὶ βασιλεὺς
μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν +
Μέγας θεὸς ἐστὶν ἰησοῦς χριστὸς, καθὼς ὁ ἀ-
πόστολος λέγει· ἐν τῷ λέγειν τῆς δόξης
τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὃς
ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν· καὶ ἐ-
πὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐβασίλευσε
καὶ βασιλεύσει διὰ τῆς πίστεως
αὐτοῦ· ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν
λαὸν αὐτοῦ +
Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα
τῆς γῆς καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ +
Ὅτι ὁ πιστὸς λαὸς δηλονότι καὶ οἱ λοιποὶ τῶν
προφητῶν +
Ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ θάλασσα. καὶ
αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν +
Ὅτι αὐτοῦ ἐστι πᾶν τὸ πλῆθος
τῶν ἀνθρώπων· καὶ αὐτὸς ὁ πρότερον
ἐδημιούργησεν αὐτούς· καὶ πάλιν
ἐν τῷ βαπτίσματι αὐτοῦ ἀνε-
καίνισεν αὐτούς +
Καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔπλα-
σαν : Καὶ τὴν καρδίαν πάν-
των τῶν ἀνθρώπων ἔκτισε τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον αὐτοῦ ἐν τῷ λουτρῷ τῆς ἀ-
φθαρσίας +
Ἡ εἴσοδος τοῦ εὐαγγελίου ἐμφανίζει τὴν
παρουσίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ τὴν
εἴσοδον αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.
ὡς λέγει ὁ ἀπόστολος. ὅταν δὲ
εἰσάγει ὁ θεὸς καὶ πα

Et ante aduentū eius exorem⁹
eū ⁊ psallentes supplicem⁹ ei :
Qm̄ deus magn⁹ dn̄s ⁊ rex
magn⁹ sup omem t̄ram :
Magnus deus ē ih̄s xp̄s sic a
postolus dicit ī eo q̄ dicit ma
gni dei ⁊ saluatoris nr̄i ih̄u x̄ q̄
dedit se p nobis ⁊ sup
om̄es gentes regnauit
⁊ regnabit p fidem
suā · qm̄ nō abiciet dn̄s
pplm̄ suū :
Qm̄ ī manu ei⁹ fines
t̄re ⁊ altitudīes mōtiū :
Fidelis ppl's scilicet ⁊ alij
pph'a :
Qm̄ ipsius ē mare ⁊
ipse fecit illd̄ :
Qm̄ ei⁹ ē omīs multitud
hoium ⁊ ipse pmus
fecit eos · ⁊ itm̄
ī baptismate suo reno
uauit ipōs :
Et aridā man⁹ ei⁹ plasma
uert : Et cor omī
ū hoīm̄ creauit sp̄s
sc̄us eius ī balneo in
corruptionis :
Introitus euāgl'ij demōstrat
aduētū filij dei ⁊
introytū ī hūc mūdū
ū dicit apostolus · qn̄ in
ducet scilicet deus ī pri

Τὸν πρωτότοκον τὸν μονογενῆ
αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει·
Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ
πάντες ἄγγελοι αὐτοῦ·
Ἔπειτα ἐπιδεικνύων ὁ ἀρχιε
ρεὺς διὰ τῆς στολῆς αὐτοῦ.
Τὴν τῆς σαρκὸς τοῦ χριστοῦ στολήν, τὴν
ἐρυθρὰν καὶ αἱματώδη, ἣν
ἐφόρεσεν ὁ ἄϋλος καὶ θεὸς ὡς
πορφύραν βαφεῖσαν ἐξ ἁγνῶν
τῶν αἱμάτων τῆς θεοτόκου, καὶ
ἀνέλαβε τὸ πλανηθὲν πρόβα
τον ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, ὁ ἀρχι
[illegible] τοῦ ἀ[illegible]
[illegible], ὁ ποιμαίνων [illegible]
ὁ ποιμαίνων τὸν ἰσραὴλ [illegible]
τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ · ἐν [illegible]
[illegible] καὶ τεθεὶς, οὐκ ἐν
φάτνῃ τῶν ἀλόγων · ἀλλ' ἐν
τραπέζῃ λογικῇ ἀνθρώπων · ὃν ἐν
τῇ γεννήσει αὐτοῦ ὕμνησαν ἀ
γγέλων στρατιαὶ λέγουσαι ·
Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ
γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία ·
Καὶ πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησά
τωσάν σοι καὶ ψαλλέτωσάν
σοι · Καὶ πάντων [illegible]
κουόντων, λέγει ·
Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προ
σπέσωμεν αὐτῷ, σῶσον ἡμᾶς
υἱὲ θεοῦ : Πρῶτον αὐτῷ
κλίνωμεν γόνυ, ὡς ὑπεύθυνοι

p'mogenitū unigenitū
suū ad orbē t'rarū dicit ·
⁊ adorēt eum
om̄es angeli ei'
Postea demōstrante presu
le p ornamentū ei'
carnis xp̄i ornamentū
rubeū ⁊ sanguineū q̄d
idem̄us ē inmaterialis deus sicut
purpura tinctā ex lectissimo
sanguine dei genitricis ⁊
suscepit ētiam ouem
sup humeros suos uet'
orrātē ab cū sp̄ibis
pastor bonus
qui pascit isrl' i baculo
crucis sue · i spargens
q̄dam inclut' ⁊ positus nō i
presepe irrationabiliū s; i
mēsa rationali hoīum · quē
i natiuitate sua laudauīt an
gelorū militie dicentes ·
Gl'ia i excelsis deo ⁊ i
t'ra pax hoībus bone uoluntatis ·
Et om̄is t'ra adoret
te ⁊ psallet
tibi · Et omibus exaudi
ētibus dicit :
Venite adoremus ⁊ p
cidamus ei salua nos
fili dei : Primo sibi
flectam' genua sic cōdepnabiles

ὄντας· καὶ τὸ ... συγχώρησιν
σπ αὐτοῦ αἰτήσωμεν· ὧν ὀφείλο
μεν αὐτῷ· καὶ κηρύττομεν αὐ
τὸν ... φανερωθέντα ἡμῖν
ἐν χάριτι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ·
ἄλλος περὶ τὸ ...·

Ἀκούσαμεν ... ἐπὶ τοῦ ἰορδάνου ἀ
ναδείξειν καὶ φανέρωσιν τοῦ χριστοῦ
... τὸν τοῦ προδρόμου
... ὑπάρχει ... ἀρχιερεὺς
ταύτης· ἢ καὶ ἂν ὁ ἀρχιερεὺς ὁ
... καὶ γνώριμα
... ἀρχῆς· καὶ τὰ ὑπὲρ
φύσιν καὶ θαυμαστὰ ... τὸ
καὶ ... ἱερεὺς, ὡς πρότερον
... ὅτι ... μετανοίας
βάπτισμα· ὃ δὲ ... ἰδὼν
τὸν ἀρχιερέα, αἰσθόμενος· μονο
νουχὶ τοῦτο λέγων ὁ ... πρὸς
ἑαυτὸν ... ὁ πρὸ ἐμφα
νοῦς ἰωάννης· τοῦτον δεῖ αὐξάνειν ἐμὲ
δὲ ἐλαττοῦσθαι· καὶ ἀθλῶ
... ἀρχιερεὺς ...
... τελειοῦνται· ὅτι ...

Ὁ θεὸς ἡμῶν ἅγιος:

Ὁ τρισάγιος ὕμνος ... οὗτος· ὡς
... οἱ ἄγγελοι ... ὡς ἐμεγα
λύνθη τὰ ἔργα σου κύριε· καὶ
δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ· ἐνταῦ
θα δὲ ὡς οἱ μάγοι ... δῶρα προ
σφέροντες τῷ χριστῷ· πίστιν ἐλπίδα
καὶ ἀγάπην, ὡς χρυσὸν καὶ λί

existentes et tunc remissio
nem ab eo petamus de quibus debe
mus ei et eruditiam ad
ventum ei qui apparuit nobis
in gratia domini nostri ihesu christi.

alter de introytu.

Credimus enim super iordanem de
monstrationem et apparentiam christi
et dei nostri presulis introytum
designare usque enim ad
ipsum introytum licet esset presul sed
tamen non omnibus manifestus et notus
nec in medio stans et ea que super
naturam sunt et mirabilia operis sed quod
ipse recepit sacerdos ut parvulorum
operabatur quod erat per penitentiam
baptisma. qui adventum videns
presulem recedit. quodammodo
hoc et illud querere inter
se dicens quod dixit
et iohannes. istum decet augeri
me vero minui. et stati
permittit presulem ma
iora operari.

qui et dicit.

Deus sanctus est deus noster

Trisagius ymnus est quod hic. sicut
quidem angeli dixerunt. quam magni
ficata sunt opera tua domine. et
gloria in excelsis deo. hic
vero sicut magi munera offeren
tes christo. fidem spem
et caritatem sicut aurum et

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

θρόνον καὶ σεραφεὶμ · τῶν ἀσωμάτων
πάντων τὸ ἄγγελον βοώντων πιστῶς
καὶ λεγόντων ·
Ἅγιος ὁ θεός, ὁ θεὸς ὁ πατήρ : Ἅγιος
ἰσχυρός, ὁ υἱὸς καὶ λόγος · διότι τὸν
καθ' ἡμῶν ἰσχυρὸν διάβολον ἀδύνατον
... κατέστησε διὰ τοῦ σταυροῦ
τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου ·
καὶ τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ
τὴν ἐξουσίαν ἡμῖν ἔδωκε τοῦ
πατεῖν ἐπάνω αὐτοῦ ·
Ἅγιος ἀθάνατος : Τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
τὸ ζωοποιόν, δι' οὗ πᾶσα ἡ κτίσις
ζωοποιεῖται, καὶ διαμένει καὶ
βοᾷ λέγουσα · ἐλέησον ἡμᾶς :
Ὁ παράκλητος τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
τῆς ἑνότητος, ὁ τὴν θυσίαν
τελειοῦν, καὶ ἀεὶ ἐπιφοιτῶν
τοὺς υἱοὺς τῆς ἐκκλησίας
καὶ ἐλεεῖ καὶ ἀθανατοῖ διὰ
τοῦ βαπτίσματος · ἄλλο
Ἅγιος ὁ θεὸς ὁ πατήρ · ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν
καὶ ὁ ἐρχόμενος · ὁ χρηματίσας
πάλαι τῷ Μωϋσῇ λέγων · ἐγώ εἰμι
ὁ ὤν · ὁ θελήσας τὸν μόσχον
θυθῆναι δι' ἡμᾶς · Ἅγιος
ἰσχυρός, ὁ υἱὸς καὶ λόγος τοῦ θεοῦ · ὁ
ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν · δι' οὗ
τὰ πάντα ἐγένετο · καὶ μόσχος ὁ
ἀεὶ θυόμενος θέλων · καὶ ἀεὶ ζῶν ·
διὰ τοῦ λόγου ὃς ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν ·
δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο · ὁμοίως

thus et simul iam incorporalium
canticum clamantes fideliter
et dicentes:
Sanctus deus · deus scilicet pater · Sanctus
fortis filius et verbum · quia
diabolum qui contra nos fortis erat
ligatum inopabilem fecit per crucem
dominum habentem mortis ·
et vires et fortitudinem et
potestatem nobis dedit
calcandi super ipsum :
Sanctus immortalis · Spiritus sanctus
vivificans per quem omnis creatura
vivificatur et permanet et
clamat dicens · miserere nobis :
Paraclitus spiritus sanctus
et unitatis qui sacrificium
perficit et semper suscipit
filios ecclesie
et miseratur et immortales efficit per
baptisma ; Alia
Sanctus deus scilicet pater qui est et fuit
et venit qui loquitur et
dudum moysi dicens · ego
sum qui sum · qui voluit vitulum
immolari pro nobis ; Sanctus
fortis filius et verbum dei · qui
fuit in principio apud deum per quem
omnia facta sunt · et vitulus qui
semper immolatur volens et semper vivens
per verbum quod erat in principio apud deum
per quem omnia facta sunt · similiter

[illegible] ἀθάνατος [illegible]
[illegible] ἀθάνατον [illegible]
[illegible] τῶν ὄντων [illegible]
[illegible]
ἅγιος ἰσχυρὸς [illegible] καὶ λόγος [illegible] θεοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ λόγος θεοῦ ἰσχυρὸς καὶ [illegible]
[illegible] καὶ ζῶν [illegible]
[illegible]
ἅγιος ἀθάνατος [illegible]
[illegible] τῶν ὄντων
[illegible]
Λέγεται [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ
[illegible] ἰσχυρὸς [illegible] ἀθάνατος [illegible]
[illegible]
[illegible] ὁ θεὸς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] θεολόγου [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

et uitul' qui sep imolat uoles et
sep uiuēs et pmanēs imortale
designat cōtinetis i se
omiū entiū pncipiū
media et fines :) alit
Scūs fortis filius et ūbū dei
fortis eqdem tāq fortitudo dei
sapiētia et ūt sc̄dm dicere aplm
fili' et ūbū dei fortis po
tēs et uiuēs opatiu' etiā et secās
ult' gladiū eyutq; pre cedere et c̄ :)
Scs imortalis significat cōti
netis i se omiū entium
pncipiū et fine :)
Dicitur aūt ter trisagius ymn' qa
prin; et i unaq; triū
ps unius deitatis tria
ista scit quelib; ē ipm et
scūs ē et fortis et imortal' natā
qdē ē et sbstātia triū una
nomē nō comue unū deitas lic; et
qlib; triū psonaꝝ deus nomi
nat' pfectus i hys aūt ūbis
breuibus bn̄ itelligit et qd a
magno theologo sic q̄lr dictū
Diuiditur eni induise ut sic
dicā et cōiūgit' diuise et
alibi ysē nō puenio unū itellige
et i trib' pfulgore pitior nō
puenio ta diuidere et i unū
referor f; nullus
phitiones istas trisagy

ἀκούων· ὁ παῖς τὸν τρισάγιον ὕμνον
ἐδέξατο ἀρχὴν· ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ
θεοῦ ἡμῶν ἐνανθρωπήσεως· ἤδη δὲ καὶ ὑπὸ
τῶν θείων προφητῶν μυστικῶς τῷ
πνεύματι προμηνυθεὶς ὑπῆρχε· τοῦ
δὲ τοῦ τύπου καὶ λόγον ἔχοντος ἰδοὺ ὁ
Δαυὶδ διὰ βραχυλογίας τοῦτον παρί-
στησιν· εἰπών· ἐδίψησεν ἡ ψυχή μου
πρὸς τὸν θεὸν τὸν ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα· καὶ
ἀλλαχοῦ· τῷ λόγῳ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερε-
ώθησαν· καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος
αὐτοῦ, πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν· καὶ
ἀλλαχοῦ· ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα
φῶς· ὅτι δὲ ὑπὸ ἠσαΐου ἀναφωνηθεὶς
σεραφικὸς ὕμνος· καὶ τελεῖται ἐν [illegible] καὶ
[illegible] κυριότητι καὶ θεότητι· τὴν
διαφορὰν φέρει· τοῦ πρὸς ἡμᾶς ᾀδομένου
τρισαγίου. Τὸ δὲ ἀνελθεῖν
ἐν τῷ συνθρόνῳ τὸν ἀρχιερέα
καὶ σφραγίσαι τὸν λαὸν ἐστιν· ὅτι
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ [illegible] πληρώσας τὴν
κατ' αὐτὸν οἰκονομίαν· ἐπάρας
τὰς χεῖρας αὐτοῦ· εὐλόγησε τοὺς ἁγίους
αὐτοῦ μαθητάς· λέγων αὐτοῖς· εἰρήνην
[illegible] ὑμῖν· δηλῶν ὅτι
τὴν αὐτὴν εἰρήνην καὶ εὐλογίαν δέδω-
κε τῷ κόσμῳ ὁ Χριστὸς διὰ τῶν ἀποστόλων
αὐτοῦ. ἄλλως.
Ἡ σφραγὶς ἣν ὁ ἀρχιερεὺς [illegible]
[illegible] τέλος τοῦ τρισαγίου εἰς πρόσω
[illegible] καὶ [illegible] τὴν
τοῦ Χριστοῦ [illegible] προφη-
τικὴ φωνὴ χαρακτηρίζει [illegible]

audiens puer et trisagium
principium recepit a Christo et
de nostri humanitate. Deinde etiam a
divinis prophetis mystice
spiritu premulgatum extitit. Huius
enim formam et dictam vides
David per brevem sermonem hunc re-
presentat. Sicut dicens anima mea
ad deum fortem qui vivit. Et
alibi. Verbo domini celi firmati
sunt et spiritu oris eius
omnis virtus eorum. Et
alibi. In lumine tuo videbimus
lumen. Quod vero ab ysaia vociferatum est
seraphicus ymnus et ita sancta in
[illegible] congregatio et deitate
quam differentiam fert ad nos cantari
trisagium. Ascendens vero
presidens in superiori cathedra
et benedicens per crucem ipsum est quod
filius dei completus
secundum nostri dispensationem elevans
manus et benedixit sanctos
et discipulos dicens eis.
pacem divinam nobis demonstrans quod
ipsam pacem et benedictionem de-
dit mundo Christus per apostolos
eius.

Aliter

Per autem benedictionem quam presul ostendit
tunc in fine trisagii ad presentem
quem et quam designationem
de Christo antecedentis prophe-
tiis vocabis characterizatur quia

αὐτοῦ διὰ οὐδενὸς περὶ [illegible]
γενομένης ἐπικυρωθέντα τὰ ὑπ' ἐκείνων
προ[illegible] ἀληθῶς· αὐτὸς
δὲ καὶ ἐν ἀρχῇ τοῦ θεοῦ πρεπόντων ἔρ
γων, καὶ τῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀνα
πλάσεως [illegible] τάξις ὡς φησὶν
ὁ θεολόγος γρηγόριος [illegible]
τε δὲ χεῖρας [illegible] θεὸν ἀναπαύεσθαι:
Ἀρχιερεὺς [illegible] θρόνος [illegible]
Τὸ δὲ καθίσαι [illegible] ὅτι [illegible] τὴν
ἑαυτοῦ [illegible] ἣν ἐφόρεσε [illegible] τὸ
πρόβατον [illegible] ἐπὶ τῶν ὤμων
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ κυρίου [illegible]
[illegible] καὶ προσάγει [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ὅτι διὰ τὴν ἀξίαν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ἐν ὑψηλοῖς [illegible]
[illegible]
[illegible] Ἀκουτισθῶμεν
ἐνωτίσασθε πάντες [illegible]
[illegible] Σοφία: Ψαλμὸς [illegible]

eius p carnẽ aduentus sigillũ
factũ ẽ confirmatis ab illis
pdicta ut ita · ipse uẽ
⁊ i pricipio deo coueientiũ
opum ⁊ humani genis re
demptionis mediator ẽ · ordo ẽ dicit
theologus gregorius cum ado
rare ⁊ i deum requiescere :
Presid dñs · thron' ugo·
Sedere aut est q filius
sua carnẽ quã idut' ẽ ⁊
ouẽ quã accepit sup humos
qd signat homophorium qd ẽ
ade conspectio ascendit
sup omem potestatẽ ⁊
dñatonẽ supior fact'
tũ ⁊ pduxit ipam
do ⁊ patri · ex quo ẽ ipse qd dei
ficauit · ille u deificat' extitit · s·
assũtio quã pp dignitatẽ pdu
centis ⁊ puritatẽ
pducti recepit ipse
deus ⁊ pater sic hostiã ⁊ obla
tionẽ placabilẽ p oi huão genẽ · ad q
dixit dauid · dixit dñs dño meo
sede a dextris meis · s· par'
filio qui sedet i dextra
throni magnitudinis et
i excelsis · hic ẽ ihs nazaren'
psul futuror bonor :
certi sim' : Audiuimus mp dem'
aurib' percipiam' omes cũ geta
mete : Sophia : Psalm'

δαυίδ: Ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ὁ ἅγιος καὶ ἀ
γαπητὸς ἐξηγεῖται τὰ τοῦ
πατρὸς ἃ εἰσὶν ἀπόκρυφα:
Τὸ προφητικὸν κήρυγμα πάλιν τὸν
τῶν προφητῶν ἐλέγχει καὶ τὸ προ
κήρυγμα, τοῦ βασιλέως χριστοῦ παρουσί
ας· ὡς στρατιῶται προτρέχοντες
καὶ βοῶντες. Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν
χερουβὶμ ἐμφάνηθι καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ
σῶσαι ἡμᾶς. Καὶ ὁ θεὸς κάθηται
ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ: Καὶ ὁ αὐτό
πτης καὶ ὑπουργὸς τοῦ λόγου παῦλος
βοᾷ, κηρύσσων τοῦ θεοῦ τὴν βασιλεί
αν λέγων· Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχι
ερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ
τῆς μείζονος καὶ τῶν ἑξῆς:
Μεθ' οὗ βοᾷ καὶ ἰωάννης ὁ βαπτιστής.
Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἐστὶν ὁ
ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτί
αν τοῦ κόσμου. αὐτὸς ἡμᾶς ἁγιά
σει ἐν πνεύματι καὶ πυρί. Καὶ μέσος
ὑμῶν ἕστηκε:
Μετὰ δὲ τοῦτο, καὶ ἡ τῶν ἀποστόλων
κλῆσις, καὶ ἡ ἀνάδειξις αὐτῶν
φανερὰ γίνεται διὰ τῆς τῶν πράξε
ων αὐτῶν ἢ τῶν ἐπιστολῶν ἀναγνώσεως:
Τὸ ἀλληλούια. βοᾷ δαυὶδ καὶ λέγει. ὁ θεὸς
ἡμῶν ἐμφανῶς ἥξει. Καὶ πῦρ ἐ
νώπιον αὐτοῦ προπορεύσεται. ἐ
φάνησαν αἱ πηγαὶ τῶν ποταμῶν τοῦ εὐαγγελί
ου αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ. Τὸ μὲν ἑ
βραϊστὶ διαλέκτῳ ...

dauid: Verbu dei scim ⁊
dilectu enarat ea que sut
patris que sut apocrypha.
Uaticiniu inmat itum
pphaz edictu ⁊ pnutia
tione regis xpi aduen
tus tanq milites pcurrentes
⁊ clamates. Qui sedes sup
cherubi appeas ⁊ ueni ad
saluandu nos. ⁊ deus sedet
sup thronu scm euis: Et qmet
ipe uidit ⁊ mist ubi paulus
clamat anutias di regnu
⁊ dices. xps ueniens archi
pbr futuroz bonoz p
maiore ⁊c:
Cu quo clamat ⁊ iohes baptista
qui post me uenit e
agn dei qui tollit peccata
mudi. ipe nos scifi
cabit i spu ⁊ igne. ⁊ i medio
urum e:
Post hec ⁊ apostoloz
uocatio ⁊ demostratio ipoz
appet p actuu
eoz ul epistolaz lectione:
Alleluia clamat dauid ⁊ dicit. de
nr manifeste appebit ⁊ ignis i
cospectu suo preibit. appue
rut flumina euangelii
staz et orbi ttaz. he
braice e dialecti e al-

ἐξέρχεται ἐφόρου τὸ δέελ· ὁ θεοῦ·
τὸ δὲ ἀυίαν ἀπὸ ἐστὶ καὶ ὑμνεῖν
τὸν ζῶντα θεόν: ὁμοίως: Αλ
ὁ πατὴρ ἀλληλούια· οὐ υἱὸς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον: Αλληλούια θεὸς ἰσχυ
ρὸς καὶ δυνατός· αἶνος θεοῦ: Αἰνεῖ
τε τὸν ὄντα θεόν: Αλληλούια
αἶνος τῷ ὄντι θεῷ: ὁμοίως:
Αλλη, θείαν ὑμνολογίαν σημαίνει
διὰ τὴν τρισυπόστατον πατρὸς υἱοῦ
τε ἁγίου πνεύματος ἑνιαίαν θεότητα·
ὁμοίως: Αλλη, Κῆρυξ τοῦ
κηρύζων ὁ κύριος ἔρχεται: ὁμοίως
Αλλη. αἰνεῖτε ὑμνεῖτε:
Λέγει δὲ τοὺς ἀγγέλους ταύτῃ τῇ φωνῇ
ὑμνεῖν τὸν θεόν· ὥσπερ τὰ χερου
βὶμ ἅγιος. Καὶ τοῦτο οἱ ἅγιοι
πατέρες παρεδώκασιν· αὐτό
χοοι γενόμενοι ὥσπερ ἡσαΐας τὸ σε
ραφίμ: Καὶ γὰρ ἀθέσῃ ὁ θυμια
τήριον ὑποδεικνύει τὴν ἐνότητα τοῦ
χριστοῦ τὸ πῦρ τὴν θεότητα· ὁ καπνὸς
καπνὸς [illegible] τὴν εὐωδίαν τοῦ
ἁγίου πνεύματος περιπολούσαν· ὅτι
θυμιατήριον [illegible]
[illegible]: Σοφία: Ὁ λόγος
τοῦ θεοῦ: Ὀρθοὶ ἀκούσωμεν τοῦ ἁ
γίου εὐαγγελίου: Τουτέστιν ὀρθώσαν
τας διανοίας [illegible] τοῖς ἔργοις
[illegible]
[illegible]
Τὸ εὐαγγέλιόν ἐστιν ἡ παρουσία τοῦ
υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καθ' ἣν [illegible]

uenit appar(uit) . el . aut deus
uia ū laudare ↄ clarificare
unum deū : AL
pater . el . filius . uia sps
scs : Alleluia deus fortis
potens . laus dei : Lauda
re existente deū : Alleluia
laus deo q ē : alle .
Allia diuinā laude signat (com)plicat
p(er) trinā ypostasim patris filii
ↄ sps sci unicā deitatē .
ale . Allia . preco euāglii .
clamās dn̄s uenit :
Allia . Laudate ymnū dicite :
Dicit aut āgelos ea uoce
laudare deū . sic cherubim
scs . et hoc sci
patres tradiderūt ipsi met
auditores effecti sic ysaias se
raphi : Cōfessi enī thuri
bulū demōstrat hūanitatē
ipsi ignis deitatē . odorosus
fum(us) nūciat odorē
sci sps p(er)uenire . thuri
bulū ē ē odorosā len
tia : Sophia : Uerbū
dei : Stantes audiam(us) sci
euāgelii : Scilic(et) eleuem(us)
mētes nr̄as cū opibus
a(tte)ntis . ↄ intelligem(us)
bonor(um) opū significatiōem :
Euāgeliū ē aduēt(us)
filii dei p(er) quē missus ē nob(is)

οὐκέτι διὰ νεφελῶν καὶ αἰνιγμάτων
λαλῶν ἡμῖν ὡς πρὶν ἀκούσαμεν ἐν τῇ
φωνῇ τῶν βροντῶν τῶν σαλπίγγων ἐν
ψόφῳ καὶ γνόφῳ καὶ πυρὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους ἢ τὸ
πάλαι προφητῶν δι᾽ ἐνυπνίων ἀλλ᾽
ἀληθῶς ὡς ἄνθρωπος ἀληθῶς ἐφάνη
καὶ ὤφθη ἡμῖν ὡς πραῢς καὶ ἡ
δὺς βασιλεύς ὁ πρῶτον καταβὰς ὡς
ὑετὸς ἐπὶ πόκον ἀφανῶς καὶ ἐ
θεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ δό
ξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς πλή
ρης χάριτος καὶ ἀληθείας δι᾽ οὗ ἐλά
λησεν ἡμῖν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ στόμα πρὸς
στόμα καὶ οὐ δι᾽ αἰνιγμάτων περὶ
οὗ ὁ πατὴρ ἐξ οὐρανοῦ μαρτυρεῖ καὶ λέγει
οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός:
Σοφία. Λόγος καὶ δύναμις ὁ ἐν
προφήταις εἰρημένος καὶ προκηρυχθεὶς
ἡμῖν ἐν εὐαγγελίοις δὲ φανερωθεὶς
ἵνα ὅσοι λάβωσιν αὐτὸν καὶ πι
στεύσωσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ λά
βωσιν ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι
ὃν ἀκηκόαμεν καὶ ἑωράκαμεν τοῖς
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν σοφίαν καὶ λόγον θεοῦ τοῦ
τον εἶναι πάντες πιστεύοντες βο
ῶμεν δόξα σοι κύριε
Εἶτα πάλιν ὁ ἐν νεφέλῃ φωτεινῇ ἐπισκιάζων νῦν δι᾽ ἀνθρώπου κράζει:
Πρόσχωμεν: Προσέχετε τοῦ
τον αὐτοῦ ἀκούετε
Ματθαῖος ἑρμηνεύεται μέλι:
Μάρκος οἶνος: Λουκᾶς γάλα:
Ἰωάννης ἔλαιον: Τὰ τέσσαρα
εὐαγγέλια εἰσὶ κατὰ τὰ τέσσαρα

nō p nubes ꝛ enigmata
loquēs nob sicut dudū audiuimus p
uoces fulminū ꝛ tubaꝝ. sono
ꝛ caligine ꝛ igne sup montē ul
dudū ꝓphis p sompnia. s;
manifeste sicut homo uere appa
ruisti ꝛ uisus ē a nobis tanq̄ mansuet' ꝛ
suauis rex qui p̄mo descendit
sicut pluuia sup uellus sine strepitu
ꝛ uidim' glīā eius gloriā
quasi unigeniti a patre plenā
grā ꝛ ueritate p quē locu
t' ē nob deus ꝛ pat' os ad
os ꝛ nō p enigmata. de
quo pat' a celis testat' ꝛ dicit
hic ē fili' meus dilectus:
Sophia. verbū ꝛ uirtus qui i
ꝓphetis dictus ē ꝛ pclamat'
nob. i euāgelijs aut apparuit
ut quicūq; receperit ipm ꝛ cre
diderit i noīe eius reci
piāt potestatē filij dei fieri.
quē audiuimus ꝛ uidim'.
oculis nr̄is sapientiā ꝛ ūbū dei
ipm eē omēs credētes. cla
mam' glīa t' dn̄e:
Postea iterum ip̄e qui i nube luci
da adūbrat nc p hoīem clamat:
Attenti sim': Intēdatis in
delic; ipm audiatis:
Matheus iterptat' mel.
Marcus uinū: Lucas lac.
Iohēs oleū: Quattuor
euāglia sunt sc̄d'm quattuor

πνεύματα καθολικά· ἀπηλιώ-
την· ζέφυρον· νότον· καὶ βορέαν·
αὐτὰ γὰρ εἰσὶ πρὸς σύστασιν τοῦ παν-
τός· καθολικὰ λέγονται διὰ τὴν συν-
τήρησιν ὅλων: ἐξ ἄλλης:
Τέσσαρά εἰσιν εὐαγγέλια καὶ τέσσαρα
καθολικὰ πνεύματα κατὰ τὰ τετράμορ-
φα ζῶα· λέγω δὲ τὰ χερουβὶμ·
ἐν οἷς κάθηται ὁ τῶν ὅλων θεός· ἐξ
ὧν φανερὸν ὅτι ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν
χερουβὶμ θεὸς καὶ συνέχων τὰ πάν-
τα φανερωθεὶς ἔδωκεν ἡμῖν τετρά-
μορφον τὸ εὐαγγέλιον· ἑνὶ δὲ πνεύ-
ματι συνεχόμενον· καὶ τὰ τέσσαρα πρόσω-
πά εἰσι· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰκο-
νίζουσι τὴν πραγματείαν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ·
Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ζῶον φησὶν ὅμοιον
λέοντι· τὸ ἔμπρακτον αὐτοῦ καὶ
βασιλικὸν καὶ ἡγεμονικὸν χαρακτη-
ρίζον: Τὸ δὲ δεύτερον· ὅμοιον μό-
σχῳ· τὴν ἱερουργικὴν καὶ ἱερατικὴν
τάξιν ἐμφαῖνον: Τὸ δὲ τρίτον
ἔχον πρόσωπον ἀνθρώπου· τὴν κατὰ ἄνθρωπον
αὐτοῦ παρουσίαν φανερῶς διαγρά-
φον: Τὸ δὲ τέταρτον· ὅμοιον ἀ-
ετῷ πετωμένῳ· τὴν τοῦ πνεύματος ἐπὶ
φιπταμένου δόσιν σαφηνίζον:
Τοιγαροῦν καὶ τὰ εὐαγγέλια τούτοις
σύμφωνά εἰσιν· ἐν οἷς ἐγκαθέζεται
ὁ χριστός: Τὸ μὲν γὰρ κατὰ ἰω-
άννην εὐαγγέλιον· τὴν ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἡγεμο-
νικὴν αὐτοῦ καὶ ἔνδοξον γένεσιν
διηγεῖται λέγον: Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ
λόγος· Καὶ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγέ-

flamina catholica orientalem
zephyrum austrum et borea
ipsi namque sunt ad consistentiam toti'
Catholici vero dicuntur propter conservationem
omnium: ex alia
Quattuor sunt euangelia et quatuor
catholici venti secundum quadrifor
ma animalia videlicet cherubin
in quibus sedet omnium deus de
quibus apparet quoniam qui sedet super
cherubin deus et continet omnia
apparens dedit nobis quadri
formum euangelium uno vero spiritu
contentum et quatuor facies
sunt et facies ipsorum yma
ginantur negotium filii dei:
Primum quidem est animal dicit simile
leoni operabile eius et regnabile
et principale characteri
zans: Secundum vero simile vi
tuli sacrificantem et sacerdotalem
ordinem demonstrans: Tertium vero
habens faciem hominis secundum hominem
eius aduentum manifeste describens:
Quartum vero simile aqui
le volanti sancti spiritus
volantem dationem clarificans:
Igitur et euangelia his
conformia sunt in quibus supersedit
christus: Aquila est secundum iohannis
euangelium a patre ipsius
le eius et gloriosam natiuitatem
narrat dicens: In principio erat
verbum et omnia per ipsum facta

μένω · καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο
οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν : Τὸ δὲ ταῦρον
κατὰ λουκᾶν · ἅτε ἱερατικοῦ χαρακ
τῆρος ὑπάρχων, ἀπὸ ζαχαρίου ἱερέ
ως θυμιῶντος, ἄρχεται λέγων : Ἐπει
δήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατά
ξασθαι διήγησιν · καὶ τὰ ἑξῆς :
Ἤδη γὰρ ὅτι τῆς θυσίας μόσχος ὑπὲρ τῆς
ἀνευρέσεως τοῦ νεωτέρου παιδὸς
ἔμελλεν θύεσθαι : Βοῦς τὸ
ὀρεκτικὸν αὐτοῦ σημαίνει :
Ποικίλος δὲ ἵππος, λουκᾶς ὡς ἄμεινον
τῇ γλώττῃ καὶ ποικιλώτερον, τὸ κατὰ
τὸν κύριον ἐξέθετο : Ματθαῖος
δὲ τὰ κατὰ ἄνθρωπον αὐτοῦ γέννησιν
κηρύττει λέγων : Βίβλος γενέσε
ως ἰησοῦ χριστοῦ · καὶ τὰ ἑξῆς : καὶ πάλιν
Τοῦ δὲ ἰησοῦ χριστοῦ ἡ γέννησις, οὕτως ἦν ·
ἀνθρωπόμορφον οὖν τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ·
ἄνθρωπος δὲ λογικόν · ἄνθρωπος δέ, τὸν
ἐγκέφαλον : Λατῖνοι λέγουσι
ρατιονάβιλε · Ἕλληνες δὲ λέγουσι
φρόνησιν καὶ λογιότητα · οἱ δὲ
ἄραβες σαρακηνοί, ἐλαφακὰρ ἐλα
κιλ ἐλανοῦ : Πυρὸς [illegible]
τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς τὰ τῆς γέννη
σεως τοῦ κυρίου [illegible] ἐξέθετο :
Λέοντος δὲ μάρκος, ἀπὸ τῆς προφητι
κῆς φωνῆς ἄνωθεν ἐπελθούσης τοῖς
ἀνθρώποις · τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο λέγων :
Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου ἰησοῦ χριστοῦ, ὡς γέ
γραπται ἐν τοῖς προφήταις ·

sut · et sine ipo fcm ē
nichil qd fcm ē : Taurus uo
scdm luca · sicut sacerdotalis chara
cteris exists a zacharia sacdote
icensante incipit dices : Quia
pleq; mlti psupserut &c :

Iam naq; saginarius uitul' p
inuētioe iunioris pueri
debebat imolari : Bos
dsiderabile ejus significat :
Varius aut equs lucas qi meli
ou lingua et magis uarie id qd scdm
dnu ē exposuit : Matheus
aut que scdm hoiem et natiuitate
pdicat dices : Liber genese
os ihu xpi &c : Et itm
Ihu x uo natio sic erat
hois forma igit hic euagelu istd
ho rationale : ho qd
encephalu · Latini uo dicut
rationabile · greci aut dicut
phronesim et logiotita · Arabes
uo s · saraceni elaphacar ela ue
cl · elanu : Igne ue ig eq
matheus tanq ea que sut huai
tati dni palam expones
Leonis uo marcus a prophetico
spu qui desursu supuenit
hoib' pncipiu fecit dices
Initiu euagelii ihu x ut
scriptu ē i pphis ·

ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου. Τὴν πε
ρισσοτέραν εἰκόνα τοῦ ἀγγελίου· διὰ
τούτων δηλώσων: Λέων· θυμι
κὸν λέγουσιν. ἰταλοὶ ββιχ[?]. καὶ
ἄλλοι τὸ θυμικὸν, τὴν δύναμιν[?]
λατινοί· ββιχ[?]. σαρακηνοί·
ἐλγαδιβ. ἐνιγδε. οὐελγιβον. καὶ
ἄλλοι: Ψάρος ἤτοι ὁ ἀετός[?]
... τὸ ἀγγέλιον γράφων:
... ὁ ἀετὸς πνευματικόν. καὶ ἄλλοι
ἀετὸς δὲ ἡ ψυχή: καὶ ἄλλοι: Λευ
κὸς ἵππος ἰωάννης. ὡς λαμπρὸν πᾶσαν
ἔπαινον γράφων. Καὶ αὐτὸς δὲ
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ τοῖς μὲν πρὸ μωϋ
σέως πατριάρχαις κατὰ τὸ θεϊκὸν καὶ ἔνδο
ξον ὡμίλει. τοῖς δὲ ἐν τῷ νόμῳ, ἱ
ερατικὴν τάξιν ἀπένειμε. μετὰ
δὲ ταῦτα ἄνθρωπος γενόμενος, τὴν
δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰς πᾶσαν
ἐξέπεμψε τὴν γῆν. σκεπάζων ἡμᾶς
ταῖς αὐτοῦ πτέρυξιν. ὁποία οὖν
ἡ πραγματεία τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. τοιαύ
τη καὶ τῶν ζώων ἡ μορφή. τοιοῦτος καὶ
τοῦ ἀγγελίου ὁ χαρακτήρ. τετρά
μορφα τὰ ζῷα. τετράμορφον
καὶ τὸ ἀγγέλιον. καὶ ἡ πραγματεία τοῦ κυ.
Καὶ διὰ τοῦτο, τέσσαρες ἐδόθησαν κα
θολικαὶ διαθῆκαι τῇ ἀνθρωπότητι. μία
μὲν ἐπὶ κατακλυσμοῦ τοῦ νῶε. ἐπὶ
τοῦ τόξου. δευτέρα δὲ τοῦ ἀβραὰμ
ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς περιτομῆς. τρίτη

Ecce ego mitto angelum me
um ante faciem tuam. plurimo sum
ymaginem euangelii p
hec ostendes: Leo thymicum
latini dicunt irascibile. et
alii thymicum fortitudinem et ipi
ditionem. latini irascibile. saraceni
elgadib. enigde. velgiuin. et
alii: Psarus sive vari ue cqaure
vel floriosius euangelium scribens:
omnes aquila spirituale. et alii
aquila vero anima: et alii. Albus
equus idest ut albiorem omnem
laudem scribens. Et ipsum autem filium
dei hiis quidem qui ante moysem
fuerunt patriarchis secundum divinum et
gloriosum loquebatur. hiis vero qui in lege
fuerunt sacerdotalem ordinem prestitit.
post hec autem homo factus dona
tionem sancti spiritus ad universam
emisit terram. cooperiens nos
eius alis. Quale ergo nego
tium filii dei tale
et animalium forma. talis et
euangeliorum character. quatuor
forma est animalia quadriformum
et euangelium et negotium domini.
et ideo quatuor data sunt catho
lica testamenta humanitati. unum
quidem in diluvio noe super
arcum. secundum vero abrahe
super signum circumcisionis. Tertium

92

δὲ ἦν ὁ νομοθέτης διὰ Μωϋσέως·
Τέτταρα δὲ τὰ εὐαγγέλια Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ κυρίου ἡμῶν. Τούτων δὲ οὕτως ἐ
χόντων, [illegible] πάντων δὲ ἀ
[illegible]. [illegible] δὲ τὸ [illegible]
οἱ [illegible] τὴν ἰδέαν τοῦ εὐαγγελίου
καὶ ἢ τὸ πλεῖον ἢ τὸ ἔλαττον
τῶν [illegible] περιφέροντες εὐαγγέλια
προσώπων· οἱ μὲν ἵνα πλεῖονα
δόξωσι τῆς ἀληθείας λέγειν
[illegible]· οἱ δὲ ἵνα τὰς οἰκονομίας
τοῦ θεοῦ ἀθετήσωσιν.

Τὰ [illegible] μετὰ τὸ θεῖον εὐαγγέλιον ἀνά
γνωσμα [illegible] δὲ [illegible] ἕως τοῦ
χερουβικοῦ ὕμνου. τὴν [illegible]
[illegible] διδασκαλίαν [illegible]
τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ ἡμῶν. [illegible]
βάπτισμα [illegible]
[illegible]. [illegible] τούτων [illegible]
[illegible]. καὶ [illegible] θαυμάτων
ἐνέργεια [illegible]. ὅτι
δὲ καὶ οἱ κατηχούμενοι [illegible]
[illegible] τοῦ Χριστοῦ μυστηρί
οις ἔξω [illegible]. [illegible]
[illegible] γινόμεναι εὐχαὶ
ὑπὲρ αὐτῶν [illegible] τῶν κατηχου
μένων, πιστῶν δὲ αὐτοῦ τοῦ [illegible]
ἐννοοῦντες [illegible] πατέρες,
ὁποίαν [illegible] τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν
χεῖρα τοῦ [illegible] ἅπτεσθαι, τοῦ
[illegible] σώματος τοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ
ἡμῶν. Καὶ [illegible]
[illegible] ταύτην [illegible]

aut legis positio per moysem:
quattuor uero euangelia ihesu christi
domini nostri. huius autem sic haben
tibus uicium omnes uidentes
nec non et audientes
qui dimiserunt formam euangelii
et aut plures aut pauciores
deorum conferentes euangelion
personas. quidam nempe ut plus
mentiantur ueritatis dicere.
alii uero ut dispensationes
dei dimicant:

Que post diuorum euangeliorum le
ctionem orationes et petitiones usque
ad cherubicum ymnum. per terrenum
doctrinam designant
christi et dei nostri. et eorum qui ad
baptisma parantur instru
ctione. ad quod ipsos sermonum
uirtus et miraculorum operatio
attrahebat. Cum
etiam et catechumeni et qui nondum
digni sunt christi myste
riis foras recedunt. que uero in
medio istorum fiunt orationes
pro ipsis fiunt catechumenis.
fidelibus et ipsi presule.
considerantes est sancti patres
quale decet esse animam et
manum que debet tangere
incarnatum corpus christi dei
nostri et quam puriorem
solaris radiis ipsum decet esse

λέγομεν· τὰς ὑπὲρ τῆς συγχωρήσεως
τουτέστιν ἀρχιερέων· διὰ φιλανθρωπίαν
ἐκτενῶς ἐξέθεντο· ἐλεῆσαι:
Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
σου: Μέγα ἔλεος· ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
λόγου· ὃν ἐπὶ τὸν κόσμον ἀπέστειλεν ἱ-
λασμὸν ὁ πατήρ: Τὸ κατασφρα-
γίσασθαι τὸν λαὸν τῇ δὲ χειρὶ ὑ-
ποδεικνύς· τὴν μέλλουσαν Χριστοῦ παρ-
ουσίαν· ἐν τῷ ἑξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ
ἔτει· διὰ τῆς ψήφου τῶν δακτύ-
λων ἑξακισχίλια πεντακόσια· τοῦτο
Ἱππόλυτος Ῥώμης· καὶ ὁ ἅγιος Κύριλ-
λος φησὶν ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἀντιχρί-
στου λόγοις αὐτοῦ· ἐν τῷ ἑξακισχιλιοστῷ τὴν
μέλλουσαν παρουσίαν γενέσθαι· ὁ Χρυ-
σόστομος: Ὅτι ἐλεήμων καὶ φι-
λάνθρωπος: Ὅσοι κατηχούμενοι
προσέλθετε: Οἱ κατηχούμενοι
ἐξέρχονται· οἱ ἀμύητοι τοῦ θείου
βαπτίσματος, καὶ τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων.
περὶ ὧν λέγει ὁ κύριος· ὅτι καὶ ἄλλα
πρόβατα ἔχω· ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ
τῆς αὐλῆς ταύτης. καὶ τὰ ἑξῆς.
Εὔξασθε οἱ κατηχούμενοι:
Οἱ ἀμύητοι· οἱ ἀβάπτιστοι. Καὶ οἱ ἐν
ἐπιτιμίοις δι' ἐξομολογήσεως. [illegible]
[illegible] οἱ ἄπειροι· οἱ ἔτι μὴ μετα-
λαχόντες τῶν θείων μυστηρίων.
Ἀβάπτιστοι δὲ· οἱ μὴ φωτισθέντες
ἔτι διὰ τοῦ λουτροῦ τοῦ βαπτίσματος.
οἱ ἐξομολογούμενοι, καὶ ἔτι ἐν ἐπιτιμί-
οις ὄντες. προσφωνεῖ ἵνα πάντες

oratiōes que p ipos sūt
remissione facta p cleme
tia exposuerūt :
Miserere mei dns scdm mag mia
tuā : Magna mia filii dei
ubi qui ad mūdū misit ppi
tiationē pat : Benedicere p cru
ce ppłm psule si
gnat futurum xpi aduen
tū · i sexmillo qngesimo āno fu
turū p signū digito
demōstrante sexmilia qngēti · h
et ippolytus Rome et scs kyrill
dicit i eis q d āticristo
sūt smōib eou · i sexmillo qngeso
āno futurū aduentū fieri et chry
sostomus : Qm misericors et cle
mēs : Quicūq catechumēi
recedite : Catechumēi
erant sicut nō eruditi diuo
baptismate et ẏ mysteriys ·
de quib dicit dns · q et alias
oues habeo · q nō sūt d
aula ista · et c :
Orate catechumēi :
Nō eruditi nō baptizati · et q in
penitētiis p cōfessione · nō eru
diti qdē qui nō sūt experti q nōdū
perceperūt diuīs mysteriys :
Nō baptizati aūt qui nōdū illu
minati sūt p balneū baptismatis
q cōfessi sūt et adhuc i penitē
tiis existūt · p clamat ut omes

τὴν ἄφεσιν. ὅπως τύχωσι τῆς
ἀφέσεως, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ θύματος
διὰ τοῦ βαπτίσματος +
Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων:
Οἱ φωτισθέντες καὶ ἀμνησίκακοι
ὄντες. οἱ καὶ ὑπομένοντες τὰς ἀδι
κίας καὶ συγχωροῦντες καὶ εὐεργετοῦντες
τοὺς ἀδικοῦντας: Εὔξασθε
ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων. ἤγουν τῶν
τοῦ ἀσθενοῦς ὡς φησὶν ὁ ἀπόστολος·
οἱ δυνατοὶ τῶν ἀδυνάτων τὰ βά
ρη βαστάζετε: Κατηχήσοι
αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας:
Διδάξαι αὐτοὺς τὰ τοῦ σωτῆρος τοῦ
δι' ἡμᾶς ἐνανθρωπήσαντος:
Ἀποκαλύψαι αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τῆς
δικαιοσύνης: Φανερώσοι
αὐτοῖς τὴν δήλωσιν τῶν ἀγα
θῶν: Ἑνώσοι αὐτοὺς τῇ
ἁγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστο
λικῇ ἐκκλησίᾳ: Ἀξιώσοι αὐτοὺς
τῆς ζωοποιοῦ θυσίας:
Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν
τῷ κυρίῳ κλίνατε: Οἱ ἰδιῶται
τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν καρ
δίαν ἁγνὰν, πρὸς τὸν κύριον
δῶμεν: Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡ
μῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον:
Ἵνα φωτισθέντες καὶ τῆς ἀφέ
σεως καὶ τῆς μυστικῆς ζωῆς θυσίας
τυχόντες δοξάζωσι σὺν ἡμῖν
τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς –

oret q(ui) mereat(ur)
remissione(m) et unica sacramento
per baptisma:)
Fideles pro catechumenis.
Illuminati et immemores malitie
et sustinentes iniustam
et pere et benefacere
iniustitiam patientibus. Orate
pro catechumenis: s(cilicet) fratres
rudibus sicut dicit apostolus
fortes debilium onera
portare: Instruat
eos ubi uenturis:
Doceat eos que saluatoris sunt
qui pro nobis homo factus est.
Reuelet eis euangelium
iustitie: Demonstret
eis significationem bonorum
rerum: Uniat eos
sancte et catholice et aposto
lice ecclesie: Dignos faciet eos
uiuifica oblatione:
Catechumeni capita uestra
domino inclinate: Rudes
sensus et corde
pura ad dominum de
mus: Ut et ipsi nobiscum
glorificent honorabile:
Ut illuminati et remis
sione et mystica uite hostia
dignati glorificent te nobiscum
patrem et filium et
spiritum sanctum nunc et semper et in s(ecula).

Τὸ εἰλητὸν σημαίνει τὴν σινδόνα
ἐν ᾗ ἐνειλήθη τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ
τοῦ σταυροῦ κατελθὸν καὶ ἐν τῷ μνήματι
τεθέν: Ὅσοι κατηχούμενοι
προέλθετε: Πᾶς ἀμύητος
καὶ ἀφώτιστος, καὶ ὁ ἐν μετανοίαις
ὢν ἐξέλθετε, ἔρχεσθε φωτίσθη-
τε. καὶ τὰς ψυχὰς τρέφεσθε τραπέζῃ
προσέλθετε. καὶ τὸν ἱερουρ-
γηθέντα μυστικῶς καρδίαις καὶ ψυ-
χαῖς [illegible] βλέψατε. ἵνα
ὦσιν οἱ πιστοὶ [illegible] καὶ μηκέτι ἔ-
τι κατηχούμενοι, ὅσοι καὶ
ὅσοι [illegible] μόνον τὸν κύριον.
Ὁ χερουβικὸς ὕμνος ἐμφαίνει διὰ
τῆς τῶν διακόνων προόδου καὶ
τῆς τῶν ῥιπιδίων [illegible]
σεραφικῶν ἀπεικονισμάτων
εἴσοδον τῶν ἁγίων καὶ δικαίων
πάντων συνεισερχομένων αὐτῷ
[illegible] ὑπὲρ Χριστοῦ [illegible]
[illegible] ἔμπροσθεν τῶν
χερουβικῶν δυνάμεων, καὶ ἀγγελικῶν
στρατιῶν, καὶ χορῶν ἀσωμάτων, καὶ ἀ-
ϋλων ταγμάτων ἀοράτως προτρέ-
χοντων, καὶ ὑμνούντων καὶ δορυφορούντων
ἔμπροσθεν τοῦ μεγάλου βασιλέως
Χριστοῦ, προερχομένου ἐπὶ τὴν μυστικὴν
θυσίαν. καὶ ὑπὸ χερσὶ ὑλικῶν βα-
σταζομένου. συμβαδίζει τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον [illegible] ἔμπροσθεν
ἐν τῇ ἀναιμάκτῳ θυσίᾳ καὶ λογι-
κῇ τελετῇ [illegible] θεωρούμενον,

Corporale designat lenteolū
in quo īuolutū ē corpus xpi d'
cruce descendēs et ī sepulcro
positū: Quicūq; catechumeni
recedite: Omnis rudis
et nō illuminatus et q̄ ē ī penitentiis
reum pparate uenite illumīa
mī et aīas nutriēti mēsa
pre accedite et cōsecratū
scīs cordib' et aīab'
uidere ut
sic fideles sitis et nō sitis adhuc
catechumeni. item et
item cū gerūt īfre dūm exolem':
Cherubicus ymn' dēmōstrat p̄
diaconor pcessionē
et ripidiorum scilicet
seraphicorū ymaginationū
visitatā introitū scōrū et iustorū
omnium simul' intrātū cū eo qui
scō scōr est pre
ābulātibus
cherubicis uirtutib' et angelicis
militiis et choris īcorporalium et
īmaterialium ordinū inuisibil' pcu
rrētiū et laudātiū et armiferētiū
ante magnum Regem
xpm preueniente ad mysticā
īmolationē et a māib' materialib'
portatū cū quib' et sps scs
coambulat ante
ī incruēta īmolatiōe et rationali
sacramēto intelligibilit' uisus

πυρὶ καὶ θυμιάματι, καὶ ἀτμοὶ
καπνοῦ εὐώδους. τοῦ μὲν πυρὸς
ἐμφαίνοντος τὴν θεότητα. τῆς δὲ ἀ-
τμίδος τοῦ εὐώδους καπνοῦ, τὴν
παρουσίαν αὐτοῦ (ἐπελθόντος ἀοράτως)
καὶ εὐωδιάσαντος ἡμᾶς. διά τε
μυστικῆς καὶ ζώσης θυσίας καὶ ἀναιμάκ-
του λατρείας καὶ ὁλοκαυτώσεως. ἀλλὰ
καὶ αἱ νοεραὶ δυνάμεις καὶ αἱ χορο-
στασίαι τῶν ἀγγέλων. ὁρῶντες τὴν
διὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ θανάτου χριστοῦ τε-
λεσθεῖσαν καὶ ἐμπράγματον οἰκονομίαν,
λοιπὸν καὶ τὴν τοῦ θανάτου νίκην
γεγενημένην, καὶ τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον
καὶ τριήμερον ἀνάστασιν, καὶ ἀνάληψιν
αὐτοῦ. σὺν ἡμῖν βοῶσιν ἀ-
οράτως, τό. Ἀλληλούϊα: Ὁρῶντες
αἱ νοεραὶ δυνάμεις τὸ χερουβι-
κὸν ἐρχόμενον μετὰ τῶν τιμίων
δώρων, ἤγουν τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἰησοῦ ἀπὸ
τοῦ κρανίου ἕως τοῦ τάφου. σὺν ἡμῖν
ἀοράτως βοῶσι τὸν ὕμνον. τό.
Ἀλληλούϊα: Ἰεζεκιὴλ γάρ φησι. καὶ
τὰ χερουβὶμ εἱστήκεισαν ἐκ δεξι-
ῶν τοῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι
τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυμένον τὴν
στολήν. καὶ ἡ νεφέλη ἔπλησε
τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. καὶ ἀπῆρε
ἡ δόξα κυρίου ἀπὸ τῶν χερουβὶμ
ἐπὶ τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου. Καὶ ἐνέ-
πλησε τὸν οἶκον ἡ νεφέλη. Καὶ ἡ
αὐλὴ ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς

igne & thymiamate & vapo
re fumi odorosi. igne quidem
demonstrare deitatem. vapo
re vero odorosi fumi
adventum eius venientis invisibiliter.
& odorosos facientis nos per
misticam & vivam hostiam & incruentam
latriam & olocaustum. sed
etiam & intelligibiles virtutes & choro
stasie angelorum videntes
per crucem & mortem christi ope
ratam & sanctam eius iconomiam
etiam et mortem vivificam
factam & ad infernum descensum
& triduanam resurrectionem & ascen
sum eius nobiscum clamant invi
sibiliter hoc. Allia: Videntes
intelligibiles virtutes cherubin
cum venientem cum preciosis
muneribus scilicet corpus domini ihesu a
loco calvarie usque ad sepulcrum nobiscum
invisibiliter clamant ymnum huc.
Allia: Jezechiel enim ait. &
cherubin stant in dexte
ris domus cum ambulat vir
indutus
stolam. & nubes implevit
aulam interiorem. & recessit
gloria domini de cherubin
ad tectum domus. & imple
vit tectum nubes. &
aula impleta est lumine

δόξης χ(ριστο)ῦ. Ἔστι δὲ ἡ ἁγία
τράπεζα· κατὰ μίμησιν τῆς
ἐνταφιάσεως τοῦ χ(ριστο)ῦ· καθ' ἣν
ὁ Ἰωσὴφ· καθελὼν τὸ σῶμα ἀπὸ
τοῦ σταυροῦ, ἐνείλησε σινδόνι κα-
θαρᾷ μετὰ ἀρωμάτων καὶ μύρων αὐ-
τὸ ἀλείψας, ἐβάστασε σὺν Νι-
κοδήμῳ· καὶ ἔθαψεν αὐτὸν
ἐν μνημείῳ καινῷ, λελατομημέ-
νῳ ἐκ πέτρας· ὅπερ ἐστὶν ἀντὶ
τοῦ τύπου τοῦ ἁγίου μνήματος ἐ-
κείνου· τὸ θυσιαστήριον, ἐφ' ᾧ κεῖ-
ται τὸν ἄχραντον, ἐφ' ᾧ τέθειτο
ἅγιον καὶ ἀπόρρητον αὐτοῦ σῶμα,
ἡ ἁγία τράπεζα. [illegible]

Ἡ τῶν ἁγίων ἀπόθεσις ἀπὸ τῆς
προθέσεως· τοῦ σώματος φημὶ
τοῦ δεσποτικοῦ καὶ τοῦ αἵματος,
καὶ εἴσοδος ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
καὶ ὁ τοῦ χερουβικοῦ· τὴν ἀπὸ
Βηθανίας ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ δη-
λοῖ τοῦ χ(ριστο)ῦ εἰσέλευσιν· τότε γὰρ
καὶ ὁ πλεῖστος ὄχλος τῶν
Ἑβραίων παῖδες, ὡς βασιλεῖ
καὶ νικητῇ τοῦ θανάτου· τὸν
ὕμνον ἀνέφερον αἰσθητῶς· νοη-
τῶς δὲ ἄγγελοι μετὰ τῶν
χερουβὶμ· τὸν τρισάγιον ἀπε-
δίδουν ὕμνον· καὶ τὰ σκῆπτρα
καὶ τὰς ῥομφαίας ὡς σύμ-
βολα βασιλέως ἐπιφέροντα

glie dni: Est aut scm
altare ad imitatione
sepulturis xpi i quo
ioseph descendes corpus a
cruce involuit lentiolo puro
et aromatib' et ūguētis
ipm ūgēs portauit cū ni
codemo et sepeliuit ipm
i sepulcro nouo secato
a lapide qd ē i in
star sci sepulcri i
llius altare et depositio
s. i quo positū ē
scm et icōtaminatū corpus
scm altare: alie.

Scōr supsitio de
prothesione corporis dico
dnici et sanguinis
et ipsor ad altare
introitus et cherubicū de
Bethania ad ierlm si
gnat dni introitū tūc
eni plurima turba et
iudeor filii ut regi
et victori mortis
ymnū ferebāt sensualit
intelligibilr aūt āgli cū
cherubī trisagiū dederūt
ymnū et sceptra
et frameas ut si
gna regis deferentes

οἱ διάκονοι· τὰ δὲ ῥιπίδια [illegible] εἰς
τύπον εἰσὶ τῶν χερουβίμ. ὁ δὲ χε
ρουβικὸς ὕμνος [illegible]
[illegible]
[illegible]
μωνί: Ἡ δὲ [illegible]
[illegible]

diaconi · ripidia u̅o i̅
forma sūt cherubi · cherubi
cus aute ymnus cantat' qui
dit omibus et tūc usq; ad
fine sacrimēti in
tenore habere mentē omem
tēporalem sollicitudinē subtus
dimittētes sicut Regē magnū
defentes suscipe p̄ comu
nione : Ad sctm u̅o
altare sacru deposi
tio imitatioēm ht nūc q̄de
pstrati pilatu · paulo
u̅o ante · et ad crucis a
scensu · i fine aūt sepelitoem
ymaginat & resurrectionē &
inde exeltione · ut eni
nō unumquq; que tūc fiant
fuerūt hora & tpe &
locū decernentes sci patres
adhuc & depositionib' aliqs &
altaribus pluribus egerāt & [illegible]
ea rephensibile ecclie
coster mysteriū · qd & pui
derūt & opunt sicut ualde
magni decoris & in eis
habitatis spe dignū ·
diuine opatiōis for
mā imitati sūt ut possibile
hoi imitari diua &
opari · & ut celū
quidē qd sup sctm altare

τέλος ὀρόφιον ἀποτελοῦσιν·
ὡς ὅλην δὲ τὴν ὀροφὴν, ὑπὸ τοῦ
αὐτοῦ κιόνος τε γενομένης κιβωρίου
χαλκοῦ ἀπεριέχεσθαι ἱερὸν ἔδα-
φος· ἐν ᾧ πληροῦται ὁ προ-
φητικὸς λόγος, ὁ λέγων· εἰργάσατο
σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς ὁ θεός.
καὶ ταῦτα οὕτω τεταγμένα, οἱ ἐν
ἰνδίᾳ τελοῦντες τὸ μέγα μυστήριον
καὶ πιστεύοντες αὐτὸ
τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ
ἡμῶν ἐσταυρωμένον καὶ θα-
πτόμενον καὶ ἀνιστάμενον. ταύτην τὴν
σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς φάσκου-
σιν ἐργάσασθαι τὸν δεσπότην· καὶ
δὲ οἱ τὰς βρεττανικὰς νήσους οἰκοῦντες
πιστοί, τὸ αὐτὸ συνάδουσι διαφό-
ρως· ἐν πᾶσι τοῖς ἀναλογοῦσιν.
ἐν ἱεροσολύμοις περιγράφεσθαι
τὸ τῆς γῆς μεσαίτατον· ὡς πάντων
ὅτι μεσαιτάτου οὐρανοῦ καὶ γῆς
ὑπάρχον τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν μέσῳ
τοῦ οὐρανίου κύκλου ἱστάμενον
καὶ ἐν μέσῳ τῶν κιόνων τῶν
κύκλῳ ἰσότητα τὴν στάσιν ἔχον
τόπον. ὅπου ἂν εὕρῃς αὐτό, ἐν μέσῳ
τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν ἐργαζόμενον
ὑποδεικνύει, ἔνθα δὴ καὶ πάντα
τὰ τοῦ πάθους ὑπεδείκνυε· τὴν προ-
δοσίαν, τὴν κρίσιν, τὰ πρὸ τοῦ σταυροῦ
καὶ τὸν σταυρόν, καὶ τὰ μετὰ τὸν σταυ-
ρόν. οὕτω τελεῖσθαι ταῦτα καὶ
περιφέρεσθαι ἐδογμάτισαν

creatam perficiunt
ut tota non etiam designat quod a quatuor
columpnis parte ante con-
cluditur vel circumscribitur sacrum solum
in quo adimpletur et prophe-
ticus sermo qui dicit operatus est
salutem in medio terre deus. Et
sic ordinetur aliter qui in
india faciunt magnum hoc
mysterium et credentes ipsum
illud corpus christi et dei nostri
esse crucifixum et se-
pultum et resuscitatum ipsam
salutem in medio terre dicunt
operatum fuisse dominum. Aliter
etiam qui britanicas insulas habitant
fideles hoc cum silua inire
accipient omnibus consentientibus
in ierosolymis circumscribi
terre medium. ubique quod
medius finis celi et terre existens scilicet altare. et etiam
in medio celestis circuli stans
et in medio columpnarum
circa equalitatem statum habens
locum. ubicumque fuerit ipsum in me-
dio terre salutem operantem
demonstrat. ubi etiam et omnia
passionis sustinuit dominus. prodi-
tionem. iudicium. que ante crucem
et que post crucem. digne igitur beati
patres sic fieri hec et
perferri dogmatizaverunt :·

Ὁ δίσκος ἐστὶν ἀντὶ τῶν χειρῶν ἰωσὴφ καὶ νικο
δήμου. τῶν κηδευσάντων τὸν χριστόν·
Ἑρμηνεύεται δὲ δίσκος ἔνθα ὁ χριστὸς ἐπιφέ
ρεται· κύκλος οὐρανοῦ. ἐμφαίνων ἐν
μικρῷ περιγραφῇ. τὸν νοητὸν ἥλι
ον χριστὸν ἐν τῷ ἄρτῳ ὁρώμενον·
Τὸ δὲ ποτήριόν ἐστιν ἀντὶ τοῦ σκεύους
οὗ ἐδέξατο [illegible] ἐκ τῆς
κεντηθείσης [illegible] πλευρᾶς.
καὶ χειρῶν καὶ ποδῶν τοῦ χριστοῦ ἀπο
ρρεύσασαν: Ποτήριόν ἐστι
[illegible] κατὰ τὸν κρατῆρα ὃν ἔγραψεν ἡ
σοφία. ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐκέρα
σε τὸ αἷμα αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ οἴνου
ἐκείνου. καὶ προέθηκεν ἐπὶ τῆς ἁγίας
τραπέζης. λέγων τοῖς πᾶσι· πί
ετε τὸ αἷμά μου [illegible]
[illegible] εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν
καὶ ζωὴν αἰώνιον.
Χριστὸς ἡ τοῦ θεοῦ σοφία καὶ δύναμις,
ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον τὴν σάρκα
[illegible] ψυχῇ
[illegible]
ψυχῇ καὶ σώματι. [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ ὑπήρεισε στύλους ἑπτά
τὰς [illegible]
ὡς φησὶν ὁ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
εἰας [illegible] ἐσφάξατο τὰ ἑαυτοῦ
θύματα. τοὺς προφήτας.

Patella ē p manib' in sepulchra artic
de ini qui sepelierunt xpm.
Interpretatur ā discus ubi ipse pona
t circulus celi. demonstrās i
pua cāl scriptione intelligibile solē
xpm i pane uisum.
Calix uō ē p uase
qd recepit fluviū sanguinē a
lanciato vulnerato latere
a manuū a pedū xpi ablu
tione: Calix ā itēm ē
sc̄dm calicē quē scribit pe
sapiētia sal; filius dei. imi
scuit ē sanguinē suū p uino
illo. a pposuit i scā
mēsa dicēs omnib'. bibi
te sanguinē meū p uino imi
xto uob' ad remissionē peccato
a ad uitā etnam:
Xp̄s dei sapiētia a uirtus
eius carne edificauit
a n̄ extra uiri carne pura a
uirgine an purificata
aīa a corpore a ubū
caro fcm ē a habitauit i
nobis. a fundauit colūpnas septē
sci sps eudomadi
sicut dicit ysaias. Requie
scēt enī sup eū septē sps.
sal; septē opiniōes sci sps
i qb' sūt opposita mali
ne simili. enarrauit suas
oblationes pphetas

τοῦ καθ' ἡμᾶς καὶ ἔτι νῦν ... ἀναιρούμενοι
ὑπὸ τῶν ἀπίστων ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· καὶ
βοῶντες ἕνεκα σοῦ θανατούμεθα
ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς
πρόβατα σφαγῆς. Καὶ ἐκέρασεν
εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον, τὴν
κατὰ ὑπὲρ φύσιν τῆς θεότητος τὴν ἑαυτοῦ
θεότητα ἐγκιρνῶσα τῇ σαρκὶ ὡς
οἶνον ἄκρατον. ὁ σωτὴρ γὰρ ἐγεννήθη
ἐξ αὐτῆς ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως,
θεὸς καὶ ἄνθρωπος. Καὶ ἡτοιμάσατο
τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν, τὴν ἐπίγνω-
σιν τῆς ἁγίας τριάδος καταγγέλ-
λουσα. ἀπέστειλε δὲ τοὺς ἑαυτῆς
δούλους, τοὺς μαθητὰς εἰς πάντα κόσμον
προσκαλούμενοι πάντα τὰ ἔθνη
εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θεοῦ. Καὶ τοῖς ἐν-
δεέσι φρενῶν εἶπεν· Ἔλθετε φάγετε
τὸν ἐμὸν ἄρτον. τοῖς καὶ τῶν χαρισμάτων
αὐτῆς τοῦ πνεύματος τυχεῖν. καὶ πί-
ετε οἶνον ὃν κεκέρακα ὑμῖν.
Τὴν σάρκα αὐτοῦ τὴν ἁγίαν καὶ τὸ ἅγιον
αἷμα αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν ὁ Χριστὸς
ἐσθίειν καὶ πίνειν εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν. Τὸ δισκοκάλυμμα
ἀντὶ τοῦ σουδαρίου ὃ ἦν ἐπὶ τοῦ
προσώπου αὐτοῦ, περικαλύπτον αὐ-
τὸν ἐν τῷ τάφῳ. Τὸ καταπέ-
τασμα ἤτοι ὁ ἀήρ, λέγεται ἀντὶ
τοῦ λίθου οὗ ἠσφαλίσατο τὸ μνη-
μεῖον ὁ Ἰωσήφ, ὃν ἐσφράγισαν
οἱ τοῦ Πιλάτου κουστωδία:
Ἰδοὺ ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, ἐτάφη ...

propter te interfectos ab
infidelibus pro ueritate. et
clamantes propter te morimur
toto die computati sumus sicut
oues occisionis et imiscuit
in calice uinum suum in
sanctam ligane suam
deitatem emiscens carni sicut
uinum non limphatum. saluator enim natus est
ab ea sine confusione et sine conaturalitate
deus et homo et parauit
eius mensam notitiam
sancte trinitatis denuntia
tam. misit et suos
seruos ad uniuersum mundum
euocantes omnes gentes
in cognitionem dei. et egenti
bus sensu dixit. hys qui nondum
habuerunt scientiam ipse gratiam. uenite
manducate meum panem. et bi
bite uinum quem imiscui uobis.
sanctam eius carnem et sanctum
eius sanguinem dedit nobis xps
ad comedendum et potandum ad remissi
onem peccatorum: Patene corporatum
est pro sudario quod fuit super
faciem eius circumtegens ipsum
in sepulcro: Velum
uero scilicet aer est et dicitur
pro lapide quo clausit se
pulcrum ioseph quem sigilla
uit pilati custodia:
Ecce crucifixus xps sepultus est

ζωῆς. καθάπερ καὶ ὁ τάφος ἀσφα-
λίσθη ὁ λίθος: Ἀπονίψο-
μαι τῶν χειρῶν τῷ ἀπονιψαμένῳ ἐν ἀθῴω
καὶ φωνήσαντι. καθὼς δὲ
τοὺς ἱερεῖς δηλοῖ. ἤγουν καθαρίζ-
οντες τὴν συνείδησιν, νοῦν καὶ διά-
νοιαν. ἅτινα εἰσὶ χεῖρες τῆς ψυ-
χῆς. μετὰ φόβου καὶ πραότητος
καὶ ἐπιεικείας πάντων. προσίωμεν τῷ
ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ: Ἀπονίψομαι ἐν
ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου:
Προσάγω τοῖς καθαροῖς ἱερεῦσι τὰς
δύο θυγατέρας μου τὰς τῆς ψυχῆς χεῖ-
ρας. ἀπονίψομαι ἐν καθαρότητι
καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου κύριε
τεθυμένος [illegible] θυσιαστηρίῳ
σου κύριε. ὅτι πρὸ [illegible] θεοῦ πρ-
[illegible] οὐδέποτε
[illegible]
[illegible]: Καὶ ἑξῆς:
Λειτουργήσω σοι [illegible]
τῷ πιστῷ λαῷ τοῦ ἀκοῦσαι
με φωνὴν αἰνέσεώς σου. τὴν ἐκ-
φώνησιν δηλοῖ τοῦ τὰ σὰ ἐκ τῶν
σῶν σοὶ προσφέρομεν: Καὶ ἑξῆς.
Τὴν ἀνάγνωσιν λέγει. ἀκούσω καὶ δι-
δάξω τὸν αὐτὸν λαὸν πιστὸν τὸν
πιστόν. καὶ ἀκούσαντες φυ-
λάξουσιν ὁμοῦ τὰς ἐντολάς σου.
καὶ διηγήσομαι πάντα τὰ θαυ-

uita clausu e sepulcru sigilla
tus e lapis: Abluuo uo
manuu p illo q lauit se i inocce
su clamauit. Sed nos aut
sacerdotes significat. purga
tes coscientia mente & inte
llectu q sut manus nra
animarum cu timore & masuetudie
& suauitate omi accedim
sco altari: Lauabo in
inocetib manus meas:
Addi puris sacerdotib
duas natas meas aie ma
nus dicit lauabo i puritate
& circuiu sacrificiu tuu dne
imolatus ero i teplo
tuo dne. qa sep pre deu
sedere debemus. nuq
ad pdignu peccm in
cidentes: Et alit.
Ministrabo t & pstabo
fideli pplo ad audiendu
me uoce laudis tue. exda
matione signat. huius Tua de
tuis t offerim: Et alit.
Lectione dicit. audiui & do
cebo ipm pplm sal;
fidelem. & audietes serua
bunt insimul mandata tua.
& narrabo omia mira

αλήπαύσ · ταῖσ αανυοτὲ χάρ[illegible]
ἀχλὰ τοσ φιλανθρωπίασ :
Π εἰσάπτηθ ἀπεὶ πηφαροίκ[illegible]
σου · τὴν ἐκκλησίαν χ̄ῡ · ἀπεί
πηφαδέτοσ ἐκκλησιασ · ὁ ππ[illegible]
χαόσ · Κ[illegible] τόπ[illegible] σκηνώμα[illegible]
τ δόξησ σου : Τὴν καθεδρ[illegible]
καὶ τε χ̄ῡ παὸ παρθένου · φωτισ[illegible]
ρωσ : Καὶ [illegible] · Τὸν τόπον
ἐν οὐ κατοικ[illegible] : Τὴν δὲ [illegible]
δὲ ἀποπληροσ[illegible] ὑπὲρ τ[illegible]
προτεθέντων τι[illegible] δώρων · χ̄ῡ ·
Τοσ πανάγιοσ χράντ[illegible] : Τουσ [illegible] ·
Τῆσ παναγίασ ἀχράντου ὑπερευλογη
μένησ δεσποίνησ ἡμῶν θεοτόκου · του
[illegible] · μετὰ πάντων τῶν
[illegible] · τὸν βίον καὶ τὰσ πρά[illegible]
[illegible] · [illegible] ἑτέρου
ἑτέρου [illegible] · τὸν ζωὴν ἡ
[illegible] ἀπόλαυσιν [illegible] τ [illegible]
[illegible] τῷ θεῷ · [illegible] ἑτεροισ [illegible] :
Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν [illegible]
[illegible] υἱοῦ καὶ θεοῦ [illegible]
Διὰ τῆσ συμπαθείασ [illegible] υἱοῦ ·
τοῦ [illegible] · [illegible]
[illegible] πνι · νῦν [illegible] ἀιῶν :
Εἰρήνη πᾶσι : Ὁ [illegible]
[illegible] ἀγάπην καὶ ταυτό
τητι [illegible] · [illegible]
κυ τὴν [illegible] ἀντ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] · [illegible]
[illegible] τὸ [illegible] :

bilica tua · mysticas dicit
orationes clementie :
Dñe dilexi decorē dom⁹
tue · eccliam dicit · decor
aūt ecclie fidelis
ppls ē · ⁊ locū taberna
culi glie tue : purū
aluū dicit virginis i quo habi
tauit : ⁊ alr · Locū
ubi tu habitas : Orationē
aūt ptinētes p
pcurreis sacre munib' · dic :
Sanctissime venerare : videl;
Sanctissime venerare bndi
ce dñe nr̄e dei genitricis
patrū scōrum · apostolorū · ⁊ omniū
scōy vite ⁊ opinionū
memorati · sic ⁊ nos alter
altius certatī imitātes uitā
nrām totā cū scīs tradam⁹
deo cū opib' bonis :
Pro miserationib' unigeniti
tui filii cū quo bndictus es :
Per compatientia filii tui
que i nos ē benedictum te cū
scō spū nc ⁊ i secula :
Pax vobis : Oratio
dia ⁊ dilectionē ⁊ identi
tate adinucē coniugentes
dñi imitationē nos siml' rea
pimus · pacem pacem dimu
centes ⁊ dimitt' ⁊ exclamātes
quietā mentē omēs habeam⁹ :

Καὶ τῷ πνεύματί σου: Τουτέστι.
τὴν πρὸς σὲ ἀδιαίρετον ἕνωσιν δὸς
ἡμῖν· ἵνα τῷ πνεύματι εἰρήνης ἑνωθέντες ἀ-
χώριστοι τυγχάνωμεν: Ἀγα-
πήσωμεν ἀλλήλους: Τὰς
ψυχὰς ἀλλήλαις συνδέσμῳ κοινωνοῦ-
ντες· καὶ οὕτω δεξιώσασθαι, καὶ
παρρησίᾳ ἀπολαῦσαι τῆς προκει-
μένης τραπέζης: Τὸ ἀγαπή-
σωμεν ἀλλήλους δηλοῖ· καὶ τὴν πρὸς
πάντας ἀγάπην, καὶ πρὸς ἑαυτοὺς ἀλλή-
λους, καὶ τὴν τοῦ θεοῦ γενησομένην
ὁμόνοιαν· καὶ τὴν τῶν αἰσθήσεων
καὶ τῶν νοητῶν φυσικὴν
ἔφεσιν· καὶ τὴν τοῦ ἁγίου συμβό-
λου τῆς πίστεως, καὶ τὴν καινὴν τοῦ
θείου μυστηρίου διαδοχήν:
Τὰς θύρας τὰς θύρας ἐν σοφίᾳ:
Τὰς ἐνθυμήσεις τῆς διανοίας ἡμῶν
ὑψώσωμεν ἀπὸ τῶν γηΐνων ἔργων καὶ
ἐνθυμημάτων: Πρό-
σχωμεν ἐν τῇ σοφίᾳ· ἤγουν ἐν τῷ
υἱῷ καὶ λόγῳ τοῦ θεοῦ· καὶ πρὸς τὴν
σοφίαν τοῦ θείου συμβόλου τὴν
παρὰ τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων
ἐκτεθεῖσαν ἐν τῇ τοῦ θεοῦ ἐκκλη-
σίᾳ προσέξωμεν· τουτέστι τοῦ
Πιστεύω εἰς ἕνα θεὸν πατέρα παν-
τοκράτορα· καὶ θέλοντες καὶ
συνιέντες ἀταράχῳ νοῒ πι-
στεύσωμεν· φυλάξωμεν ζωοθυτοῦντες:
Τὸν ὅρον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως

Et in spiritu tuo: Scilicet
in te indivisibilem unitatem da
nobis · ut in spiritu pacis uniti indi-
visibiles simus: Dili-
gamus ad invicem: Ani-
mas ad invicem vinculo commu-
nicantes et sic proximum cum
fiducia suscipere de proposita
mensa: Diligamus
ad invicem significat et ad
omnes dilectionem et in nos ipsos ad
invicem et dei faciendam
concordiam et sensuum
et sensibilium et intelligibilium appe-
tentiam et sancti symboli
fidei et novam
divini mysterii successionem:
Ianuas ianuas in sapientia:
Cogitationes mentium nostrarum
elevemus a terrenis operibus et
cogitationibus: Atten-
ti simus in sapientia · scilicet in
filio et verbo dei · et ad
sapientiam divini symboli
a sanctis et deum ferentibus patribus
expositi in dei eccle-
sia intendamus · scilicet huius:
Credo in unum deum patrem omni-
potentem · et volentes et
intelligentes cum quieta mente
credamus custodiamus vite oblationi:
Omnium orthodoxe fidei

σύμβολον λέγεται [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] υἱὸς ὁ λόγος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] λόγοις [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
οὕτω [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ἡ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

symbolū dici ordinatū ē
ut ex eo pateat omib'
q̄ un' scē trinitatis uni
genit' filius ⁊ ūbū panar
chi patrs ipē p nr̃a
salute homo fcs est icarna
tus a scā ūgine crucifixus
⁊ sepultus ⁊ resurrexit ·
cui' scd̃m diuina mādata hec
dicta facimus · ut
nō ūbis solū s; ⁊ opibus
sc̄ꝫ salute nr̃a opata ·
sic appeam' uiuere simł
⁊ cōuersari · ⁊ passiones qd̃
icarne huic sustinē
cōfiteamur · sine passiōe ū hui'
cōsuan deitatē · isimł etiā
ut ex exclamatiōe diui hui'
simboli ⁊ rustici ⁊ iscij hoc
audiētes dica
sc̄ꝫ i scētia hibeāt
edicta que sūt d mysterio sā
dei ⁊ mltorū auditu
nō ieffabilia :~

Janua uo clausio ⁊ sup
ponis extēsio ueli
sicut qui i monasteriis
sūt uiuūt · ⁊ que p
dcum aere diuorū uela
tio · ut opinor nocare
illā signat i qua p discipu
lū traditio puenit · ⁊

ὅτε καὶ ἄραντες αὐτὸν ἀπήγαγον, καὶ ἡ
πρὸς Ἄνναν παράστασις, καὶ
αἱ ψευδομαρτυρίαι· ἀλλὰ καὶ οἱ
ἐμπαιγμοί τε οἱ κολαφισμοὶ
καὶ τὰ ἄλλα ὅσα τότε αὐτῷ
συνέβησαν. διὰ ποίαν ἄλλην δὲ
καλύμματος τοῦτο δὲ ἀὴρ ὠνομάσθη,
εἰ μὴ ὅτι διὰ τὸ ἐπισκε-
πασθῆναι ὑπ' αὐτοῦ σκοτεινὸν
ἀέρα τῆς γενομένης νυκτὸς ἐκεῖ νοῆ-
σασθαι, καθ' ἣν καὶ Πέτρος
ὁ μέγας ἔξω τῆς θύρας ἑστὼς
παρὰ τοῦ γνωστοῦ τῷ ἀρχι-
ερεῖ μαθητοῦ ἔνδον γέγονε
τῆς αὐλῆς· ἔνθα καὶ ἡ παιδί-
σκη τούτῳ ἐντυχοῦσα, καὶ οἱ περὶ
τὸ πῦρ παρεστῶτες ἰδόντες
ἤλεγχον. καὶ τὰ λοιπὰ τούτῳ ἐ-
πηκολούθησαν, ὅσα περὶ
τὸν κρημνὸν τῆς ἀρνήσεως κατέτρε-
χον· διὰ τὸ πάντως συγχωρη-
θέντα, ἵνα ταπεινὸς γένηται, τῆς
ὑπερηφανίας ἢ τῆς καυχήσεως.

Ἡ ἄρσις δὲ τοῦ ἀέρος, καὶ ἡ
καταπέτασμα συστελλο-
μένη, τῶν θυρῶν ἐστι ἀνοιγο-
μένων, ἡ πρωΐα διατυποῦται,
καθ' ἣν ἀπήγαγον αὐτόν, καὶ
παρέδωκαν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ
ἡγεμόνι. Προσέρχεται ὁ
ἱερεὺς συνεισερχόμενος τοῖς ἀγγε-

ad causam iudicio et
ad anam presentatio et
falsa testimonia nec non
delusiones et colafisimi
et omnia alia que tunc
euenerunt · propter quam est alia causa
cooperimentum istud aer uocatum
fuit · nisi uere pro eo quod coo
pertus ab eo obscurus aer
dicitur noctis ymma
ginatur · in qua magnus
petrus extra ianuam stans
intercessione noti archipresbiteri
discipuli intus factus est
aule · ubi et ancilla
ipsi apparuit · et qui ipse
ignem stantes uidentes ip
pulsabant · et cetera cum conse
quuta sunt quot ad
rupem negationis festina
bit · per que deliar ei remi
sso minor fiat
arrogantia uel gloriatione :

Eleuatio uero aeris et
uelo depositio
ianuas etiam aperi
ens mane significatur
in quo duxerunt ipsum et
tradiderunt pontio pilato
duci: Accedit sacerdos
uenit cum ange

λικαῖς δυνάμεσιν οὐχ ὡς ἐν τῷ
ἐπιγείῳ τόπῳ ἑστῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν
τῷ ἐπουρανίῳ θυσιαστηρίῳ· ἔναντι
τοῦ φοβεροῦ θυσιαστηρίου τοῦ θρό
νου τοῦ θεοῦ παρίσταται. θεωρεῖ τὸ
μέγα καὶ ἀνεκλάλητον καὶ ἀνε
ξιχνίαστον τοῦ χριστοῦ μυστήριον. Ὁ
μολογεῖ τὴν χάριν. κηρύττει τὴν
ἀνάστασιν. βεβαιοῖ τὴν πίστιν
τῆς ἁγίας τριάδος. προσέρχεται
λευχειμονῶν ὁ ἄγγελος. τὸν λίθον
τοῦ τάφου ἀποκυλίει τῇ χειρί·
δεικνύει τῷ σχήματι. βοῶν
τῇ φωνῇ ἐν τρόμῳ. ὁ διὰ τοῦ
διακόνου κηρύττων τὴν τριήμε
ρον ἔγερσιν. ὁ ἀλλόμενος καταπέ
τασμα, φωνῇ ὁ διάκονος λέγει:
Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου:
Ἰδοὺ πρώτη ἡμέρα: Πρόσ
σχωμεν τῇ ἁγίᾳ ἀναφορᾷ:
Ἰδοὺ δευτέρα ἡμέρα: Ἐν εἰρήνῃ
προσφέροντες: Ἰδοὺ τρίτη
ἡμέρα: Καὶ ἄλλως: Στῶμεν
καλῶς: Τὰς διανοίας ἡμῶν
ἐστερεωμένας ἔχοντες, ἀκούσωμεν
τὸ μυστικὸν ζωοθυσίας:
Ὁ λαὸς βοᾷ τὴν τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ
χάριν: Ἔλεον εἰρήνης θυσί
αν αἰνέσεως: Ὁ ἱερεὺς διδάσκει
τὸν λαόν, ἣν διὰ τῆς χάριτος
τοῦ χριστοῦ ἐκ τῆς τριάδος θεο
γνωσίαν: Ἡ χάρις τῆς ἁγίας
καὶ ὁμοουσίου τριάδος ἔσται μεθ᾽

licis virtutib' nō q̄d̄ ut
i terreno loco stās · s; sicut i
supcelesti altari corā
t'ribili altari thoni
dei p̄sentat'· speculat̄
magnum ⁊ i predicabile ⁊ i
vestigabile xp̄i mystiū· Con
fitetur grām · p̄dicat
resurrectionē · cōfirmat fidem
scē t'nitatis · accedit
albe vestitus angelus lapidē
sepulcri evoluēs manu ·
demōstrās figura · clamās
voce tremāti · ⁊ p diaconū
predicās triduanā
resurrectionem ⁊ exultās velū
clamat diacon' dicēs:
Stemus bn̄ · stem' cū timore :
Ecce primus dies: Atten
ti simus scē oblationi:
Ecce secūdus dies: In pace
pducentes: Ecce t'tius
dies: Et alit' Stem'
bn̄: Mentes n̄ras
firmas habentes audia
mus mysticū unū sacramtū:
Popul' clamat resurrectiōis xp̄i
grām: Miām pacē sacrificiū
laudis: Sacerdos aūt docet
ppl'm quā p grā xp̄i
novit t'inā dei
cognoscentiā: Gra scē
⁊ cōsubstātialis t'nitatis sit cū

πάντων ὑμῶν : Ὁ λαὸς συν...
λογικῶς σὺν αὐτῷ λέγων : Καὶ
μετὰ τοῦ πνεύματός σου : Ὡς ἄνωθεν
ἔφαμεν, οὕτως πράξωμεν : Ἀντί...
Ἐὰν πράξωμεν ὡς ἄνωθεν ἔφαμεν,
ἡ χάρις καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ κυρίου μετὰ πάντων
ὑμῶν : Αὐτὸς γὰρ διὰ τὴν ἀγάπην
αὐτοῦ ἣν εἰς ἡμᾶς ἐνεδείξατο
τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἀ-
πέστειλε. καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἱλασ-
μὸν εἰς ζωοθυσίαν δέδωκε. καὶ τὸ αἷ-
μα αὐτοῦ, τὸ εὐχαριστήριον ποτήριον ...
Εἶτα πάντες οἱ ἱερεῖς ... εἰς
τὸν ἄνω ... τὸν ἐπουράνιον. ἐν
... ἑστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν πρὸ
... ἐν ταῖς αὐλαῖς
... ἰσ... δὲ ... αὐτοῦ. Βο-
ᾷ. Βλέπετε : Ἄνω σχῶμεν
τὰς καρδίας : Οἱ πάντες δι-
... λέγοντες : Ἔχο-
μεν πρὸς τὸν κύριον : Ὁ ἱερεύς. Εὐ-
χαριστήσωμεν τῷ κυρίῳ : Βλέ-
πετε ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.
... τὰς ...
... εἰς τὸν ... βασιλέα. καὶ
τὰ αὐτοῦ θελητὰ πράξωμεν :
Εὐχαριστήσωμεν τῷ κυρίῳ. ... τῷ
δόντι ἑαυτὸν λύτρον ὑπὲρ ἡμῶν καὶ
... : Εὐχαριστεῖν ...
... τῷ κυρίῳ. καὶ
τὴν ... πρὸς ...
χαριστίαν καὶ δόξαν ἀπονέμωμεν
τῷ κυρίῳ : Ὅτι ἄξιον καὶ δί-

omnibus nobis: Populus christianus
et a orat cum eo dicens: Et
cum spiritu tuo: Sic supra
diximus sic operemur: ut etc.
Si operemur ut supra diximus
gratia et dilectio dei cum omnibus
nobis: Ipse namque per dilectionem
eius quam in nobis ostendit
filium suum in mundum mi
sit. et corpus eius propitia
tionem in vivo sacrificio dedit. et san
guinem eius liberatorium calicem letitie:
Postea omnes sacerdotes producens ad
superiorem statum supercelestialem in quo
stantes erant pedes nostri an
occasum in atriis
tuis ierusalem ad morem sancti david cla
mat videte: Sursum habeamus
corda: Omnes conver
tuntur dicentes: Habemus
ad dominum: Sacerdos Gratias
agamus domino: Vide
te sursum habeamus corda
a terrenis eleuemus sen
sus ad superiorem regem et
eius placida operemur:
Gratias agamus domino scilicet illi qui
dedit se met ipsum solutionem pro nobis
a reatibus: Regratiosum v
nium acribuam domino et
per quod salui sumus
eucharistiam et gloriam referamus
domino: Quia dignum et iu

καιον ἐστί· φησὶν ὁ ἀπόστολος: Τὸ
καταπέτασμα λέγεται διὰ τὸν λέγοντα
ἀπόστολον: Ὅτι ἔχοντες παρρη-
σίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵ-
ματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣν ἐνεκαίνισεν ἡ-
μῖν ὁδὸν σωτηρίας καὶ πρόσφατον καὶ ζῶ-
σαν, διὰ τοῦ καταπετάσματος τουτέ-
στι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ ἱερέα μέ-
γαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.
Εἶτα προέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ παρρη-
σίας ἐν τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ,
μετὰ ἀληθινῆς καρδίας, ἐν
πληροφορίᾳ πίστεως, ἀπαγγέ-
λλων τῷ θεῷ καὶ συλλαλῶν αὐτῷ,
οὐκ ἔτι διὰ νεφέλης ὡς τὸ πρὶν
Μωυσῆς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυ-
ρίου· ἀλλὰ ἀνακεκαλυμμένῳ
προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου κατο-
πτρίζων· καὶ μυεῖται τὴν τῆς
ἁγίας τριάδος θεογνωσίαν καὶ πί-
στιν· καὶ μόνος μόνῳ προσλαλεῖ
θεῷ μυστήρια· μυστήρια ἀποκε-
κρυμμένα πρὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενε-
ῶν· νῦν δὲ φανερωθέντα ἡμῖν διὰ τῆς
ἐπιφανείας τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· ἃ ἡ-
μῖν ἐξηγήσατο ὁ μονογενὴς υἱὸς
ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός. καθ-
ὼς ἐλάλει ὁ θεὸς τῷ Μωυσῇ ἐν ἀο-
ράτῳ, καὶ ὁ Μωυσῆς πρὸς τὸν θεόν·
οὕτως καὶ ὁ ἱερεύς, μέσον τῶν δύο χερου-
βὶμ ἑστὼς ἐν τῷ ἱλαστηρίῳ.

stum ē· dicat ap̄l's: Velū di
citur p̄ dicentem
apostolum: Q'd habemus fidu
ciā ī introitū scōr̄ ī san
guine ihu xp̄i · quā renouauit
nobis uiam salutis ꝛ recentē ꝛ
uiuā p̄ uelū hoc ē
carnis eius · ꝛ sacerdos magnū
ī domū dei:
Postea procedit sacerdos cū fidu
cia ad thronū grē dei
cū uero corde in
certitudine fidei · enar
rās deo ꝛ colloquēs solitarie ei
nō q̄dem p̄ nubem sicut dudū
Moyses ī tabernaculo testa
menti · s; reuelata
facie gloriam dn̄i uidēs
ꝛ docetur
scē trinitatis diuinā notitiā ꝛ
fidem · ꝛ solus soli loquitur
deo mysteria · mysteria reca
tās ī mysteriis · abscō
sa añ secula ꝛ a generatioīb'
nc aūt manifestata nob'
p̄ apparentiā filii dei que
nobis enarrauit unigenit' fili'
qui ē ī sinu patris · sicut
enī loquit' fuit dn̄s moysi ī iu
sibil'r ꝛ moyses ad deū
sic ꝛ sacerdos ī medio duor̄ che
rubim stās ī propitiatorio·

ἐκκαταλάμπουσαν διὰ τὴν ἀπλέτου
καὶ ἀθεώρητον τῆς θεότητος δόξαν
τῆς καὶ χορευτρέπουσι. τὴν ὁμώνυμον
λαμπρότητα ὁρᾶν. καὶ μυσταγωγεῖται
θεαρχικῆς καὶ μοναρχικῆς ὑπερου
σίου τριάδος τὴν θείαν ἔλλαμψιν.
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τὸ ἄναρχον καὶ ἀ
γέννητον. τοῦ δὲ υἱοῦ καὶ λόγου τὸ συνά
ναρχον καὶ ὁμοούσιον. καὶ γεννητόν· τοῦ
ἁγίου πνεύματος τὸ συναΐδιον καὶ ὁμοφυ
ὲς καὶ ἐκπορευτόν. τριάδα μὲν κατὰ
τὰς ὑποστάσεις ἤγουν πρόσωπα
ἀσύγχυτον ἀΐδιον τε. κατὰ δὲ τὴν
φύσιν ἕνωσιν, ἀδιαίρετον καὶ ἀδι
άστατον μίαν θεότητα. καὶ βασιλεί
αν καὶ δόξαν. ἀπορρήτως ὁρᾶ καὶ βοᾷ τὴν
τῶν σεραφικῶν δυνάμεων τρισάγιον δο
ξολογίαν. τὴν δὲ χερουβικὴν ἐπισκι
άζοντα. καὶ τῶν σεραφικῶν κεκραγότων
ἀκαταπαύστως βοᾷ : Τὸν ἐπινίκιον
ὕμνον ᾄδοντα : Εἶτα ὁ χορὸς
τῶν χερουβικῶν δυνάμεων καὶ τε
τραπρόσωπα ζῴων βοᾷ : Ἅγιος
ἅγιος ἅγιος κύριος σαβαώθ. τουτέστιν ὁ
τρισάγιος καὶ εἷς θεὸς τῶν δυνάμεων. ὡ
σαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. εὐλογημένος
ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου : ὡ
σαννὰ ἤγουν σῶσον δή. ὡς εἰ ἔλεγεν ὁ ἐρχό
μενος ἐν ὀνόματι κυρίου :
Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα : ᾄ
δοντα ὁ ἀετός. βοῶντα ὁ
βοῦς : κεκραγότα ὁ λέων :

a iclinās se ꝑ itolerabilē
a iuisibilē deitatis gliam
a splendorē · celeste la
tria itelligibilr uidet a addiscat
Zearchice a mōarchice supsusta
tialis trinitatis d'iuū nitorē ·
dei quidē a patris anarchū a i
genitū · filii ū a ubi sy na
narchū a cōsbstātiale a genitū ·
Sēi uo sps coetnale a uni na
ture a pessum trinitatē scdm
scdm ypostaseū s. ꝑ2z
icōfusam etnalitatē scdm uo
natē unionem iduisibilē a idi
statem una deitatē a regnū
a gliam · a itelligibilr uid; a clamat
saphicam trinū tagia glifi
catione · cherubī qdē adūbra
tibus a saphi clamātib'
cū quib' clamat : Uiduo su
ymnū canētia : Postea ipse
p cherubicis trinū a quat
formis aīalib' clamat : Scs
scs scs dñe sabaoth : scil;
tagius a un' deus trinū o
sāna i excelsis · benedcs
qui uenit i noie dñi : O
sāna ē salua iā : sic dicit qui ue
nit i noie dñi :
Uiduale ymnū cātantia : Ca
tantia ē aglā : clamātia ē
Bos · vocāntia Leo :

Καὶ λέγοντα· ὕμνος · λογικὸς ὕμνος
ὑπὸ τῶν χερουβικῶν δυνάμεων, καὶ τῶν
τετράμορφων ζώων βοώντων· ἅγιος ἅγιος
ἅγιος· τουτέστιν ὁ τρισάγιος καὶ εἷς θεὸς
τῶν δυνάμεων· ἅγιος· ἅγιος· ἅγιος κύριος σαβα-
ὼθ· ἅγιος μὲν ὁ πατὴρ· ὡς κυρίως ἅγιος
καὶ μακάριος· ἐκείνη γὰρ καὶ μόνη μακα-
ρία φύσις, ἡ τοῦ θεοῦ· ἅγιος ὁ υἱὸς ὡς
λόγος θεοῦ καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστά-
σεως αὐτοῦ καὶ εἰκὼν ἀρχέτυπος καὶ
σφραγὶς ἀκίνητος, καὶ ἀ-
παράλλακτος φύσις· υἱὸς μὲν ὡς
ἐξ αὐτοῦ ὅμοιως ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθεὶς
ἀπαθῶς ὡς λόγος ἐκ νοῦ· καὶ ὡς
δι' αὐτοῦ γενέσθαι τὰ πάντα τά
τε ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα· κατὰ τὸν
ἀπόστολον· τῷ γὰρ λόγῳ κυρίου οἱ οὐρανοὶ
ἐστερεώθησαν ὥς φησιν ὁ Δαυΐδ·
ἅγιον δὲ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ ἐκ τοῦ
πατρὸς ἐκπορευόμενον· καὶ ἐν υἱῷ ἀ-
ναπαυόμενον· καὶ ἁγιάζον τὰ
πάντα καὶ τελειοῦν· καὶ τέλος
οὐ δεχόμενον· ἁγιάζον οὐχ ἁγιαζόμενον· ὥσ-
περ ὁ ἥλιος, πηγὴ καὶ αἰτία τῆς
ἀκτῖνος καὶ τῆς ἐκλάμψεως ὤν·
διὰ δὲ τῆς ἀκτῖνος ἡμῖν ἡ ἔλλαμ-
ψις μεταδίδοται, καὶ αὐτή ἐστιν
ἡ φωτίζουσα ἡμᾶς, καὶ μεταλαμβανο-
μένη ὑφ' ἡμῶν, οὕτω δὴ καὶ ὁ θεὸς, καὶ
πατὴρ· πηγὴ ὑπάρχων καὶ αἴτιος υἱοῦ καὶ
ἁγίου πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα ἐκ πατρὸς
ἐκπορευόμενον, δι' υἱοῦ δίδοται.

ex dicentia hō · rational' hō ·
uoce cherubicam ymnū ⁊
q̄ri forma animalia clamant · scs · scs ·
scs · scil; trisagius ⁊ unus cum dūs
ymnū · scs · scs · scs dns saba
oth · scs q̄de pat' ut ip̄e scs
⁊ beat' illa enī ⁊ sola be
ata nata dei · scs filius · sicut
u'bū dei ⁊ character ypostas
seos eius ⁊ etmagiū archety
pi ⁊ sigillū imobile ⁊ inal
t'nata nata · filius q̄de tamq̄
ex eo · s. a patre genit'
sine passiōe ū s'mo amēte ⁊ ut
p ipm fieri omia
uisibilia ⁊ inuisibilia iux
apostolū · uerbo enī dni celi
firmati sūt sic dicit dauid ·
scs etiā ⁊ sps scs qui ex
patre pcedit ⁊ i filio re
quiescit · scificās o
mia ⁊ pficiēs nō finē
recipiēs · scificās nō scificat' sic
ē sol · fons ⁊ causa
radij ⁊ splendoris existēs
p radiū aūt nob' splen
dor traditr ⁊ ipe est
qui illuminat nos ⁊ q̄ recept'
est a nob' · sic ⁊ deus ⁊
pat' · fons existēs ⁊ cā filij ⁊
sci sps · sps aūt a patre
pcedēs p filiū datur

καὶ π[illegible]ρ[illegible] · ὅτι [illegible]
ἕν [illegible] πατέρα καὶ υἱὸν καὶ [illegible] πνεῦμα
ἅγιον · καὶ [illegible] τελ[illegible] [illegible] :
Τρεῖς ἅγιοι τὰ σεραφίμ λέγουσι · [illegible]
[illegible] τὴν δοξολογίαν [illegible]
[illegible] φύσει τιθέντα τὴν ἁγίαν
τριάδα · [illegible] ὑπ[illegible] [illegible]
[illegible] τὰ σεραφίμ · Ἡ[illegible]
[illegible] τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν
καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα · [illegible] τὸν [illegible]
[illegible] · [illegible] ἀγγέλων [illegible] θεο
λογοῦντες δοξάζοντα · τουτέστιν [illegible]
ὑποστάσεσι τριάς · [illegible] ὁ θεὸς · [illegible]
ψάλλομεν : Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι κυρίου · ὡσαννὰ ἐν τοῖς
ὑψίστοις · [illegible] ἑβραϊκὴ οὕτως [illegible] ·
ὡσαννά · ἀδωναΐ · ἀδωνα · βαρούχ
[illegible] · [illegible] · [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] · ὁ θεὸς [illegible]
[illegible] τὸν μόσχον τὸν [illegible] ·
καὶ [illegible] μόσχον ὁ [illegible] θυό[illegible] [illegible] καὶ
[illegible] · ὁ [illegible] [illegible]
[illegible] · καὶ [illegible] · [illegible]
[illegible] : Ἅγιος εἶ βασιλεῦ τῶν
αἰώνων · καὶ [illegible] τῶν [illegible]
[illegible] ὁ παντοκράτωρ · ὁ [illegible]
[illegible] · ἅγιος καὶ ὁ μονογενής
σου υἱός · ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός · ὁ πρὸ
τῶν αἰώνων [illegible] γεννηθείς ·
ἅγιος καὶ τὸ πνεῦμα σου τὸ ἅγιον · [illegible]
[illegible] τὰ πάντα καὶ τὰ βάθη [illegible]
θεοῦ · [illegible] τὰ [illegible] καὶ
[illegible] ἁγιάζεται —

a mãifestat · dicendo aũt dñs
unit patrẽ a filiũ a spm
scm · a unũ lʒ cã demõstrat :
Ter scs seraphi dicũt pfti
entia glificatiõne ihoc dñs sabaoth ·
unicã natãm ponẽtes scãm
trinitatẽ · sicut a ab ipis nob
testificatũ ẽ scis seraphi · Nos
uo fideles patrẽ a filiũ
a scm spm i quo pfectione
recepim̃ cũ angelis ñ silentes theo
logizam̃ glificãtes · hoc ẽ ẽ in
ypostasibus trinitas · un̄ ũ deũ can
tamus : Benedict̃ qui uenit
i noie dñi osana i excelsis
hebraice sic iacet ·
osana · adonai · adonai · Baruch ·
par ablach · semna · denian sa
baoth · deus itutũ · qui uoluit
imolari uitulũ saginatũ ·
a uitul̃ q sep imolar̃ nolẽs a
sep uiuẽs pficiẽs mysticũ
sacramentũ a sep supuiuẽs p hu
prisma : Scus es Rex
seclo2 a ois scificatiõis auto2 ·
ttices omĩpotẽs qui bñdicis
sca munia · scs etiã a unigenit̃
filius tuus · dñs nr ihs xps an
secla a te ieffabilr̃ genitus ·
Scs a sps tuus scissim̃ inq
rẽs omia a pfundi tui
deus · p quẽ omia que icelo a
que itra scificatur :

Τὰ δὲ ῥιπίδια καὶ οἱ διάκονοι ἐμ-
φαίνουσι τὰ ἑξαπτέρυγα σεραφὶμ
καὶ τὴν τῶν πολυομμάτων χερουβὶμ
ἐμφέρειαν. καὶ γὰρ οὕτω τὰ ὑπερ-
κόσμια τῶν ἐπουρανίων ὑπερκόσμιον
καὶ νοερὰν τάξιν. οὕτω καὶ τὰ ἐπίγεια
μιμοῦνται. καὶ ὅτι τῶν τεσσάρων ζώων
ἕτερον πρὸς ἕτερον ἀντιφωνητικὴν
δοξολογίαν βοῶσι. τὸ μὲν πρῶτον
ζῶον τὸ ὅμοιον λέοντι
βοᾷ ἅγιος. τὸ δεύτερον τὸ ὅμοιον
μόσχῳ βοᾷ ἅγιος. τὸ τρίτον τὸ
ὅμοιον ἀετοῦ βοᾷ ἅγιος. τὸ
τέταρτον τὸ ὅμοιον ἀνθρώπου
βοᾷ κύριος σαβαώθ. τρισὶ ἁγια-
σμοῖς εἰς μίαν θεότητα συνιοῦ-
σι κυριότητα καὶ δύναμιν. κα-
θὼς ὁ προφήτης τεθέαται. ὅτι
εἶδε τὸν κύριον ἐπὶ θρόνου καθήμενον
ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου. καὶ τὰς σερα-
φικὰς δυνάμεις κύκλῳ αὐτοῦ.
καὶ ὅτι ὁ οἶκος ἐπλήσθη
καπνοῦ. Τὸ δὲ ἀποσταλῆναι
ἓν τῶν σεραφίμ, καὶ ἔχειν ἄνθρα-
κα ἐν τῇ χειρί, ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν
ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, σημαίνει τὸν
ἱερέα τὸν κατέχοντα τὸν νοερὸν
ἄνθρακα χριστὸν τῇ λαβίδι τῆς χειρὸς
αὐτοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ. καὶ
ἁγιάζοντα καὶ καθαίροντα τοὺς μετα-
λαμβάνοντας καὶ μεταλαμβάνοντας.
καὶ [illegible] τὰ ἅγια ... ἀχειρο-
ποίητα καὶ ἅγια εἰσῆλθε χριστός. καὶ

Repidia uero et diaconi demonstrant
sex alas habentia seraphim
et multos oculos habentium cherubim
supereminentiam. nam secundum sup-
mundanorum et supercelestium supermundanam
et intelligibilem ordinationem sic et terrena
ymitantur. quia forma animalia
animalia uociferationem alter alterius ad
inuicem suscipientia clamant. primum quidem
animal quod ad istar leonis est clamat
sanctus. secundum uero quod ad istar
uituli clamat sanctus. Tertium autem quod
ad istar aquile clamat sanctus. Quar-
tum uero quod ad istar hominis
clamat dominus sabaoth. in tribus sanctifica-
tionibus ad unam deitatem conueni-
unt dominationem et uirtutem. si-
cut propheta uidit. quoniam
uidit dominum super thronum sedentem
excelsum et eleuatum et sera-
phicas uirtutes circumstantes
et ex uoce plena est domus
fumo. Hoc autem quod missum fuit
unum de seraphim et tenebat carbo-
nem in manu quem tenabulo cepit
ab altari signat sacerdotem
tenentem intelligibilem
carbonem xpm tenabulo manus
eius in sancto altari et
sanctificantem et purgantem recipi-
entes et communicantes.
ad celestia enim et non manu
facta et sancta intrauit xps. et

[illegible]
πατρὸς πρόσωπον. ὑπὲρ ἡμῶν γενόμενος
ἀρχιερεὺς μέγας διεληλυθὼς τοὺς
οὐρανούς. καὶ ἔχομεν αὐτὸν παρα-
κλητον πρὸς τὸν πατέρα. εἰς ἱλασμὸν
ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ὡς κατὰ
[illegible] ἡμῖν [illegible]
αὐτοῦ σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα λύτρον
ὑπὲρ πάντων ἡμῶν. καθὼς ὁ αὐτὸς λέγει.
πάτερ ἅγιε [illegible] αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι
σου. οὓς δέδωκάς μοι. ἵνα ὦσιν
αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. καὶ
θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ. κἀκεῖνοι
ὦσιν. ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐ-
μήν. ὅτι ἠγάπησα αὐτούς. καθὼς
ἠγάπησας ἐμὲ πρὸ καταβολῆς κόσμου.
Τί δ᾽ ἄν τις εἴποι περὶ τῶν θείων ἐν
[illegible] τοῖς δια-
κόνοις. καὶ ὑπ᾽ αὐτῶν [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] περὶ τούτων
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

apparuit i glia dei ⁊
patris psona ꝑ nob factus
archipbr magn̄ trāsiēs
celos ⁊ habem̄ ipm̄ pa
clitū ad patrē ⁊ ꝓpiciatorem
ꝑ peccatis nr̄is · sicut pri
ces nobis scm̄ ⁊ cetnū
corpus eius ⁊ p̄ciosū sanguinē lib
ratorem p oīb' nob sicut ipe dicit ·
pr̄ scifica eos i nōie
tuo quos dedisti m̄ ut sīt ⁊
ipi scificati i ūitate · ⁊
uolo ut ū ego sū ⁊ ipi
sint · ⁊ uideāt gl'iam me
ā · quia dilexi eos sicut
dilexisti me ān initiū mūdi ·

Quid aūt aliqs dixit d' diuis re
bus i manu datis dia
conoz ⁊ ab eis reuisis
subito tāq̄ i stupore usq;
ad dei electā orationē · audi
ta qdē igit̄ d' hys loq ū ·
ret quia semel obrepera
uimus incidito p̄cepti
era ⁊ d' eis dicamus q̄tcūq;
dedērit deus siqdē ⁊ alys accepta
bilia deo grās · nō ē totalr̄
reꝑhēsibilia bn̄ nouu n̄ ex
dogmata xp̄ianoz ortho
doxe fidei · dicimus igit̄ q̄
sēp indiuidualr̄ astu
erūt ⁊ uirtutes celestes

Τῷ δεσπότῃ χριστῷ· ἐξαιρέτως δὲ
ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἐν ᾗ παρεδόθη· αὐ-
τοὶ μὲν ὁρῶντες· τὴν πρὸς καϊά-
φαν ἀπαγωγήν· τὴν πρὸς ἄνθρωπον προ-
σάγουσαν· τὰς ψευδομαρτυρίας· τὰ
ῥαπίσματα· τὰ ἐμπτύσματα·
τὰ κολαφίσματα· τὸν χλευασμὸν
τῶν ἰουδαίων· τῶν στρατιωτῶν τὸ
κόκκινον ἔνδυμα· τὸν ἐξ ἀκανθῶν
στέφανον· τὰς μετὰ γέλωτος προσ-
κυνήσεις· τἆλλα πάντα, ὅσα τῶν
θείων εὐαγγελίων ἱστορεῖ διήγησις,
καὶ ὅσα διὰ τὸ πλῆθος ἴσως παρέλι-
πεν· ἐφ' ἑκάστῳ τῶν γινομένων δια-
πορούμενοι καὶ ἐκπληττόμενοι
τοῦ μακροθυμίου τὸ μέγεθος·
κατακαλύπτοντες τὰς ἑαυτῶν ὄψεις
ἀπεστρέφοντο· καὶ πάλιν τὴν
δεσποτείαν αἰδούμενοι αὖθις ἀ-
πέστρεφον· τοῦτο δ' ἐποίουν, ἄ-
χρι τῆς ἐπὶ σταυροῦ ἀναβάσεως· τέ-
λος γὰρ τῶν σωματικῶν παθῶν· καὶ
τῶν ἐπὶ τούτοις αἰσχυνῶν, ὁ σταυ-
ρὸς γέγονεν· ὃς δόξα μᾶλλον καὶ οὐκ
αἰσχύνη· ἀρχὴ γὰρ αὐτὸς τῶν ἐ-
νεργειῶν καὶ δυνάμεων τῆς θεότητος·
ἐντεῦθεν γὰρ ὁ κοσμικὸς ἐκεῖνος σει-
σμός· ἡ τῶν ὡρῶν σκοτία ἐπὶ πᾶ-
σαν τὴν γῆν· ἡ τοῦ καταπετάσματος
τοῦ ναοῦ καὶ τῶν πετρῶν διάρρηξις, καὶ
ἡ τῶν μνημείων ἐξάνοιξις· ἔτι
δὲ καὶ ἡ τῶν νεκρῶν ἐξανάστα-
σις· καὶ ὅσα εἰς ᾅδου κατελθ-

dño xp̄o · precipue i ea
nocte qua tradditus fuit · hec
igit͛ uidentes ad caiafam
idutionē · ad hoīem p̄sentatoem
falsa testimonia ·
alapas · sputa ·
colaphismata · derisus illos
iudeoꝝ · militū rubeū
uestimentū · de spinis
coronā · cū risu saluta
tiones · ⁊ alia omia quot
diuoꝝ euāgelioꝝ istoriçat narratio
⁊ quot p multitudinē forte di
misit i unoq; que facta fuerīt
dubitātes ⁊ obstupescentes
patiētie magnitudinē ·
cooperientes eoꝝ facies
reuerebūt͛ · ⁊ iterum
dñationē uerecundantes uer
tebūt͛ · hec aūt faciebāt u
sq; supra crucis ascēsionē · fi
nis naq; corporis passionū ⁊
sup hijs obprobriꝫ crux
facta ē · que glīa magis ⁊ nō
obprobriū · p̄ncipiū enī ipū opa
tionū ⁊ uirtutū deitatis
hic enī mūdan' ille tre
motus · tūm horaꝝ obscuritas tr
uniūsa trā · ⁊ ueli ⁊ petraꝝ
fissio ⁊
monimētoꝝ apertio · ⁊ nō
⁊ mortuoꝝ resurrectio ·
⁊ quot i infernū descendēs

ὅπερ ἐθελήσατο. καὶ διὰ τοῦτο
παρελθὼν τῷ τόπῳ τοῦ σταυρω
θέντος Χριστοῦ. τὰ τοῦ ἐκπλή
ξεως καὶ τοῦ θαύματος εἴδη αἱ θεῖ
αι δυνάμεις ἀπέθεντο. κατὰ
τὸ δίκαιον. ὡς τὰ πρὸ τοῦ σταυροῦ πάν
τα ὀνείδη. καὶ χλευασμοὶ τι
μαί. καὶ οἱ καταγέλωτες. μᾶλλον
ἐτίμων τοῦ πάσχοντος. ὡς καὶ
τὰς νοερὰς θείας δυνάμεις —

Εἶτα πάλιν ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλει τῷ
θεῷ καὶ πατρὶ τὰ τοῦ Χριστοῦ ἀνθρωπή
σεως μυστήρια. τὴν ἐξ ἁγίας
παρθένου καὶ θεοτόκου ἀνεκδιήγητον
γέννησιν. τὴν ἀναστροφὴν ἐν τῇ
πολιτείᾳ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ. τὸν
σταυρόν. τὸν θάνατον. τὴν εἰς ᾅδην
αὐτοῦ κατάβασιν. τὴν τῶν ἀνθρώπων
ψυχῶν δι' αὐτοῦ ἐλευθερίαν. τὴν ἐκ
νεκρῶν τριήμερον ἀνά
στασιν. τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνά
ληψιν. τὴν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ καὶ
πατρὸς καθέδραν. τὴν δευτέραν καὶ
μέλλουσαν αὐτοῦ ἔνδοξον παρου
σίαν πρὸς ἡμᾶς. Καὶ
πάλιν μυστηριωδῶς τὸν θεὸν ἀγέννητον.
τουτέστι τὸν πατέρα. καὶ πάλιν
πρὸ ἑωσφόρου καὶ πρὸ αἰώνων τὸν
υἱὸν γεννῶντα καθὼς λέγει. ἐκ
γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννη
σά σε. Καὶ παρακαλεῖ πάλιν
τελεσθῆναι τὸ μυστήριον τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ. καὶ γενηθῆναι τουτέστι μετ

saluator expiratus est et preca
in ipso loco crucifixi
uenientes ipsi obstupi
escentes et miraculi species diuine
uirtutes deposuerunt. ex hic
manifestum quod ea que ante crucem om
nia obprobria et derisium ho
nores et derisus magis
magis tangebant patientem sic et
intelligabiles duas uirtutes.

Postea item sacerdos enarrat
deo et patri ipsi humani
tatis mysteria. a sancta
uirgine et dei genitrice ineffabilem
natiuitatem. conuersationem
in mundo.
crucem. mortem. infernum
eius descensum. captiuatam
animam per eum libertatem et
mortuis renouata. in sanctam resu
rrectionem. in celis exaltatio
nem. in dextris dei et
patris cathedram. secundum et
futurum eius gloriosum aduen
tum item ad nos. Et
iterum docet deum ingenitum.
uidelicet deum patrem et iterum
ante luciferum et ante secula
filium parientem sic dicitur. ex
utero ante luciferum genui
te. et depictatur item
complere mysterium filii
sui et fieri hoc est tran

ταποιῆ θυ̃ αὐτοῦ τοῦ τε ἄρτου καὶ τὸν
οἶνον, εἰς σῶμα καὶ αἷμα αὐτοῦ τοῦ
χυ̃ καὶ θυ̃· καὶ πληρωθήσεται τό· ἐγὼ
σήμερον γεγέννηκά σε. Ὅθεν καὶ τὸ
ἅγιον πνεῦμα τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ πατρὸς καὶ
βουλήσει τοῦ υἱοῦ ἀοράτως παρὸν
ὑποδείκνυσι τὴν θείαν ἐνέργειαν· καὶ
τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἐπισφραγίζει καὶ
τελειοῖ καὶ μεταβάλλει τὰ προκείμενα
ἅγια δῶρα εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ
κυ̃ ἡμῶν ἰυ̃ χυ̃· τοῦ εἰπόντος· Ὑπὲρ
αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτὸν· ἵ-
να ὦσι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι· ὁ
τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων
μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν
αὐτῷ· Ὅθεν τοῦ θείου μυστηρίου
ὄντες αὐτόπται καὶ ἀρχηγοὶ ζωῆς ἀ-
θανάτου, καὶ κοινωνοὶ θείας φύσεως, δο-
ξάζοντες δ' ἀφράστως καὶ ἀκατάληπτον
καὶ ἀνεξιχνίαστον μυστήριον τῆς οἰ-
κονομίας τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· δοξά-
ζοντες βοῶμεν: Τὰ σὰ ἐκ τῶν
σῶν σοὶ προσφέροντες: Τοῦ
σώματος καὶ αἵματος τοῦ εἰπόντος.
Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνη-
σιν. Ὅπερ ἡμῖν διὰ τῶν ἁγίων
ἀποστόλων παρέδωκας· ταῦτα σοὶ προσ-
φέρομεν διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Σ
Σὲ ὑμνοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα· σὲ
εὐλογοῦμεν τὸν υἱὸν καὶ λόγον· σοὶ
εὐχαριστοῦμεν τῷ ἁγίῳ πνεύματι κε̃ ὁ θεὸς ἡ-
μῶν· Τριὰς ἐν μονάδι, καὶ μονὰς
ἐν τριάδι ὁμοούσιος καὶ ἀδιαίρετος.

simutari ipm pane ⁊
vinu ad corpus ⁊ sanguine ipi'
xpi ⁊ dei · ⁊ adimplebit hoc ego
hodie genui te · Unde ⁊
scs sps cu bona uolutate patris ⁊
uolutate filij inuisibilr pses
demostrat diuina opatione · ⁊
manu sacerdotis benedicit ⁊ tn
simutat ⁊ coplet pposita
sca munia ad corpus ⁊ sanguine
dni nri ihu xpi qui dixit · p
eis ego sactifico me · ut
sit ⁊ ipi sactificati · ut
qui comedit carne mea ⁊ bibit
meu sanguine i me manz ⁊ ego i
eu · Vn fri diuinoy mystio
ru ispectores ⁊ pricipes uite
imortal' ⁊ cōicantes diue nre gli
ficam' magnu ⁊ icophensibile
⁊ iuestigabile mysteriu dispe·
satiois filij dei · glorificam
tes aut clamam': Tua ex
tuis tibi offerentes: Cor
poris ⁊ sanguinis dicentis
hoc facite i mea comemora
tione · hoc e que nob p
scos apostolos tradidisti hec t
offerim' p nra salute :
Te laudam' deu ⁊ patre · Te
bndicim' filiu ⁊ ubu · Tibi
gras agim' sco spui dne deus
nr trinitas i unitate ⁊ unitas
i trinitate cosubstantial' ⁊ idiuidual

παράδοξον ἔχει ὅτι τὴν διαίρεσιν
τῶν προσώπων, καὶ τὴν ἕνωσιν τῆς
μιᾶς φύσεως τῆς θεότητος. Καὶ
πρὸς τὴν ἐπικλινομένην ποίησιν τὸν
ἱερέα τὴν θείαν ἀναφορὰν, ἐμ-
φαίνει ὅτι συλλαλεῖ ἀοράτως τῷ
μόνῳ θεῷ. Ὅθεν καὶ τὴν θείαν φω-
τοφάνειαν ὁρᾷ. Καὶ τῇ λαμ-
πρότητι τῆς δόξης τοῦ προσώ-
που τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ἐλαμπρύνεται
καὶ ὑποτάσσει ἑαυτὸν τῷ φόβῳ καὶ
τῇ αἰδοῖ, καθὼς μωϋσῆς ὁ ἰδὼν τὸν
θεὸν ἐν εἴδει πυρὸς ἐν τῷ ὄρει σινᾶ, ἔμ-
φοβος γενόμενος ἀπέκρυψε καὶ ἐκάλυψε
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. ἠδεῖτο γὰρ κατα-
νοῆσαι τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ τὸ πρόσωπον:
Ἐξαιρέτως [illegible] χρεῶσται
γενόμεθα τὸν κύριον τοῦ παντὸς
ὑμνεῖν. καὶ τοῖς ἀγγέλοις
ἀλαλάζειν: Τὰ σὰ ἐκ τῶν
σῶν: Ὁ θεὸς κατ' εἰκόνα αὐτοῦ
ἔπλασεν ἡμᾶς. [illegible]
καὶ [illegible] παραβάτας
[illegible] δούλους [illegible] φαραὼ
[illegible] ἐλθὼν οὖν ὁ κύ-
ριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστὸς ἐξηγόρασεν ἡμᾶς
[illegible] καὶ ἐνέδυσεν ἡμᾶς
[illegible] τὸ τίμιον αὐτοῦ σῶμα
καὶ αἷμα ἡμῖν δέδωκε λέγων. τοῦ-
το ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνη-
σιν. Ἡμεῖς δὲ [illegible]
τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν [illegible]

mutabile habes et diuisio
nem personarum et unionem
unius nature deitatis. Et
inclinando facere
sacerdotem diuinum sacrificium de
monstrat, quod colloquitur inuisibiliter
soli deo. Unde et diuina luminis
apparentia uidet et splen
dore glorie uultus
filii dei illustratur
et submittit se ipsum timori et
uerecundie sicut moyses qui uidit
deum in specie ignis in monte sinai
dum factus est timidus et cooperuit
faciem eius. uerecundebatur enim conside
rare a gloria dei faciem:
Precipue scilicet tremare:
Decet nos dominum totius
laudare et cum angelis
clamare: Tua ex
tuis tibi: Deus secundum ymaginem
eius plasmauit nos hoc est secundum iustitiam
et scientiam et factos preuaricatores
non fuimus facti sumus pharaonis
dura domini. ueniens igitur dominus
noster ihesus christus redemit nos
pro sanguine et induit nos
nouum hominem et preciosum eius corpus
et sanguinem nobis dedit dicens
hoc facite in meam commemora
tionem. Nos non recordati
eius mandati [illegible]

ἃ προσφέρομεν λέγοντες. Τὰ σὰ
ἐκ τῶν σῶν σοί: Καὶ τὰ ἐξ … νο-
ητῶν. Ὅς ἐστι ἀντίτυπον ἡμῶν ἀξι-
ώματος. δηλονότι κατ' εἰκόνα. ὅ ἐστι τὸ
δίκαιον. τὸ ὄντως, ἢ τὸ δίκαιον· δίκαι-
ον, αὐτὸ ἀδικεῖσθαι, αὐτὸ ἀδι-
κεῖν. ὅ ἐστι, τὸ ἀδικουμένους ὑπέ-
χεσθαι, καὶ συγχωρεῖν τοῖς ἀδικοῦ-
σι. μάλιστα δὲ καὶ εὐεργετεῖν αὐτούς.
Κατὰ πάντα δὲ δεῖ ὑμνεῖν αὐτὸν
ὡς θεὸν καὶ κύριον τοῦ παντός:
Τὸ δὲ ἀφορίζεσθαι τὰ θεῖα δῶρα,
ἵνα τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ ἐνδόξῳ
παρουσίᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος, μεταβά-
λῃ καὶ ποιήσῃ, τὸν μὲν ἄρτον, αὐ-
τὸ τὸ τίμιον σῶμα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ
χριστοῦ. τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ, αὐτὸ τὸ τί-
μιον αἷμα τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡ-
μῶν ἰησοῦ χριστοῦ. τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς
τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας. Καὶ
ἵνα τοῖς μεταλαμβάνουσιν ἐξ
αὐτοῦ. γένηται εἰς ἄφεσιν ἁμαρτι-
ῶν καὶ ζωὴν αἰώνιον: Τὸ δὲ
ἐξαιρέτως. τουτέστιν, ὑπὲρ τὰ καθα-
ρὰ τοῖς … τύπων καὶ τὰς
… σκιὰς τοῦ λόγου θεω-
ροῦντες, καὶ τὰ ἐν τούτοις κεκλεισμένης
θύρας … φῶς τῆς ἀληθείας
… δοξάζοντες. οὕτω
… εὐλογοῦμεν:
Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει:
Ὁ λαός. Καὶ πάντων καὶ πασῶν:

pri obferimus dicentes. Tua
ex tuis tibi. et certa intelligi
bili. quod est anthetypi nostra di
gnitas. scilicet secundum ymaginem quod est
iustum. secundum et forte iustum
quidem non iniustum pati neque iniustum
facere. secundum non iniusta patienter
ferre et penitere iniusticiam facientibus maxime et benefacere eis.
propter omnia non expedit laudare ipsum
ut deum et dominum totius:
Benedicere autem diuina munera
ut superuenienti et glorioso
adventu sancti spiritus transmu
tet et faciat panem quod ipsum
preciosum corpus domini nostri ihesu
christi. quod non in calice ipsum preti
osum sanguinem magni dei et saluatoris
nostri ihesu christi fluvium pro
mundi vita et salute: Et
ut comunicantibus ex
eo fiat in remissionem peccatorum
et vitam eternam: Preci
pue non hoc est omnes pu
ra tenebrosas formas et
consequentes umbras ubi viden
tes et que in hijs clau
sa ianua lumen veritatis
resplendens glorificamus tuum sa
nctum condigne benedicamus:
Et quorum quilibet in mente continet:
Populus Et omnium et omnium:

Ἐντέλλεται ὁ ἱερεὺς τῷ λαῷ, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
καὶ [illegible]
Γίνεται δὲ καὶ [illegible] πρὸς τὸν θεὸν [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
καὶ [illegible] Χριστοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ἰησοῦ Χριστοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Χριστοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ
[illegible] καὶ [illegible]

Mandat sacerdos populo recor
dari mentium iras in
tempore diuini sacrificij
et abicere eas ab omnibus
qui et que odio nos habent:
Fit etiam memoria ad deum pro
mortuis et spiritibus et uniuersa
carne. sicut mortuorum et uiuentium
potestatem habentem. et dominantem
celestibus et terrenis et infernalibus
et non rege ipso presente
et ut sancto spiritu omnes uo
cante uiuos scilicet et mor
tuos ad illic mansiones
et regem in domini et
dei nostri ihesu xpisti aduentum congre
gari et preoccupare faciem
eius et audire
uoces laudis eius sicut omnibus
in inferno manibus liberatis a
uinclis per mortem et resurrecti
onem xpisti ipse namque surrexit a
mortuis principium et primogenitus
factus mortuorum et omnibus
faciens uiam a mortuis resurre
ctionem et ad immortalem et bea
tam uitam requiem dans eis qui in
spe resurrectionis eius mortui
sunt. conuocat autem omnes ani-
mas eorum cum prophetis et aposto
lis et martyribus intrare et
sucumbere cum abraam et
ysaac et iacob in mystica

τραπέζης τῆς βασιλείας Χριστοῦ·
Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἑνὶ στόματι καὶ
μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν:
Δεόμεθά σου ὡς ἐν ἑνὶ στόματι
καὶ μιᾷ καρδίᾳ εἰς τὴν σὴν δοξολογίαν,
οὕτως εἰς ἓν πνεῦμα καὶ μίαν ψυ
χὴν δὸς ἡμῖν· ἵνα συναπτόμενοι
τῷ τῆς ἀγάπης συνδέσμῳ, δυνώ
μεθα μετὰ παρρησίας ἀποχαίρειν
τῆς προκειμένης τραπέζης· καὶ
γενώμεθα ἄξιοι τῶν θείων μυστη
ρίων· δοξάζοντες καὶ ὑμνοῦντες
τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς
ὄνομά σου τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.
Καὶ ἔσονται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ
σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ἡμῶν:
Ἐὰν οὕτω πράξωμεν ὡς ἀνωτέρω
ἔφαμεν· τὰ ἐλέη τοῦ θεοῦ ἔσονται μετὰ
πάντων ἡμῶν. Ἔλεος θεοῦ ὁ
Χριστός ἐστιν· ὁ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὸ ἐ
λεῆσαι ἡμᾶς, ἀπὸ τοῦ μεγάλου
θεοῦ ἀποσταλείς. Ὃς καὶ ἀπέ
δωκεν ἑαυτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ ἠλέη
σεν. Ὃς εἰς ἑνότητα τῆς πί
στεως καὶ κοινωνίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος συν
ελθόντας, διὰ τῆς οἰκονομίας αὐ
τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντος
καὶ ἐγερθέντος, καὶ καθίσαντος ἐν
δεξιᾷ τοῦ πατρός, οὐκ ἔτι ἐπίγειοι ἐσ
μέν· ἀλλ' ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ τῷ
βασιλικῷ παρεστήκαμεν ἐν τοῖς

mēsa regni xpi:
Et da nobis i uno ore ⁊
uno corde glificare:
Deprecamus te sicut i uno ore
⁊ i uno corde ad tuā glorificatōem
sic q̄ ⁊ unū spm ⁊ unā aı̄
mā da nob' ut coniūcti
dilectōis coniūctione uale
am' cū fiducia lete suscipe
p̄posita mēsa. ⁊
fieri digni diuinoꝝ myste
rioꝝ glorificātes ⁊ laudātes
honoratissimū ⁊ magnificētissimū
nomē tuū patris ⁊ filij
⁊ sci spc.
Et erūt misericordie magni dei ⁊
saluatoris nři ihu xpi cū oīb' nob':
Si sic operem' ut supius
diximus mie dei erūt cū
omib' nobis: Misericordia di
xps ē qui p nob' ⁊ ad misere
andū nos a magno
deo missus ē. qui ⁊ reddi
dit eū p nob' ⁊ misertus
est. qui ē ad unitatē fi
dei ⁊ cōione sci sps cō
uenientes p dispēsationē
ei' qui p nob' mortu' ē
⁊ resurrexit ⁊ sedit i
dextera patris. nullatenus sup tra
sum' s; i throno dei
regio astamus in

ὁμοῖοι · ὅτι ὁ χριστὸς ἐστὶ καθὼς
αὐτὸς λέγει · πάτερ δίκαιε ἁγίασον
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου,
οὓς δέδωκάς μοι · ἵνα ὅπου
εἰμὶ ἐγὼ καὶ αὐτοὶ ὦσι μετ' ἐ
μοῦ · καὶ θεωρῶσι τὴν δό
ξαν ἣν δέδωκάς μοι · ὅτι ἠγάπη
σα αὐτούς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπη
σας · πάντες δὲ οἱ τὴν υἱοθεσίαν
ἀπολαβόντες, καὶ συγκληρο
νόμοι τοῦ χριστοῦ γενόμενοι διὰ
τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔρ
γων ἡμῶν ἔχομεν τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ
θεοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν · οὗτι
τὴν χάριν καὶ τὴν ἐνέργειαν θε
ὡς ὁ ἱερεὺς, βοᾷ καὶ λέγει · δέσποτα
ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος · ἀξίωσον ἡμᾶς
ἀκατακρίτως μετὰ παρρησίας
τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε καὶ λέγειν ·
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς:
Ἀληθῶς πατὴρ πάντων ἡμῶν ἐστί · καὶ
πάντας τηρεῖ · καὶ εἴπερ τὸ θέλημα
αὐτοῦ πράττομεν, ἐστὶ πατὴρ ἡμῶν ·
εἰ δὲ μή, οὗτινος τὰ ἔργα ποιοῦμεν,
οὗτος ἐστὶ πατήρ: Καὶ ἄλλως · πα
τέρα αὐτὸν καλεῖς, ἵνα τέλειον πολι
τεύου · ἵνα καὶ εὐαρεστῇς αὐτῷ · πάτερ
ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς: Τοῦ
γὰρ τοῦ κοσμοκράτορος τῶν κατω
φερομένων στρατιώτης καὶ υἱοθε
τούμενος ἀδελφὸς αὐτοῦ διὰ τῶν πονηρῶν
ἔργων · τολμᾷ τὸν αἴτιον πάντων

celis · ubi xps est sicut
ipse dicit · Pater iuste sanctifica
eos in nomine tuo
quos dedisti michi · ut ubi
sum ego et ipsi sint me
cum · et uideant gloriam quam
dedisti michi · quam dile
xi eos sicut me dilexi
sti · omnes uero qui adoptiuam filiacionem
recepimus et coheredes
xpi facti sumus per
gratiam eius et non ex operi
bus nostris · habemus spiritum filii
dei in cordibus nostris · cum
gratiam et actionem ut
deus sacerdos clamat et dicit · ablu
pater celestis · dignos fac nos
incondempnabiliter cum fiducia
audere inuocare te et dicere :
Pater noster qui es in celis:
Uere pater omnium nostrum est et
omnes conseruat et siquidem uoluntatem
eius operamur est pater noster ·
Sin autem cuius opera agimus
ipse est pater : Et aliter · patrem
ipsum uocas ut filius agas
ut bene placeas ipsi
pater qui in celis est : Cuius
enim principi mundi ad inferiora
se trahentium militis et filii adop
tiuus fratres ei per malas
operationes audet causam omnis

ἀγαθοῦ κύριον, ἢ πατέρα καλεῖν; δῆλον
ὅτι οὐκ ἔστι· οὐ τὸν κύριον σαβαὼθ καλεῖς
πατέρα, ἀλλὰ τὸν ἀντικείμενον· οὗ καὶ
τὰ ἔργα πράττεις: Ἄλλως: πα-
τέρα λέγεις ἄρτι τὸν θεόν, καλῶς λέγεις·
ἔστι γὰρ πατὴρ καὶ ποιητὴς πάντων ἡμῶν·
ἀλλὰ σπούδαζε ἐργάζεσθαι ἔργα ἀ-
ρέσκοντα τῷ πατρί σου· εἰ δὲ κακὰ ἔρ-
γα ποιεῖς, πρόδηλον ὅτι τὸν διά-
βολον ἐπικαλεῖς πατέρα· οὗτος γάρ ἐστιν
ἔφορος τῶν κακῶν· διὸ σπούδαζε φεύ-
γειν τοῦτον, καὶ ἀρέσκειν τῷ ἀγαθῷ πα-
τρί σου καὶ ποιητῇ σου: Ἁγιασθή-
τω τὸ ὄνομά σου· ὄνομα δέ ἐστι υἱοῦ
τοῦ θεοῦ, τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ἡμᾶς· Χριστὸς
γὰρ καὶ ἡμεῖς χριστιανοί· καὶ τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς· οὐ γὰρ ἀ-
γιάζεται ὁ θεός· ἀλλ' ἡμεῖς παρα-
καλοῦμεν, ἵνα ἁγιάσῃ τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ ἐν ἡμῖν· ὅ ἐστι τοῦτ' ἔστι
ἡμῶν· ἁγιολογίᾳ ἁγίου ὅλως
καθαρὸν ποιήσῃ τὸ σῶμα ἡμῶν·
ἵνα ἀνέγκλητον καταστήσῃ ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῆς ἀπολογίας· καὶ τί οὐκ ἔ-
στιν ἅγιος ὁ θεός; ναὶ ἅγιος· ἀλλὰ τοῦ-
το λέγεις, ἐν ἐμοὶ ἁγιασθήτω τὸ ὄνο-
μά σου, ὅπως ἴδωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ
καλά μου ἔργα, καὶ δοξάσωσι σὲ
τὸν πατέρα καὶ ποιητήν μου: Ἐλθέ-
τω ἡ βασιλεία σου. Ἡ βασιλεία
τοῦ θεοῦ, τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ἅγιον· ὡς λέγει·
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἐντὸς ἡμῶν ἐστι.

boni dominum dicere patrem manifestum
non est quia ipse non dominum sabaoth vocat
patrem sed contrarium cuius et
operationes agit: Aliter. Pater est
dicis hoc deum bene dicis.
est enim pater et creator omnium nostrum.
sed operare opera placen-
tia patri tuo. si vero mala ope-
ra facis manifestum est quia dia-
bolum invocas patrem. hic enim est
aspector malorum. ideo propter fuge-
re ipsum et placere bono patri
tuo et factori tuo: Sanctifice-
tur nomen tuum: Nomen est filii
dei quod supervocatum est in nobis. xpistus
enim et nos xpistiani et no-
men eius iudicatur nobis. Quippe
non sanctus deus. sed nos depre-
camur ut sanctificet no-
men eius in nobis. id est operatione
niam. sancta mediante sanctificatione et totaliter
purum faciat corpus nostrum.
ut inreclamatum reparat in die
responsionis. Et quid enim non est
sanctus deus. immo sanctus. sed hoc
dicis in me sanctificet nomen
tuum ut videant homines
bona opera mea et glorificent te
patrem et factorem meum: Adve-
niat regnum tuum: Regnum
dei spiritus est sanctus sicut dicit.
Regnum celorum intra nos est.

Τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ συμβασιλεύει τῷ πατρὶ καὶ
υἱῷ· τὸ βασιλεύειν ἐστὶ τῷ
ἁγιάζοντι καὶ φωτίζοντι τὰς
νοερὰς καὶ ἀγγελικὰς δυνάμεις,
καὶ οὐρανίους στρατιάς· καὶ πάντα
ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, καὶ
πιστεύοντα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἀλη
θῶς βασιλεύς· ὁρατῶν καὶ ἀοράτων.
ἀλλ᾽ ὥσπερ πόλις κυκλωθεῖσα
ὑπὸ ἐχθρῶν ζητεῖ τὴν τοῦ βασιλέως
βοήθειαν· οὕτως καὶ ἡμεῖς κυ
κλωθέντες ὑπὸ τῶν ἐναντίων δυ
νάμεων καὶ τῶν ἁμαρτιῶν, ζητοῦμεν
παρ᾽ αὐτοῦ βοήθειαν, ἵνα λυτρώσῃ
ἡμᾶς : Τὸν βασι
λέα καλεῖς, γενοῦ ὡς πνευματικὸς στρα
τιώτης· ἵνα ἀρέσῃς τῷ βασιλεῖ
τῷ στρατολογήσαντί σε. Καὶ τί
ἐστιν, οὐκ ἔστι βασιλεὺς ὁ θεός, ὅτι λέγει
ἐλθέτω ἡ βασιλεία αὐτοῦ; καὶ
βασιλεὺς πάντων ἐστίν· ἀλλ᾽ ὡς
πόλις κυκλωθεῖσα ὡς εἴρηται :
Καὶ κατ᾽ ἄλλον τρόπον : Ἐπειδὴ ὁ προ
φήτης λέγει· ἐβασίλευσεν ὁ θεὸς ἐ
πὶ τὰ ἔθνη, τῷ πρότερον ἐληλυθότι
χρόνῳ ὡς μέλλοντι χρησάμενος· χρὴ
εἰς τοῦτο κράζομεν· ἐλθέτω ἡ βα
σιλεία σου ἐφ᾽ ἡμᾶς τὰ ἔθνη κύριε :
Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν
οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς : Τὸ θέλη
μα τοῦ θεοῦ καὶ πατρός, ἡ οἰκονομία

spiritu enim sancto cum patre et
filio regnare est
sanctificanti et illuminanti
intelligibiles et angelicas virtutes
et celestes milicias · et omnem
hominem venientem in mundum et
ardentem in nomine patris
et filii et sancti spiritus · Ve
re rex est visibilium et invisibilium ·
sed sicut civitas circumdata
ab inimicis petit regis
auxilium · sic et nos · circum
dati a contrariis vir
tutibus et peccatis petimus
ab eo auxilium ut liberet
nos : Regem
vocas fias ut spiritualis mi
les · ut placeas regi
qui militavit te · et quod est
non est rex deus quia debet
venire regnum suum · immo
rex omnium est · et sicut
civitas circumdata ut dictum est :
et secundum alium modum : Quia pro
pheta dicit regnavit deus super
gentes primo
tempore ut futurus usus est
ea clamamus · adveniat re
gnum tuum super nos gentes domine :
Fiat voluntas tua sicut in
celo et in terra : Voluntas
dei et patris yconomia

Τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰσίν· Οἱ ἄγγελοι
ἐν ὁμονοίᾳ, ἐν ὁμονοίᾳ καὶ συμ
φωνίᾳ ὑπάρχουσιν· οὕτως εὐχό
μεθα καὶ ἡμεῖς ἐν ἀγάπῃ ἀνυπο
κρίτως γενέσθαι· ὁποῖον θέλημα
ζητεῖς ἐν οὐρανῷ γενέσθαι· τὸ ἐν τῇ
γῇ συμφέρει πληρῶσαι: Τὸ νόημα
ἐστὶν οὕτως: Κύριε ὡς ἐγένε
το ἐν οὐρανῷ τὸ θέλημά σου, καὶ
εἰσὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἐν εἰρήνῃ
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὠθῶν
καὶ ἀντωθούμενος, οὔτε θλίβων
καὶ θλιβόμενος, οὔτε πολεμῶν καὶ
πολεμούμενος, ἀλλὰ πάντες ἐν τῷ
ἀνεκβάτῳ βάθει δοξάζουσί σε, οὕ
τως καὶ ἐν ἡμῖν τοῖς ἐπὶ γῆς οὖσιν
ἀνθρώποις γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ἵνα πάντα τὰ ἔθνη ἐν ἑνὶ στό
ματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζω
μέν σε τὸν ποιητὴν καὶ πατέρα πάντων
ἡμῶν: Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν
ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον:
Ὁ ἄρτος ὁ ἐπιούσιός ἐστι Χριστός, ὁ ὢν καὶ
πρὸ ὢν καὶ μένων εἰς τοὺς αἰῶνας·
ὁ ἐκουσίως ἐσθιόμενος, καὶ ἀδαπάνη
τος διαμένων ἀεί, καὶ διδοὺς ζωὴν τῷ
κόσμῳ· ὃν διὰ τοῦ βαπτίσματος
δεξάμενοι, τοῦτον λαβεῖν πάντοτε
καὶ ἔχειν καὶ ἐσθίειν αἰτούμεθα·
τὸν πρέποντα τῇ οὐσίᾳ ἡμῶν
ὥστε ἀρκοῦντα ἡμῖν· ἵνα μὴ πε
νόμενοι καὶ λιμώττοντες εἰς βλα
σφημίαν τραπῶμεν· ἢ ἐπεὶ

filij eius ē · Angeli i ce
lo i cōcordia ⁊ cōsona
tia sūt · sic peti
mus ⁊ nos i dilectiōe sine ypo
crisi fieri · qualēcumq; uolūtatē
petis i celo fieri · que i t'ra
expedit te cōplere : Intellect'
nō sic ē : dn̄e sicut f'ca est
i celo uolūtas tua ⁊
sūt omēs angli i pace
⁊ nō ē i eis depulsio
⁊ depulsatus · nec cōtristatio
⁊ cōtristatus neq; expugnās ⁊
ipugnat' s; omēs i inglūta
te p̄fundi glīficāt te · sic
⁊ i nob̄ qui i t'ra sum'
hoibus fiat uolūtas tua ·
ut omēs gentes i uno ore
⁊ uno corde glorifi
cem' te factorē ⁊ patrē omīū
nrūm : Panē nrūm
cotidianū da nob̄ hodie :
Panis cotidian' ē xp̄c qui ē ⁊
an fuit ⁊ manēs i secla ·
qui uolūtarie comedit' ⁊ icōsu
mabil' man; sep̄ ⁊ dās uitā
mūdo · que p̄ baptisma
suscipientes ipm recipe sep̄
⁊ hr̄e ⁊ comedere petim' ·
cōueniente sb̄stātie nr̄e
sic est sufficiēs nob̄ ut nō idi
gentes ⁊ famē tabescētes
i blasfemia recidam' · ul' abū

πλάσαι. ἐπιθυμῶμεν [illegible]
φιλ[illegible] αὐτοῦ: Τὸν ἄρτον ἡμῶν
τὸν ἐπιούσιον. χρυσίον καὶ [illegible]
[illegible] περιττεύματος
[illegible] αὐτοῦ
[illegible] ἄρτον
[illegible] οὖν [illegible]
λέγομεν [illegible] διὰ τοῦτο
[illegible] τὸν περὶ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] οὖν ὁ [illegible]
ψυχῆς. λόγος θεοῦ [illegible]
[illegible] συνεχέστερον [illegible]
[illegible] θεοῦ [illegible] ἀναπνεῖν:
Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα
ἡμῶν: Συγχώρησον ἡμῖν
τὰ ἁμαρτήματα ἡμῶν λέγοντες
ὡς καὶ ἡμεῖς τοῖς [illegible] ἡμῖν
καὶ [illegible] ποιοῦμεν [illegible]
ἡμῖν οὖν ποιήσῃ: Ἐὰν ἀ-
φῆκας τινὶ [illegible] ἐὰν ἔλυσας
[illegible] ἔχθρας, [illegible]
[illegible] κακίας [illegible], ποιεῖν
[illegible]: Ἡ [illegible]
οὖν [illegible] Κύριε ἄφες
ἡμῖν τὰ χρέα ἡμῶν. Τουτέστι
[illegible] ἡμῶν, [illegible]
[illegible] πᾶσι τοῖς
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἡμῶν ἐλευ-
θέροις [illegible] καὶ δούλοις. [illegible]
τοῖς ὑποχειρίοις ἡμῶν. Ταῦτα
λέγων [illegible] ἐὰν οὖν [illegible] ποιῇς, [illegible]

dātes eleuem̄ ⁊ abiciam̄
āte : Panē si pe
tis auru ne thesaurizes si uō de
fias ⁊ pluuis precipiat
te querere · cotidianū panē pe
tim' recipere · qa omīs hō
ex duobus substātiis ostat āīā
dico ⁊ corpore · ⁊ ideo
i qualib; sibi couenietem
panē petim' · panis q̄de ē cor
poris · iste qui comedit · panis ū
aīe ūbū dei · xpi filii
tui os ⁊ crebrius memo
rare dei magis q̄ respira :
Et dimitte nob debita
nra ; Parce nob
peccata nra dicentes
sicut nos culpātib' nob ·
et si sic facim' ⁊ ipse
nobis ita faciet : Si dimi
sisti alicui pece · si soluisti
fratris ab inimiciciis roga ·
si uō tu memorias malitie quā
remissionē petis ; Solutio ū ē
ita · quasi dicere · dne dimitte
nob debita nra · scil;
peccata nra ⁊ culpas ·
sicut ⁊ nos dimittim' oib'
peccātib' ⁊ culpātibus
i nos fratrib' nris libe
ris ⁊ seruis · ⁊ omib'
subditis nris · hec
dices uo si sic agis co

νοήθεντι· Ὅτι φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος· Καὶ ἀποστραφέντες [illegible] ἐπιστρέφομεν πρὸς θεὸν καὶ πατέρα καὶ ποιητὴν σου:

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ: Ἡμεῖς δέσποτα κύριε ἄξιοι πάσης κολάσεως· Καὶ παρακαλοῦμεν μὴ παραδώσῃς ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνθρώπων τῶν πονηρῶν δαιμόνων πρὸς τὸ κολάσαι ἡμᾶς· ἀλλὰ σὺ ἡμᾶς παίδευσον· ὅτι ὡς ἡ φιλανθρωπία σου· οὕτω καὶ ἡ παιδεία σου: Τί δέ, ὁ θεὸς [illegible] ἄνθρωπον εἰς πειρασμόν; μὴ γένοιτο· οὐ γάρ αἴτιος τῶν κακῶν ὁ θεός· ἀλλὰ παρακαλοῦμεν αὐτόν· ἵνα τοῖς πολλοῖς αὐτοῦ οἰκτιρμοῖς, μὴ ἐάσῃ ἡμᾶς πειρασθῆναι: Κύριε ἐὰν ζητῇ ἡμᾶς ὁ σατανᾶς σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ὥσπερ καὶ τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους ἐζήτησεν [illegible]· ἢ ὡς τὸν ποτὲ ἰὼβ μὴ δώσῃς αὐτῷ ἐξουσίαν καθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἐὰν καὶ πονηρὸς ἄνθρωπος θελήσῃ ἡμᾶς πειράσαι· μὴ δώσῃς ἡμᾶς τῷ θελήματι αὐτοῦ· ἀλλὰ σκέπασον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου: Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος:

Σοῦ γάρ ἐστιν ἡ ἐξουσία καὶ ἡ κυ ἐξα

sidera· qm terribile e incidere i manus dei uiui· et are verteus reuite ad deu et patre et factore tuu:

Et ne inducas nos i teptatione· s; libera nos a malo: Nos dne sumus digni omi tormeto et depcatu ne tradis nos ad manus inimicoru hominum et maloru demoniu ad cruciandu nos· s; tu nos castiga· qm sicut clementia tua sic et correptio tua: Quid eni deus inducit hoiem ad teptacionem absit· no eni causa maloru deus· s; errorem ipm ut multis eius miserationib' ne dimittat nos teptari: Dne si petat nos satanas ledere ut frumentu sicut et scos tuos apostolos petiit quem defecit no· ul' sicut qndam iob ne des ei potestate contra nos· s; si et malus ho uelit nos teptare· ne des nos uoluntati ei'· s; protegas nos sb umbra alaru tuaru: Qm tuu e regnu et uirtus et gloria patris et filii et sci sps:

Tua e e potestas et dnatio

τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, τοῦ θανατοῦν καὶ ζωοποιεῖν, τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, οὗ ἐστιν ἡ βασιλεία, μὴ ἀφῇς ἡμᾶς φοβηθῆναι ἑτέραν βασιλείαν, μηδὲ δύναμιν μηδὲ κυριότητα· ἀλλ' εἰ καὶ ἄξιοι ἐσμὲν κολάσεως διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, σὺ ἡμᾶς οἵῳ τρόπῳ θέλεις παίδευσον, καὶ μὴ παραδῷς ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ἐμπέσωμεν δὲ εἰς τὰς χεῖράς σου· ὅτι ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου, οὕτως καὶ τὸ ἔλεός σου, παντοκράτορ.
Εἰρήνη πᾶσιν.
Ἠρεμοῦντα τὸν νοῦν ἔχοιμεν πάντες.
Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν. Τὰς διανοίας ὑμῶν σὺν τοῖς ἔργοις τῷ κυρίῳ ἐπιστρέψωμεν. διεγείροντες τὰ προκείμενα δῶρα εἰς ἀγαθὸν ἐξομαλίσαι κατὰ τὴν ἑκάστου χρείαν.
Εὐχαριστοῦμεν. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς.
Εἶτα βοᾷ ὁ ἱερεὺς τοῖς πᾶσι λέγων·
Ὅτι ἄνθρωπος ὢν καὶ ὁ αὐτὸς πάσχων ὑμῖν, καὶ μὴ γινώσκων ἕκαστον ὑμῶν τὰ ἔργα. ὁρᾶτε οὖν καὶ γίνεσθε ἅγιοι. ὅτι ὃν μέλλετε (μέλλετε in the margin) ... θεός ἐστι καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος.
Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις. Τοῖς ἀμνημονοῦσι κακίας καὶ καθαροῖς τῇ καρδίᾳ ἠξίωσεν ὁ θεὸς δοῦναι τὰ ἅγια. Ἁγίους λέγει τοὺς κεκαθαρμένους ... καὶ ἔχοντας πίστιν καθαρὰν πρὸς τὰ ἅγια. Ὁ λαὸς ...

misendi et saluandi mortificandi
et uiuificandi patris et filii et
spiritus sancti nunc et semper et in s(ecula).
Domine cuius tuum est regnum ne dimittas
nos timere aliud regnum
neque uirtutem neque dominationem.
Sed si et digni sumus tormentis propter
peccata nostra tu nos
qualicumque modo uelis corripe et
ne tradas nos ad manus
hominum. incidamus autem ad manus
tuas. quoniam sicut magnificentia tua
sic et misericordia tua pax omni
potens. Pax omnibus.
Quietam mentem habeamus omnes.
Capita uestra. Mentes
uestras cum operibus ad
dominum conuertamus. Excitantes
imminentia munera in bonum ex
planare secundum uniuscuiusque necessitatem.
Gratias autem agimus. Gratia et
miserationibus et clementia unigeniti.
Postea clamat sacerdos omnibus dicens:
Quoniam ego homo sum compatientes
uobis non cognoscens unumquemque uestrum
opera. uidete igitur et estote
sancti. quoniam ipse quem deletis tempore sancto
deus est et in sanctis requiescens.
Sancta sanctis non memorantibus
malitiam et puris corde di
gnatus est deus dare sancta. Sanctos
dicit purgatos et conscien
tia mala et habentes fidem pu
ram ad sancta. Populus confitetur

X

ἁγίας· Εἷς ἅγιος εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
εἰς δόξαν θεοῦ πατρός· ἀμήν: Εἷς
ἅγιος καὶ θεὸς ἀναμάρτητος ὁ κύριος
ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς σὺν θεῷ πατρὶ καὶ
ἁγίῳ πνεύματι· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας:
ἄλλως Θεὸν λέγει τὸν ἐν τριάδι ὑ-
μνούμενον: Τὸ δὲ συγκα-
λύπτεσθαι διὰ τῶν πτερύγων τοι-
αύτην δὲ τοιαύτην θέσιν κατὰ τὴν
θεοπτικὴν ὅρασιν ἔφην: Ἢ διὰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] φύσεως καὶ θεότητος·
[illegible] κυριότητος·
δοξάζει [illegible]
[illegible]
[illegible] κυριότ[illegible]
φύσεως [illegible]
[illegible] δοξάζεται·
καὶ [illegible]
κυριότητος [illegible] φύσεως καὶ θεότητος·
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] φύσεως· [illegible]
λύπτεσθαι [illegible] κρύφιον,
διὰ τῶν πτερύγων [illegible]
[illegible] θεότητος: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ἀλλὰ τῶν [illegible]:

a dicit: Unus scs un' dns ihs x
i glia dei patris am: Unus
scs a deus sine peccato e
dns nr ihs xps cu deo patre a
sco spu ipi glia i secla am:
alie Deu dicit qui i trinitate
laudatur; Coopiunt
p alas tale a
talem positione scdm dei
uisoub' uisam uisione: Uel p
trinu max scificatois
cla num designat
psonar a cunicu simlr
potestatis a nate a deitatis
p unitate dnatois
glorificat etia p hoc scs scs scs a
trinu psonar scificato. item
uidetur a dnatio unius
nate laudat. s. qui i trinitate e d'
ibus seraphicis scificatoib' glificat
a i una cuenientibus
dnatione nate a deitatis
trinu uo scificationu tres
psonas designat. a dnati
o unicu uni' potestatis
sbstantie a a nate. coopiunt eg
ignotu a ascensu
p alas cuiunctione
designa deitatis: Quado
e dicitur sca scs hoc
dicit d' patris a scis
scor enim no peccator
s; bonor opu diuinie:

Ἡ δὲ ὕψωσις τοῦ τιμίου σώματος
εἰκονίζει τὴν ἐν τῷ σταυρῷ ὕψωσιν
καὶ τὸν ἐν αὐτῷ θάνατον, καὶ αὐτὴν τὴν
ἀνάστασιν: Τὸ δὲ ὑψῶσαι τὸν
ἱερέα τὸν θεῖον ἄρτον, καὶ τύπον
σταυροῦ τρὶς ποιῆσαι ἐν τῷ ἀέρι
μετὰ τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ ἄρτου
τοῦτο δηλοῖ. Ὁ μὲν εἷς σταυρὸς
ὁ τυπούμενος ἄνω, φανερῶσαι
δηλοῖ τὸν ἀνώτερον αἰθέρα. ὁ δὲ μέσος
τὸν ἀέρα. ὁ δὲ κάτω, ὁ ἐπάνω καὶ
ἐπὶ τοῦ δίσκου, τὴν γῆν. ἐν ᾗ καὶ ζω-
οποιὸν ἐκεῖνο τοῦ Χριστοῦ σῶμα ἐτά-
φη. Ὁ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ ποιῆσαι τύπον
σταυροῦ, καὶ αὐτὸν τρὶς φανερῶσαι
δηλοῖ τὰ τέσσαρα πέρατα ἁγιασθῆναι τοῦ
κόσμου. ἀπὸ τῆς θείας ἐνσάρκου
οἰκονομίας καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ
ζωοποιοῦ πάθους Χριστοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ
ὅτι ὁ σταυρωθεὶς Ἰησοῦς κατὰ ἀνατολὰς
βλέπων. αἱ δὲ τίμιαι αὐτοῦ χεῖρες
ἡ μὲν πρὸς μεσημβρίαν. ἡ δὲ πρὸς
ἄρκτον ἐκτεταμέναι ἦσαν. Ὁ δὲ κατὰ ἀ-
νατολὰς κατὰ τὸν λέγοντα. ὁ θεὸς
ἀπὸ θαιμὰν ἥξει. ἐπεὶ αὐτός ἐστιν
ὁ νοητὸς ἥλιος τῆς δικαιοσύνης. καὶ
ἀνατολὴ ὄνομα αὐτοῦ. διὰ τὸ
κἀκεῖθεν ἐλπίζειν τὴν αἰώνιον
ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ἀνάστασιν. Οἱ
δὲ τρεῖς σταυροὶ, τῆς ἁγίας τριάδος μυ-
στήριον δηλοῦσι. καθὼς εὐδοκίᾳ
οὖν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἀδελφοὶ τοῦ

Eleuatio uero pretiosi corporis
ymaginatur in cruce eleuationem
et in ea mortem et ipsam re-
surrectionem: Eleuare autem
sacerdotem diuinum panem et formam
crucis ter facere in aere
cum pretioso et uiuificante pane
hoc designat. Una quidem crux
facta supius significat desi-
gnat superiorem ethera. media autem
aera. Inferior uero qui super et
per patenam terram in qua et ui-
uificans illud Christi corpus sepultum
est. In calice uero facere signum
crucis et ipsum ter sanctificari
designat quattuor fines uniuersi
mundi a diuina incarnationis
dispensatione et ab ipsa
uiuifica passione Christi dei. et est
ipse ihesus crucifixus ad orientem erat
uidens. pretiose autem eius manus
una quidem in meridie. altera uero
in aquilone extensa erat. In orien-
te uero secundum dicentem. deus
ab oriente ueniet. quia ipse est
intelligibilis sol iustitie. et
anatole nomen eius. et quia
speram' inde eternam re-
quiem et resurrectionem.
Tres autem cruces sancte tri-
nitatis mysterium signant. pull' qde
fuit filius et uerbum dei bona uoluntate

καὶ συναϊδίου θεοῦ καὶ πατρός. συνεργίᾳ
δὲ τοῦ ἁγίου πνεύματος. διὰ τοῦτο καὶ
ὁ ἱερεὺς βοᾷ: Εἷς ἅγιος εἷς
κύριος Ἰησοῦς Χριστός. ἅγιον μὲν καὶ ἓν λέγον-
τες ἐν ἑνότητι ὑμνοῦντες καὶ δο-
ξάζοντες θεόν. ὁ γὰρ τρισσὸς [illegible]
[illegible] ὑποσημαίνει
δηλοῖ [illegible]: Τὸ δὲ
ὑψῶσαι τὸν θεῖον ἄρτον μόνον.
τοῦτό ἐστιν. ἐπειδὴ αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς
καὶ κύριος, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ
κατὰ τὸν ἀπόστολον. τὰ δὲ λοιπὰ τίμια
δῶρα. μέλη Χριστοῦ. [illegible] Χριστοῦ
τοῦ τιμίου σώματος Χριστοῦ τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνος
γὰρ μόνος [illegible]
[illegible] θεῖον [illegible] φέρον
[illegible] ὑπὲρ [illegible]
[illegible] Ἐπειδὴ [illegible]
ὁ θεῖος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ὁ θεῖος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Μετὰ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ὅλος [illegible]

coeternalis dei et patris cooperatione
uero sancti spiritus. propterea et presbiter clamat
Unus sanctus unus
dominus ihesus christus sanctum quidem et unum dicentes
in unitate laudantes et glorifica
ntes deum. triplex enim sanctifica
tionum tres personas si
gnificat et demonstrat: Ele
uare autem diuinum panem solum
hoc est. quia est Rex et dominus
et ipse est caput secundum
apostolum. cetera uero preciosa
munera membra christi et corporis sunt. scilicet
preciosi corporis uerbi dei. ille
enim est solus in quo signatur
et demonstratur diuina et uiuifera
passio immolari pro nobis
diuina. quia ipse solus
diuinus panis mactatur et sicut
agnus immolatur. cetera uero diuinorum munerum
non lanceantur cum lancea in crucis fi
gura. scilicet ut membra et partes cor
poris diuiduntur et mactantur.
principalis igitur ille diuinus panis
sanctificationis retribuit et
aliis preciosis muneribus similiter et
calici retribuit sanctificationem
et gratiam: Post eleua
tionem uero statim diuisio diui
ni corporis. licet autem diui
datur indiuisibilis manet et non
secatur. in unaquaque pre
sentatur totus cognitus

112

ἡ ἀειπαρθένος· ἡ γὰρ δὴ φθορὰν ὑπομείνα
σα τῷ θανάτῳ· ἀλλ᾽ ἐν ᾅδου αὐτοῦ
ἡ σὰρξ οὐκ εἶδε διαφθοράν:
Τότε δὴ καὶ τὸ ὕδωρ θερμὸν ἐν τῷ
ἁγίῳ ποτηρίῳ ἐμβάλλεται· ἵνα κιρνῶσιν
ἐξ αὐτοῦ τὰ περιεχόμενα τὰ θεῖα τε
μένη· εἴτε κρατῆρες, εἴτε ποτή
ρια εἶεν· ἵν᾽ ὥσπερ ἐκ ζῶντος προ
ελθόντα τῆς θείας πλευρᾶς ἀμφό
τερα θερμότητος ἐπληρώθη·
οὕτω δὲ καὶ τὸ ὕδωρ θερμὸν τῷ ἐν
τῷ καιρῷ τοῦ μυστηρίου ἐπιβαλλόμενον
τελοῦν τὸν τύπον τοῦ
μυστηρίου ἀναπληροῖ· τοῖς μετα
λαμβάνουσι τὰ θεῖα τοῦ ποτη
ρίου, ὡς αὐτῆς τῆς ζωοπηγοῦ
πλευρᾶς ψαυόντων· ταῦτα δὲ θύρ
αι εἰσὶ πρὸς τὴν τῆς τριάδος πί
στιν τε καὶ ἐπίγνωσιν· καὶ τοῦτο
ὁ μέγας Ἰωάννης ὁ θεολόγος παρίστη
σι τοῖς τρισὶ τούτοις μάρτυσι τῆς
σωτηρίου πίστεως καὶ δυνάμεως ἐπι
στηρίζων τὸν λόγον· τρεῖς εἰσιν οἱ
μαρτυροῦντες· τὸ πνεῦμα, τὸ ὕ
δωρ καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ
ἕν εἰσι: Ἡ δὲ μίξις δηλοῖ
καὶ τὴν πρὸ τοῦ πάθους ἐ
πὶ τοῦ μυστικοῦ δείπνου παράδο
σιν τοῦ ἄρτου, καὶ τοῦ καινοῦ ποτη
ρίου· περὶ οὗ εἶπεν ὁ σωτὴρ ἡμῶν· οὐ
μὴ πίω ἀπ᾽ ἄρτι τούτου ἕως ὅτου πίω
αὐτὸ καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πα
τρός μου· ὃ καὶ ἔπιε μετὰ τὴν ἀνά
στασιν ἐξ ... ὁμοῦ καὶ ...

ꝯ iuventus · licet enī corrupcōem
sustinuit i morte · sz caro eius
i inferno nō vidit ītitū:
Tunc vō fertur aqua fervēs
i ipo vase ꝯ cōmiscet
ex ea imminentia divo alta
ri sive crateres fuerīt sive ca
lices · ut sicut ex vivo ipe
merūt divo latere ambo
caliditate plena
sic ꝯ aq̄ calidissima i
tpe dive cōionis ipo
sita pfectā formā
mysterij adimpleat comuni
cātib' uber calicis ·
sicut ipi vitā pstāti
lateri tāgētibus · hec ꝯ ianua
quedā sūt ad trinitatis fi
dem ꝯ cognitionē · ꝯ hoc
magnus iohēs ꝯ theolog' repre
sentat · tribus istis testib'
salutifere fidei ꝯ virtutis cō
firmās smonē · Tres sūt
testimoniū phibētes · spūs ꝯ
aqua ꝯ sanguis · ꝯ tres i
uno sūt : Comixtio vō
designat ꝯ ān passionē i
mystica cena tradi
tionē panis ꝯ novi cali
cis · de quo dixit salvator nr̄ · nō
ex eo bibā donec bibā
ipm novū i regno patris
mei · qd̄ ꝯ bibit post resurre
ctionē strenue · simul ꝯ mutabili cōve

σεν· οὐ γὰρ ὡς χρήζοντος τότε τοῦ
σώματος ἔχοντος τροφῆς, ἀλλ'
εἰς πληροφορίαν τῶν μαθητῶν
τῆς ἀναστάσεως: Τὸ
μεταλαβεῖν τὸν ἱερέα μόνον τὸν
θεῖον ἄρτον, ἔπειτα δὲ τὸ αἷμα,
ἢ θεῖον μεταλαβεῖν τοῦ θείου αἵματος,
οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ ἢ ὅτι αἱματώδης
ἔτι ἦν ὁ θεῖος ἀμνός,
τὴν θείαν καὶ ζωοφόρον σφαγήν,
καὶ νοητῆς θυσίας, ἣν ὁ ἱερεὺς
προσφέρει μυστικῶς ἐν τῷ προθέσει:
Εὐχὴ μετὰ τὸ μεταλαβεῖν τὸν ἱε-
ρέα, Ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου
τράπεζαν ἐξεναντίας τῶν
θλιβόντων με: Τὴν
ἐπουράνιον λέγει τράπεζαν, τὸ
μυστικόν, τὸ ἀθάνατον· τράπεζαν
τὸ ἄχραντον σῶμα: Ἐλίπανας
ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου: Τὸ ἔ-
λαιον λέγει τὴν χάριν τοῦ ἁγίου
πνεύματος: Καὶ τὸ ποτήριόν σου
μεθύσκον με ὡσεὶ κράτιστον:
Τὸ ἀθάνατον πόμα λέγει τοῦ θείου
αἵματος: ἀλληλούια. Τὸ τί-
μιον αἷμα· καὶ τὸ κατοικεῖν
με ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς μακρότη-
τα ἡμερῶν εἰς τὴν ἄνω ἱερουσαλήμ:
Οἶκος ὁ οὐρανός, καὶ ἡ ἐκκλησία, καὶ ἡ
σιών: Μετὰ φόβου
θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλ-
θετε Χριστῷ τῷ θεῷ καὶ βασιλεῖ ἡμῶν:

mensa non enim sic necessitate tunc
corpore habente nutrimentis sed
ad certitudinem discipulorum
per resurrectionem : Comuni
care vero sacerdotem tantum divini
panis absque sanguine
postea vero suscipe divinum sanguinem
non aliud signat nisi sanguineum
adhuc esse divinum agnum et
diva et vita ferente immolatione
et intelligibili sacrificio quod sacerdos
venerat mystice in positione :
Oratio post communicationem sacer
dotis Preparasti coram
me mensam contra omnes
contristantes me : Super
celestialem dicit mensam
mysterium immortale mensam
intemeratum corpus : Pinguem fecisti
in oleo caput meum : Oleum
dicit gratie sancti
spiritus : Et calix tuus
inebrians me valde preclarum :
Immortalem potum dicit divini
sanguinis : alleluia . Calix
preciosus sanguis et habitare
me in domo domini in longitu
dinem dierum in superiore ierusalem :
Domus celum et ecclesia et
sion : Cum timore
dei et fide et pace acce
dite christo deo et regi nostro :

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Ἄξιον φόβον ἔχειν ἡμᾶς καὶ εἰρή-
νην ἔχοντας ἐν τῷ μυστηρίῳ καὶ μετὰ
πίστεως προσελθεῖν. Ὅτι κἂν
μυρίας δικαιοσύνας
ἔχωμεν καὶ μνησίκακοι ὦμεν
οὐδὲν ἐξ αὐτῶν σωτηρίας λέγει καρ-
πώσασθαι δυνάμεθα. διὰ
τοῦτο καὶ φόβον δεῖ ἔχειν καὶ εἰρή-
νην ἐν καιρῷ τῆς θυσίας. οὐδὲν
γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἀναμνησθῆναι δικαιο-
σύνης ἀλλὰ τὴν εἰρήνην. αὐτὸς
γὰρ ὁ μονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος
τοῦ θεοῦ ἐγένετο πρόξενος γενόμενος
παντὶ τῷ πιστεύοντι. καὶ τὸ
τίμιον αὐτοῦ σῶμα καὶ αἷμα
μετὰ φόβου καὶ πίστεως δέδωκε:
Ὀρθοὶ οἱ μεταλαβόντες τῶν θείων
ἀχράντων ἀθανάτων: Τοῦτο
ὀρθοὶ τῇ διανοίᾳ σὺν τοῖς ἔργοις
σῶμα οἱ μεταλαβόντες. καὶ ἀ-
ξίως αὐτῷ εὐχαριστήσωμεν.
Ὅτι ἀξίως ἠξίωσεν τῶν θείων
μυστηρίων γεύσασθαι. καὶ ἀναγεν-
νηθέντες σὺν αὐτῷ αἰωνίως ζῶμεν:
ἀμήν: ἄλλη:
Οἱ μεταλαβόντες τοῦ ζωοποιοῦ θυ-
σιαστηρίου, ἀπὸ τῶν γηΐνων πρὸς
τὰ οὐράνια ὁδηγηθῶμεν τὸν
νοῦν. καὶ ἀξίως τῷ Χριστῷ ἀρέσ-
κωμεν. Ὅτι ἀξίως ἡμᾶς
καταξιώσας τοῦ τιμίου σώματος
καὶ αἵματος αὐτοῦ. Ὧν γέ-

Debet igitur timorem habere nos et pa-
cem in tempore mysteriorum et cum
fide accedere. Quia licet
innumeras iustificationes
habeamus et memores malitie sumus
nil ex eis salutis dicit fru-
ctum habere potimus. propterea
et timorem dei habere et pa-
cem in tempore sacrificiorum. nil
est aliud recordari est iustifica-
tionis nisi pacem. Ipse
enim unigenitus filius et verbum
dei patris cum factus
omni credenti et pretio-
sum suum corpus et sanguinem
cum timore et fide dedit:
Tantos qui communicastis divinis
incontaminatis immortalibus: Sal-
recta mente cum operibus
stem quod communicavimus et di-
gne ei gratias agamus:
Quia dignatus est nos divinorum
mysteriorum gustare et in regenera-
tione cum eo conviti.
amen. *aliter*
Qui suscepimus vivificum sacri-
ficium vel substantiam a terrenis ad
celestia dirigamus mentem.
et digne Christo complace-
amus. Quia dignos fecit nos
suscipere pretiosum corpus
et sanguinem eius. Quorum si

νοῦ πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν. καὶ
τῆς ἐκ τῆς παλιγγενεσίας θεοφα-
νείας χάριτι αὐτοῦ. τί ἐστι πα-
λιγγενεσία; τὸ ἄνωθεν γεννηθῆ-
ναι καὶ ἀνακαινισθῆναι·
Ἡ δὲ ἄρσις τῶν καταλειφθέντων
θύρων λειψάνων· τὴν ἔξοδον τοῦ
χυ καὶ θυ ἡμῶν ὑπαινίττεται:
Ὁ δὲ τελευταῖος θυμιατὸς· τὴν χά-
ριν τοῦ ἁγίου δηλοῖ πνς· τὴν διὰ ἐμ-
φυσήματος δοθεῖσαν τοῖς ἀποστό-
λοις μετὰ τὴν ἀνάστασιν:
Ἡ δὲ ὀπισθάμβωνος εὐχὴ· οἱονεὶ
σφραγίς ἐστι πασῶν τῶν αἰτήσεων
καὶ ἀνακεφαλαίωσις τακτική·
περιέχουσα τοῖς πρέπουσι καὶ τι-
μίοις ἐπιλόγοις· ἐπεὶ γὰρ πᾶσαν
τὴν θείαν ἱερουργίαν, προλαβοῦσαι
αἱ· ὑπὲρ τῶν προσενεχθέντων καὶ
δώρων προσαγαγόντων· ἔτι
καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν διαλειφθέντων·
αὐτοῦ ἐν τῷ τέλει τάξιν ἐπιτί-
θησι τῆς εὐχῆς, περιέχουσαν ἑκάστῳ
πρέπουσαν εὐχήν. ἐπεὶ δέ τινες τῶν
ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου ἑστώτων, ἐν
ἀπορίᾳ πολλάκις ὄντες ἐστὶν
συνεχόμενοι καὶ λέγοντες· τίς ἡ
ἐκφώνησις, καὶ τί τὸ ἐντὸς τῶν
ἱερέων ὑποψιθυριζομένων εὐχῶν
αὐτῶν καὶ ποθοῦσι, καὶ ἐφίενται
εἰδέναι τι καὶ τούτων κατὰ
at omnes nos percipiunt et
regeneratione dei apparen-
tis gratia eius. Quid est rege-
neratio? iterum nasci
et renovari:
Ablatio vero dimissorum
diversorum religiosorum exeuntem
domini et dei nostri designat:
Ultimum vero thuribulum gratiam
sancti designat spiritus per sufla-
tionem datam aposto-
lis post resurrectionem:
Opistambonis vero oratio quasi
sigillum est omnium petitionum
et recapitulatio ordinalis
convenientibus primis et posterio-
ribus epilogis. quia enim totum
divinum sacramentum precedit
quidem pro offerentibus et
pro quibus optulerunt sit. postea
et pro omnibus dimissis
adhuc in fine ordinem po-
nit unicuique convenientem eccle-
mati orationi. cum enim quidam
ex hiis qui extra altare stant in-
dubium quoniam vicissim mente pungentes et
dicentes que sit
inventio et a sacerdo-
te susurratarum orationum intelle-
ctus et virtus et desiderant
notitiam aliquam ex eis habere

Κατὰ τοῦτο οἱ θεῖοι πατέρες, ὡς
ἀνακεφαλαίωσιν πάντων, τῶν
διὰ τῆς εὐχῆς αὐτῶν· τὸν χα-
ρακτῆρα ταύτης ἐποιήσαντο· δι-
αλέγοντες τοὺς ἐπὶ ζωῆς [illegible]
ἐκ τοῦ [illegible] ὑφ' ᾅδου [illegible]

Ὁ δὲ τοῦ παρθενικοῦ σώματος σφραγῖ-
δος μερισμὸς τῆς εὐλογίας καὶ προσφο-
ρᾶς. χαλᾶται μὲν ὡς δὲ τῆς δια-
νεμήσεως ὡς δὲ τῆς εὐλογίας
ἀνεκλαλήτου [illegible] τοῖς ἀναδεχομένοις
μετὰ πίστεως. ὡς προσφορὰ
δὲ τοῖς προσενεγκοῦσι πλήρης ἁγια-
σμοῦ· ἐκ τῶν ἁγίων ἀναφέρεται·
καὶ οὕτως ἐκ τῆς ἀναλήψεως
τοῦ ἐνανθρωπήσαντος σώματος τοῦ
αὐτοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ
τοῦ τιμίου αἵματος, ὁ ἁγιασμὸς καὶ
υἱοθεσία τοῖς πιστοῖς προσγί-
νεται. ἡ πνευματικὴ εὐλογία καὶ ἀ-
λλ' ἡ χάρις δωρεά· ἐκ τῶν
χαρίτων [illegible] ἐκ τοῦ [illegible]
τοῦ [illegible] σώματος τῆς θεοτόκου
γίνεται καὶ προάγεται.

Ὁ θεὸς ἰδὼν ἐκ [illegible] πάλαι
αἵμασι ταύρων καὶ τράγων ἐρραν-
τίζετο τὸν λαόν. λέγων· τοῦτο τὸ αἷμα
τῆς διαθήκης κυρίου ἐστί. Ὁ
δὲ Χριστὸς καὶ θεὸς, τὸ ἴδιον σῶμα
δέδωκε, καὶ τὸ ἴδιον αἷμα ἐξέχεε.
καὶ ἐκαίνισε τὴν καινὴν δια-

adhoc duo patres sicut
recapitulationem omnium
per orationes petrorum cha
ractera ipsi fecerunt. ad
centes eos qui ierunt
ab umbrarum regionem:

Virginei uero corporis signa
diuisio benedictionis et oblati
onis rumpitur quod et panis di
stribuitur autem et ineffabilis benedictionis
susceptio suscipientibus
cum fide. ut oblatio
et hiis qui obtulerunt plena san
ctitate a sanctis refertur.
et sic a receptione quod
incarnati corporis ex
carnati christi dei nostri et
pretiosi sanguinis sanctificatio et
adoptiua filiatio fidelibus acci
dit. spiritualis autem benedictio et alia
honor datio
sanctorum gratiarum exhibitione
primus corporis dei genitricis
fit et accedit:

Quia deum uidit ille quod moyses dudum
sanguinibus uitulorum et hircorum asp
gebatur ipsum dicens. hic sanguis
testamenti domini est.
christus uero et deus ipsum corpus
dedit. et ipsum sanguinem effudit.
et innovauit novum testa

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

θάκην ποτὸν λέγων· τοῦτό ἐστι τὸ σῶ-
μά μου καὶ τὸ αἷμά μου τὸ ἐκλασθὲν
καὶ ἐκχυθὲν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
ὡς ἐστὶν ὁσάκις ἐσθίετε τὸν ἄρτον
τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε
τὸν θάνατόν μου καὶ τὴν ἀνάστασίν μου
ὁμολογήσετε· καὶ οὕτω λοιπὸν
μετὰ τοιαύτης ἐννοίας ἐσθίο-
μεν τὸν ἄρτον καὶ τὸ ποτήριον
πίνομεν· ὡς σάρκα καὶ αἷμα
τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· τὸν θάνατον καὶ
τὴν ἀνάστασιν ὁμολογοῦντες
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

menti potum dicens. hoc est cor-
pus meum et sanguis meus fractum
et effusum in remissionem peccatorum.
Certe quotiens comeditis panem
istum et calicem istum bibitis
mortem et resurrectionem meam
confitemini et sic igitur
cum tali intentione come-
dimus panem et calicem
bibimus tanquam carnem et sanguinem
filii dei mortem et
resurrectionem confitentes
domini nostri ihesu christi. cui gloria
in secula amen.